JAARSTUKKEN 2020

29 juni 2021

Inhoudsopgave

Voorwoord 5
Samenvatting en besluitvorming 9
Resultaat 2020 11

DEEL 1: Jaarverslag 13
1. PROGRAMMAVERANTWOORDING 13

1.0 Bestuur en ondersteuning 15
1.1 Veiligheid 21
1.2 Verkeer, vervoer en waterstaat 27
1.3 Economie 31
1.4 Onderwijs 37
1.5 Sport, cultuur en recreatie 41
1.6 Sociaal Domein 49
1.7 Volksgezondheid en milieu 59
1.8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 65
1.9 Recapitulatie totalen programma's 71

2. PARAGRAFEN 73

2.1 Lokale heffingen 75
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 85
2.3 Onderhoud kapitaalgoederen 91
2.4 Financiering 95
2.5 Bedrijfsvoering 101
2.6 Verbonden partijen 109
2.7 Grondbeleid 115

DEEL 2: Jaarrekening 117
3. JAARREKENING 117

3.1 Balans 118
3.2 Programmarekening en resultaatbepaling 121
3.3 Grondslagen waardering en resultaatbepaling 123
3.4 Toelichting op de balans 127
3.5 Toelichting op de programmarekening 139
3.6 Publicatie op grond van de WNT 145
3.7 Overzicht incidentele baten en lasten 147
3.8 Overzicht verloop post onvoorzien 149
3.9 Overzicht reserves 151
3.10 Overzicht aard en reden reserves 153
3.11 Overzicht voorzieningen 155
3.12 Overzicht aard en reden voorzieningen 157

4. OVERZICHT SPECIFIEKE UITKERINGEN 159

5. CONTROLEVERKLARING 165

6. BIJLAGEN **173**
6.1 Overhead 175
6.2 Kerngegevens 177
6.3 Totaaloverzicht per taakveld 2020 178
6.4 Afkortingen & definities 181

Voorwoord

Voor u ligt de programmarekening (jaarstukken) 2020 van de gemeente Bunschoten. In deze programmarekening leest u de analyse en verantwoording van het college over het afgelopen jaar.

Het uitgangspunt voor deze jaarstukken is de begroting 2020 waarin de financiële vertaling van het voorgaande coalitieakkoord is verwerkt. Bijstellingen hebben plaatsgevonden als gevolg van het nieuwe coalitieakkoord “Nieuwe wegen, vaste waarden!”, de tussentijdse bestuursrapportage, separate raadsbesluiten en administratieve wijzigingen.

Financiële positie
Evenals in 2018 en 2019 wordt in 2020, bij het vaststellen van de jaarrekening, de omvang van de algemene reserve van onze gemeente versterkt. Het jaarresultaat is € 3.444.000,- positief (zie voor een toelichting op hoofdlijnen pagina 11). De reserves zijn gestegen van 16 miljoen naar 20 miljoen (zie pagina 90). De financiële kengetallen (zie pagina 89) laten over het algemeen een verbetering zien. De solvabiliteit stijgt naar 28,8% (begroting 2020 28,5%, rekening 2019 26,5%).

Grondexploitaties
Het MPG is opgesteld en wordt ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. In overeenstemming met wet- en regelgeving heeft winstneming plaatsgevonden van ruim € 1,2 miljoen (voornamelijk de afsluiting van het complex Haarbrug-Zuid). Dit bedrag is vrijgevallen in het resultaat. Ook is een bedrag van € 1,0 miljoen als resultaat geboekt op ontwikkelingen/verkopen aan de Rembrandt van Rijnstraat, het Ensemble, de Garnalenweg en de Weteringschans.
Naast positieve resultaten moest er voor twee complexen een beroep worden gedaan op de voorziening verlieslatende complexen. Dit betrof het plan Zuyderzee voor € 1,4 miljoen en het perceel Groeneweg voor € 0,3 miljoen.
De boekwaarde van de complexen nam in 2020 af met € 8,3 miljoen (€ 5,8 miljoen inclusief het beroep op en vrijval van € 2,5 miljoen van de voorziening verlieslatende complexen).

Kerntakendiscussie
In september 2020 is de nota kerntakendiscussie uitgebracht waarin twee moties van de raad zijn uitgewerkt, namelijk het starten van een traject om te kijken aan welke financiële knoppen kan worden gedraaid om financiële ruimte te vinden en inzetten op een betere sturing en monitoring in het sociaal domein.

Corona
De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een grote impact gehad op de hele samenleving. De gevolgen hiervan op de diverse beleidsterreinen zijn in deze jaarstukken verwerkt. Een deel van de via het Rijk ontvangen gelden is in 2020 nog niet besteed. Via een claim op het rekeningresultaat wordt verzocht dit mee te nemen naar 2021.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris,	de burgemeester,
Drs. J.F.H. Jennekens	M. van de Groep

Claims op het rekeningresultaat waarvoor in 2020 budget beschikbaar was:
(Hiervoor geldt dat de werkzaamheden in 2020 wel begroot waren, maar niet zijn uitgevoerd terwijl er ook geen budget beschikbaar is in 2021).

Onderwerp	Bedrag	Toelichting
Veiligheid	€ 6.000,-	In 2020 is er geld gereserveerd voor het realiseren van aansluitingen voor een aggregaat bij een noodopvanglocatie bij een crisis, zodat er bij een storing altijd stroom is in een opvanglocatie. De gemeente heeft een eigen aggregaat, maar geen geschikte aansluitingen in de opvanglocaties. Dit is een wettelijke verplichting.
Sociaal domein	€ 145.200,-	- Voor Kansrijke Start is een bedrag ontvangen van € 5.700,-. Hiervoor is een lokale coalitie opgestart, echter dient de uitvoering hiervan nog plaats te vinden. Het verzoek is daarom om dit bedrag over te hevelen naar 2021. - Via de algemene uitkering is er € 18.000,- beschikbaar gesteld voor de brede aanpak dak- en thuisloosheid. Voor 2021 komt er nog een bedrag van € 32.000,-. Deels wordt dit in de regio opgepakt, maar de verwachting is dat dit bedrag vanuit de gemeente wordt besteed. In 2020 is het niet mogelijk geweest om hieraan uitvoering te geven. Het verzoek is om het bedrag over te hevelen naar 2020. Samen met het bedrag van 2021 kan er dan uitvoering worden gegeven aan de brede aanpak dak- en thuisloosheid. - De gemeente heeft € 43.000,- ontvangen uit de algemene uitkering voor 'inburgering'. Dit bedrag is bestemd voor de invoeringskosten van de nieuwe Wet Inburgering die per 1 januari 2022 in werking treedt. Hiervoor zijn in 2020 nog geen uitgaven gedaan. Het verzoek is om het bedrag over te hevelen naar 2021. - BBS heeft aangegeven nog diverse kosten te moeten maken voor onderzoek en terugvordering over de Tozo. Vanuit BBS volgt er nog een voorstel over de besteding van deze Tozo gelden (€ 78.500,-).
Sport, cultuur en recreatie	€ 25.000,-	De gemeente heeft € 25.000,- ontvangen uit de algemene uitkering voor 'kerkenvisie'. Deze steun is voor het opstellen van een duurzaam toekomstperspectief voor kerkgebouwen. In 2020 is het niet mogelijk geweest om hieraan uitvoering te geven. Het verzoek is om het bedrag over te hevelen naar 2021.
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	€ 70.000,-	Van het budget structuur- en bestemmingsplannen is in 2020 niet alles uitgegeven. Dit komt doordat de actualisering van bestemmingsplannen op een lager pitje is gezet in afwachting van de invoering van de omgevingswet. Het verzoek is daarom om het overgebleven bedrag over te hevelen naar 2021 (bedrag is opgenomen als dekking in het koersdocument).

Corona	€ 86.000,-	De gemeente heeft vanuit de algemene uitkering een compensatie ontvangen voor extra kosten als gevolg van corona. Een deel hiervan is in 2020 nog niet uitgegeven, daarom is het verzoek om dit bedrag over te hevelen naar 2021.
Totaal	**332.200,-**	

Samenvatting en besluitvorming

Hieronder staan de besluiten die zijn genomen bij het vaststellen van programmarekening 2020.

- Vaststellen van de programmarekening (jaarstukken) 2020
- Akkoord gaan met de bestemming van het rekeningsaldo 2020 en het bestemmen van een bedrag voor resttaken van 2020 naar 2021.

Leeswijzer

De programmarekening heet formeel ‘jaarstukken’ en bestaat uit het jaarverslag (deel één) en de jaarrekening (deel twee). Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording (hoofdstuk één) en de paragrafen (hoofdstuk twee). Het jaarverslag wordt behandeld in de verschillende commissies. De jaarrekening (hoofdstuk drie) wordt alleen besproken in de commissie Bestuur en Middelen. De accountant geeft zijn oordeel over de jaarrekening, waarbij wordt bekeken of de overige informatie verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat. Hoofdstuk vier staat in het teken van de specifieke uitkeringen. De controleverklaring is opgenomen in hoofdstuk vijf. In het laatste hoofdstuk (zes) staan nog diverse bijlagen.

De verplichte indicatoren zijn opgenomen in de programmarekening. De resultaten zijn ook te vinden via deze link: https://www.waarstaatjegemeente.nl, de verplichte indicatoren zijn te vinden onder het product *Besluit Begroting Verantwoording*. Daar is het mogelijk de resultaten te vergelijken met andere gemeenten of provincies.

Digitale verwijzingen

In het digitale bestand van de programmarekening zijn verwijzingen naar andere delen in het document opgenomen. Deze verwijzingen zijn oranje onderstreept. Door op een verwijzing te klikken gaat het document automatisch naar de verwijzing toe. De inhoudsopgave is automatisch, maar niet onderstreept.

In het document worden veel afkortingen en gebruikt. Om dit inzichtelijk te maken is als bijlage een lijst met de afkortingen en definities toegevoegd. De afkortingen en definities zijn ook oranje onderstreept en door middel van een hyperlink wordt de afkortingenlijst geopend.

Resultaat 2020

De jaarrekening van de gemeente Bunschoten sluit met een voordelig gerealiseerd saldo van baten en lasten van € 4.443.000,-. Na toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves van € 999.000,- (per saldo een toevoeging) blijft een voordelig gerealiseerd resultaat over van € 3.444.000,-. Onderstaand volgt een globale analyse.

Uit de tussentijdse rapportage kwam een verwacht voordelig effect van € 146.000,-. Na storting van € 54.000,- in de egalisatiereserve riolering is het restant van € 92.000,- via een begrotingswijziging toegevoegd aan de algemene reserve. Hierna zijn er nog verschillende ontwikkelingen geweest die per saldo hebben geleid tot een beter resultaat dan het in de primaire begroting geraamde resultaat van € 0,- (na toevoeging van het begrotingsresultaat van € 461.000,- aan de algemene reserve).

De analyse van het verschil van € 3.444.000,- kan in hoofdlijnen als volgt worden weergegeven:

Programma's		Pagina
Voordelen die hebben geleid tot een positief resultaat:		
Saldo onvoorzien	€ 110.000,-	19, 149
Lagere lasten waarvoor grotendeels claims zijn ingediend	€ 362.000,-	19, 25, 46, 58, 70
Lagere lasten (per saldo) die vrijvallen in het resultaat (onder andere openbare verlichting, gladheidsbestrijding, subsidies, groen en RUD)	€ 54.000,-	30, 40, 46
Grondexploitatie, winstneming en vrijval voorziening	€ 3.105.000,-	35, 70
Lagere lasten Werk en Inkomen en Participatie	€ 43.000,-	58
Vrijval reserves starter-, stimulerings- en vangnetleningen	€ 33.000,-	70
Verkoop gronden (nabetaling)	€ 112.000,-	70
Hogere belastingen	€ 55.000,-	19,
Hogere overige inkomsten (leges en vergunningen)	€ 170.000,-	30, 70
Totaal voordelen	**€ 4.044.000,-**	
Nadelen die hebben geleid tot een minder positief resultaat:		
Renteresultaat (per saldo)	€ 34.000,-	19
Hogere dotatie voorziening pensioen/aanpassing rekenrente	€ 82.000,-	19
Lagere algemene uitkering	€ 73.000,-	19
Hogere lasten Sociaal domein	€ 229.000,-	40, 58
Hogere lasten afvalinzameling	€ 169.000,-	63
Overige voor- en nadelen per saldo (onder andere overhead, kapitaallasten, lagere inkomsten)	€ 13.000,-	19, 19, 25, 30, 35, 40, 46, 63, 70
Totaal nadelen	**€ 600.000,-**	
Verschil begroot/werkelijk, per saldo (voordeel)	**€ 3.444.000,-**	

Voor een korte toelichting op een aantal posten wordt verwezen naar de volgende pagina.

Een meer uitgebreide analyse van het resultaat is opgenomen in de programmaverantwoording (vanaf pagina 15) en in de toelichting op de programmarekening (vanaf pagina 139).

Grondexploitatie, winstneming en vrijval voorziening
Bij de afsluiting van het complex Haarbrug-Zuid is in 2020 een voordeel behaald van € 1.038.000,-. Daarnaast zijn tussentijdse winstnemingen geboekt op de grondexploitatie Noordelijke Kampen (€ 80.000,-) en Zuiderland (€ 148.000,-).
Tevens zijn er resultaten geboekt op ontwikkelingen/verkopen aan de Rembrandt van Rijnstraat, het Ensemble, de Garnalenweg en de Weteringschans van totaal € 1.065.000,-.
Herijking van de voorziening verlieslatende complexen zorgt voor een voordeel van € 773.000,-.

Hogere dotatie voorziening pensioenen (verlagen rekenrente)
Jaarlijks wordt door het ministerie van BZK de te hanteren rekenrente vastgesteld voor het bepalen van de voorziening voor pensioenen van politieke ambtsdragers (APPA-pensioen). Deze rekenrente (disconteringsvoet) was voor 2019 vastgesteld op 0,290% en voor 2020 op 0,082%. Door deze nog lagere rekenrente is een hogere voorziening nodig om aan de pensioenverplichtingen te kunnen voldoen.

Hogere lasten Sociaal domein
Deze worden voornamelijk veroorzaakt door hogere lasten huishoudelijke hulp en PGB's voor de Wmo.

Hogere lasten afvalinzameling
In de tussentijdse rapportage was de verwachting dat de afvalinzameling € 175.000,- hoger zou uitvallen dan begroot (de begroting is daarop aangepast). Nu blijkt dat dit uitkomt op € 344.000,-, een extra stijging van € 169.000,-.
De sortering en vermarkting van PMD zorgt voor € 50.000,- extra kosten, naast oud papier hogere kosten en lagere opbrengsten € 47.000,-, bouw en sloopafval etc. € 46.000,- en extra inhuur personeel € 26.000,-.

DEEL 1: Jaarverslag

1. PROGRAMMAVERANTWOORDING

1.0 Bestuur en ondersteuning

(Commissie Bestuur en Middelen, portefeuillehouders M. van de Groep en R.J. Beukers)

Taakveld Bestuur

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Samenstelling van de raad**

Het totale aantal raadszetels van de gemeente Bunschoten is 19. Hieronder een overzicht van de zetelverdeling.

Partij	Zetelverdeling sinds verkiezingen 2018
ChristenUnie	7
VVD	5
CDA	3
SGP	2
CAP	2

- **Werkwijze van de raad - beleid**

In 2020 heeft de raad onder andere gewerkt aan de verdere ontwikkeling van Rengerswetering, de nieuwe scholen, implementatie van de Omgevingswet, het mobiliteitsplan, de RES, een kerntakendiscussie en coronasteun voor diverse organisaties.

- **Werkwijze raad - werkbezoeken**

In 2020 zijn er werkbezoeken afgelegd aan BBS en aan de Boei. Ook waren er diverse gezamenlijke raadsbijeenkomsten in de Regio Amersfoort (RES, Ontwikkelbeeld) en waren er diverse raadsinformatieavonden (inkoop jeugdhulp, inzet GGDrU, BBS). De meeste bijeenkomsten vonden digitaal plaats.

- **Bestuurlijke vernieuwing**

In 2020 is de realisatie van de livestreams van raadsvergaderingen bewerkstelligt. Daarnaast is de verordening op de raadscommissies aangepast, zodat de regels voor burgerleden zijn versoepeld en ook inwoners die niet op de kandidatenlijst van een politieke partij hebben gestaan als burgerlid zitting kunnen nemen in de raadscommissies. Ook heeft de gemeenteraad de referendumverordening vastgesteld, waardoor het mogelijk is om een raadplegend referendum toe te passen.

- **Rekenkamercommissie**

In 2020 heeft de Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand geen onderzoek gedaan voor Bunschoten. Wel hebben voorbereidingsgesprekken plaatsgevonden voor onderzoek in 2021.

Indicator Bestuur

Omschrijving	E/P	Bron	Werkelijk 2019	Streefw. 2020	Werkelijk 2020
Aantal af te leggen werkbezoeken commissie	P	Vergaderschema raad	3	3	2

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Burgerzaken

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- De kwaliteitsmonitor BRP bevat minder fouten, waardoor de gegevensverstrekking uit de BRP is verbeterd.
- De procedures voor de uitgifte van uittreksels en reisdocumenten zijn tegen het licht gehouden en waar nodig verbeterd.
- Het aantal naturalisatieverzoeken is ook in 2020 nog hoog.
- Per 1 januari 2020 zijn de openingstijden van de publieksruimtes verruimd. Op 14 maart 2020 is vanwege de coronacrisis deze dienstverlening aangepast naar werken op afspraak. Een evaluatie van de nieuwe openingstijden is nog niet gepland.

- **Productenomzet**

Het gaat hier om het aantal handelingen dat aan de balie is verricht.

	2020		2019		2018		2017	2016
Product	**Aantal**	**€**	**Aantal**	**€**	**Aantal**	**€**	**Aantal**	**Aantal**
Reisdocumenten	1.373	68.009	1.820	96.628	3.993	219.660	4.657	4.805
Rijbewijzen	2.763	106.771	3.221	120.443	3.061	113.424	3.007	2.626
BRP (GBA)	413	5.827	417	5.753	452	6.109	419	414
Burgerlijke stand	437	24.798	453	24.093	496	32.052	476	542
Naturalisatie	32	14.563	37	19.394	18	9.498	37	19
Covog	131	5.252	172	6.992	262	10.789	301	443
Diversen	667	13.707	555	16.718	559	18.080	601	647
Aantal producten	**5.816**	**238.927**	**6.675**	**290.021**	**8.841**	**409.612**	**9.498**	**9.496**

- **Stand van de bevolking**

Aantal inwoners op 01-01-2020		21.865
Geboorteoverschot	70	
Migratieoverschot	84	
Aantal inwoners op 01-01-2021		**22.019**

Indicator Burgerzaken

Omschrijving	E/P	Bron	Werkelijk 2019	Streefw. 2020	Werkelijk 2020
Aantal digitale transacties per jaar (digitale dienstverlening)	E	Online omgeving gem. Bunschoten	2.615	2.900	3.613

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Toelichting indicator

In het jaar 2020 hebben in totaal 3.613 digitale transacties plaatsgevonden. Dat zijn er ruim 700 meer dan de streefwaarde en bijna 1.000 meer dan het werkelijke aantal een jaar daarvoor. De uitbraak van de coronacrisis in maart zou een goede verklaring kunnen zijn voor dit hogere aantal digitale transacties. Sinds dat moment wordt in het gemeentehuis namelijk gewerkt op afspraak. Het is aannemelijk dat meerdere inwoners hierdoor eerst online hun zaken proberen te regelen bij de gemeente Bunschoten en pas een afspraak maken om langs te komen als het online niet lukt.

Vanwege de coronacrisis werd het ook verplicht om een afspraak te maken bij het aanbiedstation voor wie op zaterdag wilde storten. Deze aantallen zijn niet in het totaal meegenomen. Het gaat om 2.066 ingevulde formulieren.

Taakveld Treasury

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- In 2020 zijn twee kortlopende leningen aangetrokken. Het aantrekken van de geldleningen is gedaan met inachtneming van de voorwaarden uit het treasurystatuut en het schatkistbankieren. In de paragraaf Financiering wordt nader ingegaan op de ontwikkeling van de schuldpositie van de gemeente.

Taakveld Belastingen

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- Het beleid was gericht op 100% dekking van de diensten door tarieven. In de paragraaf Lokale heffingen is in beeld gebracht hoe de kostendekking zich in 2020 heeft ontwikkeld.

Taakveld Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- Er zijn in 2020 drie circulaires ontvangen, Aan de hand van de circulaires is het bedrag voor de algemene uitkering gewijzigd.
- Er is ook een brief over het compensatiepakket coronacrisis medeoverheden ontvangen. Hierin stond informatie over wat het compensatiepakket voor de gemeente betekent.

Taakveld Mutatie reserves

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- Het weerstandsvermogen in 2020 is 2,0, een solide weerstandsvermogen voor opvang van risico's. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt nader ingegaan op het weerstandsvermogen en de geïdentificeerde risico's.

Verbonden partijen Bestuur en ondersteuning

Gemeenschappelijk belastingkantoor Lococensus-Tricijn
Het GBLT richt processen zodanig in dat gemeentelijke (en waterschaps)belastingen maximaal worden geheven en geïnd, en WOZ- en basisregistratieve taken efficiënt worden uitgevoerd.
Voor Bunschoten zijn dat de volgende belastingen en heffingen:

- Onroerendezaakbelastingen
- Rioolheffing
- Afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht
- Forensenbelasting
- Precariobelasting
- Marktgelden en havengelden
- BIZ-heffing

Bureau regio Amersfoort
Bureau regio Amersfoort is een samenwerkingsverband om op een duurzame en effectieve manier strategisch samen te werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken. Het doel is bijdragen leveren aan de versterking van regio Amersfoort als unieke plek om te wonen, werken en te leven.

Indicatoren Bestuur en ondersteuning

Indicator	Eenheid	Rekening 2020
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	5
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	5
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 501,41
Externe inhuur	Kosten inhuur externen	€ 793.971
Overhead	% van totale lasten	8,74%

* Dit betreft inhuur in verband met opvulling van vacatures en langdurige ziekte. Dit bedrag is verrekend met het uitgeleende personeel.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL *(Bedragen x € 1,-)*

		Realisatie 2020	Raming 2020	Raming na wijz. 2020	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Bestuur	**1.322.372**	1.217.288	1.220.038	-102.334	96.000
	Burgerzaken	**345.594**	386.796	393.796	48.202	0
	Beheer overige gebouwen en gronden	**59.864**	58.082	58.082	-1.782	0
	Overhead	**5.204.337**	4.490.815	4.707.955	-496.382	0
	Treasury	**354.830**	-184.272	-184.272	-539.102	0
	OZB (niet) woningen	**0**	0	0	0	0
	Belastingen overig	**299.193**	317.182	317.182	17.989	0
	Algemene uitkering	**0**	0	0	0	0
	Overige baten en lasten	**-118.487**	88.853	-193.228	-74.741	0
	Vennootschapsbelasting	**0**	0	0	0	0
	Mutaties reserves	**2.135.329**	1.203.405	1.504.137	-631.192	2.135.000
	Resultaat van de rekening van baten en lasten	**0**	0	3.036	3.036	0
	Totaal lasten	**9.603.032**	7.578.149	7.826.726	-1.776.306	2.231.000
Baten	Bestuur	**104.125**	58.500	58.500	-45.625	0
	Burgerzaken	**232.287**	311.000	261.000	28.713	0
	Beheer overige gebouwen en gronden	**417**	0	0	-417	0
	Overhead	**549.522**	35.085	191.385	-358.137	19.000
	Treasury	**668.805**	404.845	394.845	-273.960	0
	OZB (niet) woningen	**4.198.321**	4.060.500	4.153.500	-44.821	0
	Belastingen overig	**852.589**	861.000	846.000	-6.589	0
	Algemene uitkering	**25.883.957**	24.860.000	25.957.000	73.043	
	Overige baten en lasten	**356.000**	343.000	356.000	0	0
	Vennootschapsbelasting	**0**	0	0	0	0
	Mutaties reserves	**1.136.640**	561.954	775.162	-361.478	1.095.000
	Resultaat van de rekening van baten en lasten	**0**	0	0	0	0
	Totaal baten	**33.982.662**	31.495.884	32.993.392	-989.270	1.114.000

		Realisatie 2020	Raming 2020	Raming na wijz. 2020	Afwijking	Incidenteel
Saldo	Bestuur	**1.218.248**	1.158.788	1.161.538	-56.710	96.000
	Burgerzaken	**113.307**	75.796	132.796	19.489	0
	Beheer overige gebouwen en gronden	**59.447**	58.082	58.082	-1.365	0
	Overhead	**4.654.815**	4.455.730	4.516.570	-138.245	-19.000
	Treasury	**-313.975**	-589.117	-579.117	-265.142	0
	OZB (niet) woningen	**-4.198.321**	-4.060.500	-4.153.500	44.821	0
	Belastingen overig	**-553.395**	-543.818	-528.818	24.577	0
	Algemene uitkering	**-25.883.957**	-24.860.000	-25.957.000	-73.043	0
	Overige baten en lasten	**-474.487**	-254.147	-549.228	-74.741	0
	Vennootschapsbelasting	**0**	0	0	0	0
	Mutaties reserves	**998.688**	641.451	728.975	-269.713	1.040.000
	Resultaat van de rekening van baten en lasten	**0**	0	3.036	3.036	0
	Totaal saldo	**-24.379.630**	-23.917.735	-25.166.666	-787.036	1.117.000
Kosten per inwoner		**-1.107,21**	-1.099,67	-1.157,09	-49,88	

Toelichting

Op dit programma zijn de lasten € 1.776.000,- hoger dan geraamd en zijn de baten € 989.000,- hoger. Per saldo is dit € 787.000,- nadeliger.

- **Bestuur**

Het taakveld Bestuur laat per saldo een nadeel zien van € 57.000,-. Dit wordt veroorzaakt door een hogere dotatie aan de voorziening APPA-pensioen en uitkering wethouders (€ 82.000,- vanwege renteaanpassing) en lagere overig kosten (€ 25.000,-, onder andere representatie).

- **Burgerzaken**

Burgerzaken heeft per saldo een voordeel van € 19.000,-, veroorzaakt door lagere inkomsten leges (€ 19.000,-, saldo van inkomsten en afdrachten) en lagere overige kosten (€ 38.000,-, met name via de algemene uitkering ontvangen corona middelen voor verkiezingen).

- **Overhead**

Het nadeel op taakveld Overhead van € 138.000,- wordt veroorzaakt door per saldo hogere toegerekende salarislasten (€ 89.000,-, de totale lasten van de formatie blijven binnen de begroting, voordelen in de toerekening ontstaan op andere programma's), inhuur (met name HRM en inkoop) van € 148.000,-, lasten BLNP (€ 64.000,-, voornamelijk verrekening formatie) en lagere overige kosten (€ 144.000,-, onder andere opleidingen, representatie, werving, archief en juridische zaken). Tevens was de opbrengst van de verkochte veegwagen en shovel € 19.000,- hoger dan de boekwaarde.

- **Treasury**

Het verschil tussen de toegerekende rente en de werkelijk betaalde rente veroorzaakt een nadeel van € 214.000,- naast per saldo betaalde overige rente (€ 51.000,-, onder andere heffingsrente). Per saldo een nadeel van € 265.000,-.
Een groot deel (€ 180.000,-) wordt gecompenseerd door een lagere toerekening aan de taakvelden (€ 83.000,-) en de grondexploitatie (€ 97.000,-, onttrekking aan de reserve). Uiteindelijk is het renteresultaat € 34.000,-.

- **OZB (niet) woningen**

Het voordeel op dit taakveld van € 45.000,- wordt veroorzaakt door hogere inkomsten OZB woningen (€ 14.000,-) en OZB niet-woningen (€ 31.000,-).

- **Belastingen overig**

Het voordeel van de overige belastingen € 24.000,- heeft te maken met een hogere opbrengst precariobelasting (€ 6.000,-) en lagere kosten (€ 18.000,-, voornamelijk GBLT).

- **Algemene uitkering**

Door een lagere berekende algemene uitkering is er een nadelig saldo van € 73.000,- op dit onderdeel.

- **Overige baten en lasten**

Taakveld Overige baten en lasten geeft een nadelig saldo van € 75.000,-. Dit betreft de post onvoorzien (€ 110.000,-, voordeel), lasten kerntakendiscussie (€ 31.000,-, dekking ten laste van reserve) en overige verschillen (€ 154.000,-, nadeel bestaand uit dotatie oninbaar en saldo stelposten).

- **Mutaties reserves**

Hogere stortingen in en lagere onttrekkingen aan reserves ten opzichte van begroot veroorzaken het saldo van € 270.000,-. Voornamelijk storting in de reserve bovenplans, hogere stortingen in de reserves riool- en begraafrechten en vrijval van een deel van de reserves starter- en stimulerings- en vangnetleningen.

1.1 Veiligheid

(Commissie Bestuur en Middelen, portefeuillehouder M. van de Groep)

Taakveld Crisisbeheersing en brandweer

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Veiligheidsregio Utrecht**

De VRU heeft in 2020 gewerkt aan een slagvaardige crisisorganisatie, ondersteunt door goede informatievoorziening. Ze zijn een platform geweest voor partijen in het fysieke domein. Samen met gemeenten is een belangrijke taak geweest het versterken van de gemeentelijke crisisbeheersing.

In 2020 zijn de veiligheidsregio's Flevoland, Gooi en Vechtstreek en Utrecht intensiever gaan samenwerken om de crisisorganisatie te verbeteren aan de hand van drie projecten. Dit betreft de realisatie van een interregionaal kennis- en vakbekwaamheidscentrum, de harmonisatie van de processen voor brandweer en crisisbeheersing voor de meldkamer Midden-Nederland en een interregionaal crisisplan en gecoördineerd interregionale incidentbestrijdingsprocedure. Deze projecten zijn samengebracht in het programma Drieslag. Het programma Samen Kwalitatief Sterker (Drieslag) vergroot de kwaliteit, houdt kosten beheersbaar en vermindert de kwetsbaarheid van onze veiligheidsregio's.

Veel geplande taken op het gebied van crisisbeheersing zijn het afgelopen jaar door de coronacrisis aangepast. De VRU heeft zich door de komst van COVID-19 gericht op ondersteuning van gemeenten door onder andere het opzetten van een juridisch loket, versturen van nieuwsbrieven, inzetten en ondersteunen van het Regionaal Beleids Team en het Regionaal Operationeel Team, opzetten Dashboard COVID-19 en kennisdeling onder gemeenten, enzovoorts.

- **Crisisbeheersing en rampenbestrijding**

Ook voor de gemeentelijke crisisbeheersing is de planning voor activiteiten door de coronacrisis in 2020 anders verlopen dan gepland. Alle aandacht ging naar beleid en uitvoering van taken rondom corona. Er is een Gemeentelijk Beleidsteam Corona opgestart welke wekelijks vergaderd heeft, waarbij veel actiepunten zijn uitgewerkt om burgers en ondernemers zoveel mogelijk te ondersteunen en te (bege)leiden in corona tijd. Onderwerpen die hierbij aan bod kwamen zijn impact op de bedrijfsvoering, aantal besmettingen, informatie met betrekking tot de GGD/gezondheidsinstellingen en vaccinaties, communicatie, openbare ruimte, toezicht en handhaving, ondernemers, horeca, markt, sport, onderwijs, geloofsinstellingen, evenementen en culturele instellingen.

Daarnaast is er in 2020 samen met andere gemeenten de noodzaak tot herijking van de gemeentelijke crisisorganisatie verkend. Welke taken lopen goed en welke taken hebben aanpassing nodig in het kader van toekomstbestendigheid. Met name de piketfuncties en de rollen binnen bevolkingszorg zijn besproken, met daarbij een kritische blik op de taakverdeling gemeenten en VRU. De evaluatie wet veiligheidsregio's is hierbij een belangrijke basis voor een toekomstbestendige crisisbeheersing. Het Proces herijking gemeentelijke crisisbeheersing krijgt een vervolg in 2021.

Het opleiden, trainen en oefenen in de crisissfeer voor gemeentelijke functionarissen is voor het grootste gedeelte stilgevallen. Een enkele ambtenaar met een nieuwe rol in de crisisbeheersing is daardoor niet vakbekwaam opgeleid door de VRU, maar is wel intern voorbereid op zijn rol. De ervaren ambtenaren hebben voldoende kennis en ervaring om bij incidenten hun taak uit te kunnen voeren. Daarvan hebben een aantal ambtenaren in het kader van de coronacrisis hun taak uitgevoerd. Op het gebied van e-learning zijn in 2020 de Strategisch adviseurs en de Officier van Dienst Bevolkingszorg getraind.

Er is een digitale oefening dijkdoorbraak Westdijk geweest met het Waterschap Vallei en Veluwe, waarbij we vanuit de gemeente het proces konden volgen en onze eigen taken kunnen actualiseren.

Overige onderwerpen die kort aan bod zijn geweest (maar vervolg krijgen in 2021) zijn: Nieuwe overeenkomst met het Rode Kruis, lessen schietincident Utrecht, rol gemeente in nieuwe regelgeving Explosieven/ regelen springlocatie Eemland, versterken samenwerking Eemlandse gemeenten.

Indicatoren Crisisbeheersing en brandweer

Omschrijving	E/P	Bron	Werkelijk 2019	Streefw. 2020	Werk. 2020
Aantal uitrukken	E	*	158	155	147
Het aantal loze meldingen	P	Idem	35	37	35
Hoeveel % van de repressieve functionarissen heeft 100% van de kritische oefenkaart gehaald?	P	Idem	100	100	100
Hoeveel % van de repressieve functionarissen heeft de verplichte leergang voor de betreffende functie(s) afgerond?	P	Idem	100	100	100
Hoeveel % van de aangevraagde Wabo-adviezen is binnen de hiervoor gestelde termijn afgegeven?	P	Idem	1000	100	100
Bij hoeveel % van de geplande controles op afgegeven gebruiksvergunningen/gebruiksmeldingen heeft een controle plaatsgevonden?	P	Idem	100	100	100

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Jaarverslag 2020 brandweer VRU en brandweergegevens

Toelichting indicatoren

Aantal uitrukken

Dit betreft het aantal uitrukken wat de brandweer gemiddeld over een jaar heeft, dit cijfer is nooit vast maar is variabel per jaar. Het aantal uitrukken in 2020 is in werkelijkheid lager dan de vooraf vastgestelde streefwaarde.

Loze uitrukken

Dit betreft meldingen die zijn veroorzaakt uitsluitend door brandmeldinstallaties die zijn aangesloten op het OMS van de regionale alarmcentrale van de brandweer. De brandweer probeert door beïnvloeding dit aantal terug te dringen.

Taakveld Openbare orde en veiligheid

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Uitvoering Integraal Veiligheidsplan 2019-2022**

In 2020 is uitvoering gegeven aan het in 2019 vastgestelde regionaal IVP 2019-2022. Met dit IVP is de samenwerking gezocht met de gemeenten binnen politiebasisteam BES. Er is op regionaal niveau samengewerkt aan de vier prioriteiten: ondermijning, zorg & veiligheid, high impact crimes en jeugdoverlast- en criminaliteit. In 2020 is ingezet op regionaal Bibob-beleid, regionale aansluiting op meldingen van Meld Misdaad Anoniem, gewerkt aan een verbeterde verbinding tussen zorg en veiligheid (onder andere door een zorg- en veiligheidsoverleg, PGA-overleg) en is er regionaal samengewerkt met het oog op de coronacrisis.

De lokale prioriteit uit het IVP is sociale overlast. Voornamelijk de handhaving en de politie hebben een belangrijke rol vervuld in het tegengaan van overlast en het voorkomen hiervan. Dit door te surveilleren en waar nodig te verbaliseren.

- **Opzetten van buurtbemiddeling**

Onder andere in het kader van de Wet woonoverlast en in het kader van Zorg & Veiligheid is besloten om buurtbemiddeling op te zetten. Door de inzet van buurtbemiddeling kunnen problemen met betrekking op buurtoverlast opgelost worden. Dit kan verdere escalatie voorkomen. In 2020 zijn de voorbereidingen op het project afgerond en is Buurtbemiddeling officieel van start gegaan. De buurtbemiddeling wordt uitgevoerd via De Boei.

- **Project Arbeidsmigranten**

In navolging van het project van integrale controles heeft de gemeenteraad de startnota arbeidsmigranten vastgesteld. In 2020 is de gemeenteraad geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking op arbeidsmigranten en veiligheid.

- **Bunschoten United**

Door gemiddeld vier keer per jaar een bijeenkomst te organiseren met Bunschoten United wordt een stevige verbinding aangegaan tussen de verschillende bevolkingsgroepen die in Bunschoten woonachtig zijn. Door middel van deze verbinding kunnen gevoelens van onrust of onveiligheid vroegtijdig worden weggenomen. Daarnaast is de groep een bron van nieuwe activiteiten en proberen zij verschillende doelgroepen bij bestaande activiteiten te betrekken. Vanwege de coronacrisis hebben de bijeenkomsten van Bunschoten United in 2020 digitaal plaatsgevonden.

- **Meld Misdaad Anoniem**

Om de informatiepositie van de gemeente verder te verstevigen, is in 2020 een samenwerking aangegaan met Meld Misdaad Anoniem. Deze samenwerking maakt het mogelijk om anonieme meldingen, die relevant zijn voor de gemeente, in te zien. Denk hierbij aan anonieme meldingen over onder andere vermoedens van ondermijning, drugshandel of hennepteelt.

- **Week van de Veiligheid**

Jaarlijks doet de gemeente Bunschoten mee met de Week van de Veiligheid in oktober. In het kader van de ‘donkere dagen’ wordt landelijk vanuit gemeenten extra aandacht besteed aan het voorkomen van woninginbraken en bedrijfsinbraken, het meedoen aan Burgernet en WhatsApp-buurtpreventie en andere veiligheid gerelateerde onderwerpen. Naast het organiseren van activiteiten en bijeenkomsten wordt er ook een communicatiecampagne opgezet. In 2020 is digitaal meegedaan aan deze actieweek.

- **Toezicht en Handhaving**

De BOA’s bevinden zich veel in de openbare ruimte. Jaarlijks zetten zij zich actief in op parkeeroverlast, afvaldump, jeugdoverlast, verkeersoverlast en andere overlast-veroorzakende onderwerpen. Door hierop in te zetten, zorgen zij voor een leefbaar Bunschoten. Door de coronacrisis kwam er een belangrijke handhavingstaak bij, 2020 heeft dan ook veel in het teken gestaan van het onder controle krijgen van deze crisis. De handhaving had hierin een belangrijke rol.

Verbonden partijen Veiligheid

Veiligheidsregio Utrecht

De VRU is de drijvende en bindende kracht achter een goede hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio. Zij verleent hulp, adviseert en houdt toezicht op veiligheid. Voor Bunschoten blijft het eigendom, beheer en onderhoud van de brandweerkazerne een belangrijk onderwerp.

In 2020 heeft de VRU een belangrijke rol vervult in de aanpak van de coronacrisis. Vanwege crisiswetgeving nam de voorzitter van de VRU enkele lokale bevoegdheden over via diverse Noodverordeningen. Met de invoering van de Tijdelijke Wet Maatregelen Corona in december 2020, vervielen de bevoegdheden van de voorzitter van de VRU en nam de organisatie meer een adviserende en faciliterende rol aan richting gemeenten in de regio.

Indicatoren Veiligheid

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2020	Nederland 2020
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 inwoners van 12-17 jaar	Stichting Halt	9	11
Winkeldiefstal	Aantal per 1.000 inwoners	CBS - diefstallen	0,7 (2019)	2,3 (2019)
Gewelds- en seksuele misdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS - criminaliteit	2,5	4,6
Diefstal uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS - diefstallen	1,2 (2019)	2,3 (2019)
Vernieling en misdrijven tegen de openbare orde	Aantal per 1.000 inwoners	CBS - criminaliteit	3,7	6,2

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL *(Bedragen x € 1,-)*

		Realisatie 2020	Raming 2020	Raming na wijz. 2020	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Crisisbeheersing en brandweer	**1.249.220**	1.247.148	1.247.148	-2.072	0
	Openbare orde en veiligheid	**448.916**	421.703	476.703	27.787	0
	Totaal lasten	**1.698.137**	1.668.851	1.723.851	25.714	0
Baten	Crisisbeheersing en brandweer	**0**	0	0	0	0
	Openbare orde en veiligheid	**3.054**	0	0	-3.054	0
	Totaal baten	**3.054**	0	0	-3.054	0
Saldo	Crisisbeheersing en brandweer	**1.249.220**	**1.247.148**	1.247.148	-2.072	0
	Openbare orde en veiligheid	**445.863**	**421.703**	476.703	30.840	0
	Totaal saldo	**1.695.083**	1.668.851	1.723.851	28.768	0
Kosten per inwoner		**76,98**	76,73	79,26	2,27	

Toelichting

Op dit programma zijn de lasten € 26.000,- lager dan geraamd en de baten zijn € 3.000,- hoger.
Per saldo € 29.000,- voordeliger.

- **Crisisbeheersing en brandweer**

Dit taakveld laat een nadeel zien van € 2.000,-, hoofdzakelijk door hogere kosten VRU (€ 17.000,-, conform aangepaste begroting) en lagere overige kosten (€ 15.000,-, voornamelijk crisisbeheersing).

- **Openbare orde en veiligheid**

Het voordeel op dit taakveld van € 31.000,- wordt veroorzaakt door per saldo lagere toegerekende salarislasten en kosten van inhuur.

1.2 Verkeer, vervoer en waterstaat

(Commissie Ruimte, portefeuillehouder R.J. Beukers, Voor het taakveld Havens is W. de Jong portefeuillehouder, commissie Samenleving.)

Taakveld Verkeer en vervoer

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Openbare verlichting**

Het beheer en onderhoud aan de openbare verlichting is uitgevoerd volgens de lopende overeenkomst met CityTec. Dit gebeurt volgens het eerder vastgestelde tienjarenplan dat samen met CityTec is opgesteld. De investeringen van de nieuwe masten met energiezuinige LED-verlichting zijn door de gemeente zelf gefinancierd.

- **Bereikbaarheid**

De gemeente Bunschoten heeft ambtelijk en bestuurlijk deelgenomen aan diverse regionale overleggen, zoals het Ambtelijk en Bestuurlijk overleg Verkeer en Vervoer van de regio Amersfoort. Ook is aan de overleggen rond de ontwikkeling/ombouw van knooppunt Hoevelaken deelgenomen. Met de gemeente Amersfoort heeft overleg plaatsgevonden over de varianten voor een extra ontsluiting van de wijk Vathorst (-Bovenduist) in westelijke richting. Het aantal varianten waaruit gekozen kan worden is teruggebracht tot twee en vanaf het laatste kwartaal in 2020 zijn onderhandelingen gaande (vooralsnog eerst op ambtelijke niveau) over compensatie en mitigerende maatregelen. In alle overleggen staan de belangen van de veiligheid, doorstroming van het verkeer voor de inwoners van Bunschoten en leefbaarheid van de inwoners van de gemeente Bunschoten, in de diverse kernen, voorop.

- **Verkeersveiligheid**

In de gehouden vergaderingen met de verkeerscommissie zijn diverse onderwerpen aan de orde geweest die te maken hadden met het bereiken van een betere verkeersveiligheid. Er is een verkeersveiligheidsmonitor gehouden. Daaruit zijn onderwerpen gekomen waarover regelmatig (één keer per kwartaal) extra voorlichting is gegeven in de Bunschoter.

- **N199**

Met de provincie Utrecht is het overleg geopend om te bezien in hoeverre de capaciteit van de N199 vergroot kan worden, bijvoorbeeld door verdubbeling van het aantal rijbanen.
In het kader van de ontwikkelingen rond de realisatie van het bedrijventerrein De Kronkels-Zuid is ook in een brief aan Gedeputeerde Staten van Utrecht aandacht voor dit onderwerp gevraagd, waarbij ook de realisatie van een snelfietsroute tussen Amersfoort en Bunschoten (zie hieronder) is benoemd.

- **Snelfietsroute**

Op initiatief van de provincie Utrecht is gestart met een tracéonderzoek naar de mogelijkheid voor een ‘snelfietsroute’ tussen Amersfoort en Bunschoten. Op een snelfietsroute kunnen fietsers snel, comfortabel en veilig fietsen. Het gaat voor Bunschoten om een fietsverbinding parallel langs de Amersfoortseweg (N199) tot de rotonde Oostelijke Randweg - Nijkerkerweg (N806).

- **Mobiliteitsplan**

In 2020 is het Mobiliteitsplan vastgesteld en is een begin gemaakt met de voorbereidingen voor het uitvoeren van een aantal infrastructurele projecten in 2021 en later.

- **Straatwerk**

De Anthon van der Horstlaan en Rengersweg zijn herstraat met gebakken stenen. Voor de Rengersweg is voor een menging van enkele steenkleuren gekozen passend bij het karakteristieke beeld van de Rengersweg. Anne Frank is de fundering verbetert en herstraat. Het voetpad langs de Oostelijke Randweg is opnieuw herstraat.

- **Asfalt en beton**

Het vrijliggende fietspad langs de Zevenhuizerstraat is begin 2020 afgerond.
Er is bermverharding aangebracht langs de Frans Jacobsweg, het deel ten oosten van de Fokjesweg.
Er zijn diverse asfaltreparaties uitgevoerd, waaronder Chopinstraat, Eemdijk en Lodijk.
Het asfaltpad in het park in Koenraadswetering is vervangen door een betonpad.

- **Onderhoud & inspectie bruggen**

In 2020 is er een start gemaakt met het vervangen van de leuningen en de dekken van vier bruggen bij de Anthon van der Horstlaan en een brug bij de Cornelis Houtmanstraat. Na het verwijderen van de dekken bleken de liggers dermate slecht te zijn dat deze ook vervangen dienen te worden. In verband met levertijd worden de werkzaamheden in 2021 afgemaakt.

Alle bruggen in de gemeente Bunschoten zijn in 2020 geïnspecteerd. Aan de hand van de inspectie is er een meerjaren onderhoudsplan opgesteld. De gegevens van de inspectie worden ook gebruikt voor het opstellen van het “Bruggen beheerplan”.

Indicator Verkeer en vervoer

Omschrijving	E/P	Bron	Werkelijk 2019	Streefw. 2020	Werkelijk 2020
Percentage meldingen ‘Snel Herstel’ die binnen vijf werkdagen zijn afgehandeld, of waarover binnen vijf werkdagen terugkoppeling naar de melder heeft plaatsgevonden	P	Administratie Snel Herstel en Fixi	97,7	95	99,76*

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Cijfers vanaf 9 maart 2020 in verband met invoering Fixi

Taakveld Parkeren

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Parkeerplaatsen (onderzoek)**

Bij inbreidingen en uitbreidingen van nieuwe woningen is rekening gehouden met de aanleg van voldoende parkeerplaatsen.

Er is een onderzoek gestart naar het functioneren van het parkeer- en vergunningenbeleid in het centrum van Spakenburg, hierin is meegenomen onderzoek naar de mogelijkheden van een parkeerdek en een digitaal parkeerverwijssysteem. In 2021 zal dit onderzoek worden afgerond.

Taakveld Recreatieve/Economische havens

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Havens**

Aan de hand van het door de gemeenteraad vastgestelde beheerplan Havens Bunschoten en Laaksluis de Kooi zijn onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. De voorbereiding van de werkzaamheden ten behoeve van de Westpier zijn opgestart. Uitvoering volgt in het voorjaar van 2021.

- **Watergangen**

Langs de watergang achter het Kerkepad in Eemdijk welke in beheer is bij de gemeente is een deel van de beschoeiing vervangen.

Bij de duiker onder Brahmslaan die de watergangen langs de Westingel met elkaar verbindt is een deel van de beschoeiing aangepast. Hierdoor is de doorstroming van de duiker verbeterd.

Het waterschap Vallei en Veluwe heeft in overleg met de gemeente beschoeiing vervangen van de watergang langs de Westsingel tussen de Brahmslaan en de Frans Jacobsweg.

- **Baggeren ’t Kleine Zeetje**

In 2020 is gestart met de uitvoering van het baggerwerk ten behoeve van ’t Kleine Zeetje. Als gevolg van bezwaar op de afgegeven omgevingsvergunning ten behoeve van het verspreiden van de vrijkomende specie is dit werk voorlopig stilgelegd.

Taakveld Openbaar vervoer

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Openbaar Vervoer**

Met de vervoerder Syntus en de provincie Utrecht wordt regelmatig overleg gevoerd (ook in het afgelopen jaar) over het busvervoer vanuit Bunschoten naar de omliggende plaatsen. Er rijden vijf buslijnen (76, 272, 503, 572 en 603) met wisselende frequenties door Bunschoten. Afgesproken is dat de overleggen gebruikt blijven worden om het gebruik van het openbaar vervoer, door aanvullende maatregelen (meer of beter bereikbare haltes) te bevorderen.
Als gevolg van de coronacrisis is het gebruik van het openbaar vervoer het afgelopen jaar drastisch afgenomen en zijn ook de frequenties van diverse buslijnen teruggebracht. In 2020 hebben de buurtbuslijnen 503 en 572 sinds medio maart niet meer gereden, omdat in deze kleine busjes de gezondheid van passagiers en (vrijwillige) chauffeurs niet meer goed gewaarborgd kon worden.

- **Veerpont**

Ten behoeve van de vervanging van de damwand van de veerhavens van de veerpont op Eemdijk zijn de voorbereidingen gestart. Dit in nauw overleg met het waterschap en de provincie. Uitvoering vanaf november 2021 (veerpont uit de vaart).

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL *(Bedragen x € 1,-)*

		Realisatie 2020	Raming 2020	Raming na wijz. 2020	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Verkeer en vervoer	**2.727.273**	2.744.275	2.779.275	52.002	0
	Parkeren	**136.956**	124.171	148.171	11.215	0
	Recreatieve havens	**138.631**	111.724	146.724	8.093	0
	Economische havens en waterwegen	**18.214**	15.888	18.520	306	0
	Openbaar vervoer	**37.950**	42.660	42.660	4.710	0
	Totaal lasten	**3.059.023**	3.038.718	3.135.350	76.327	0
Baten	Verkeer en vervoer	**370.228**	263.775	263.775	-106.453	94.000
	Parkeren	**34.593**	17.865	41.865	7.272	0
	Recreatieve havens	**240.173**	235.110	235.110	-5.063	0
	Economische havens en waterwegen	**0**	0	0	0	0
	Openbaar vervoer	**14.500**	14.500	14.500	0	0
	Totaal baten	**659.494**	531.250	555.250	-104.244	94.000
Saldo	Verkeer en vervoer	**2.357.045**	2.480.500	2.515.500	158.455	-94.000
	Parkeren	**102.363**	106.306	106.306	3.943	0
	Recreatieve havens	**-101.542**	-123.386	-88.386	13.156	0
	Economische havens en waterwegen	**18.214**	15.888	18.520	306	0
	Openbaar vervoer	**23.450**	28.160	28.160	4.710	0
	Totaal saldo	**2.399.529**	2.507.468	2.580.100	180.571	-94.000
Kosten per inwoner		**108,98**	115,29	118,63	9,65	

Toelichting

Op dit programma zijn de lasten € 76.000,- lager dan geraamd en de baten € 104.000,- hoger. Per saldo € 180.000,- voordeliger.

- **Verkeer en vervoer**

Taakveld Verkeer en vervoer heeft een voordelig saldo van € 158.000,-, veroorzaakt door hogere inkomsten nutsbedrijven (€ 94.000,-, leges en degeneratievergoeding), lagere kosten openbare verlichting (€ 25.000,-) en per saldo overige voordelen (€ 39.000,-, gladheidsbestrijding en toegerekende rente).

- **Recreatieve havens**

Recreatieve havens valt per saldo € 13.000,- voordeliger uit. Door lagere toegerekende rente (€ 16.000,-) en hogere kosten (€ 3.000,-).

1.3 Economie

(Commissie Bestuur en Middelen, portefeuillehouder R.J. Beukers. Taakveld Economische promotie zit in de portefeuille van P. van Asselt. Taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur zit in de portefeuille van H. van Barneveld, commissie Ruimte.)

Taakveld Economische ontwikkeling

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Regio Amersfoort**

In Regio Amersfoort wordt op het gebied van Economische Zaken & Toerisme nauw samengewerkt met negen gemeentes. Het doel van de samenwerking is een vitaal ondernemersklimaat met goede vestigingsmogelijkheden. In 2020 is het onderzoek naar de behoefte aan bedrijventerreinen afgerond. Dit rapport is overhandigd aan de provincie Utrecht. Dit rapport zal gebruikt worden voor het regionaal programmeren en voor het Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort.

In 2020 is de Strategische Agenda Regio Amersfoort vastgesteld. Om de regio Amersfoort aantrekkelijk te houden, slaan de gemeenten in de Regio de handen ineen. De gemeenten werken samen met inwoners, organisaties en bedrijfsleven aan een toekomst waarin wonen, werken en leven voor iedereen aantrekkelijk is. De Strategische Agenda van Regio Amersfoort geeft aan hoe tot 2025 wordt gewerkt aan vraagstukken rond onder andere wonen, werken, mobiliteit en zorg.

- **Economic Board Utrecht**

Op 1 januari 2020 is naast de EBU de ontwikkelingsmaatschappij Regio Utrecht (ROM) van start gegaan. De ROM vertaald de plannen van de EBU naar concrete businesscases voor ondernemers. Het belang van een krachtige ROM is groot. De regionale ontwikkelingsmaatschappijen spelen inmiddels een belangrijke rol in het Nederlandse economische beleid. Het afgelopen jaar hebben de ROM en EBU, ondernemers ondersteund die in de coronacrisis onverwachts in de problemen kwamen. Zo zorgde de ROM ervoor dat er in de regio bijna honderd corona-overbruggingsleningen zijn verstrekt.

- **Centrum(visie)**

Het centrum van Spakenburg heeft een zwaar jaar gehad. Na de eerste lockdown in maart 2020 kondigde het kabinet in december 2020 de tweede lockdown aan. Centrumondernemers worden hard getroffen door deze lockdowns. De december maand is bijvoorbeeld voor veel ondernemers de maand waarin het meeste inkomen wordt gegenereerd. De gemeente probeert zo veel mogelijk de ondernemer te ondersteunen door informatie te verschaffen over de landelijke steunpakken. Ook heeft de gemeente digitale werkbezoeken afgelegd om in contact te blijven met ondernemers.

Er is onderzoek gedaan naar de optimale opstelling van de zaterdagmarkt. In overleg met afgevaardigden van de markt, winkeliers en horeca hebben diverse overleggen plaatsgevonden. Door het uitbreken van de coronacrisis is dit onderzoek stil komen te vallen. In het voorjaar is getracht om het verblijfsklimaat rond de omgeving Museumhaven te verbeteren door een pilot voor te bereiden om de “Oude Schans” auto vrij te maken. Dit voorstel had onvoldoende draagvlak en is niet uitgevoerd. Er zijn twee elektrische oplaadpunten geplaatsten voor elektrische fietsen. In samenhang met het mobiliteitsplan is er in september een parkeeronderzoek gestart. De centrumvisie is een document die dient als leidraad bij toetsing van nieuwe initiatieven.

- **Subsidie versterking Spakenburg-Centrum**

Provincie Utrecht heeft in december 2020 een subsidie beschikbaar gesteld om de vitaliteit van binnensteden en dorpskernen te versterken. Het gaat om een pilot voor drie gemeenten in de regio. De gemeente Bunschoten behoort tot één van deze drie gemeenten.

- **Economische en toeristische visie 2021-2025**

Op 9 juli 2020 is de economische en toeristische visie vastgesteld in de raad. Met de economische- en toeristische visie beoogt de gemeente een opzet van het economisch beleid, waarmee de goede uitgangspositie van Bunschoten-Spakenburg als vestigingsplaats voor ondernemers optimaal wordt benut. In de economische- en toeristische visie zijn daarom meerdere aspecten van het economisch beleid uitgewerkt. Zo wordt er naast de ontwikkeling van de bedrijventerreinen, het centrumgebied en de belangrijke sectoren in de gemeente, ook een link gelegd tussen het economisch beleid en 'human capital'. De visie sluit aan op reeds vastgestelde visies, zoals de centrumvisie en de toekomstvisie 2025.

Taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Bedrijventerrein Haarbrug-Zuid**

In 2020 is toegewerkt naar het afronden van het bedrijventerrein. Een deel van de braakliggende gronden zijn bebouwd. Na de bouwfase is de openbare omgeving definitief ingericht. Er zijn nog diverse braakliggende terreinen maar deze zijn allemaal al verkocht.

Samen met de Stichting Parkmanagement Bedrijventerrein Haarbrug-Zuid is het beheerplan voor het beheer van het groen en andere beheeronderdelen afgestemd. Op basis van dit plan gaat de stichting een deel van het beheer en onderhoud op zich nemen. Daarnaast is de aanleg van een extra parkeervoorziening aan De Hooistreep alsmede een rijweg langs een verkocht perceel in de hoek van Neerduist voorbereid om uit te (gaan) voeren. Het bedrijventerrein is zo goed als gereed. Alleen waar bebouwing plaatsvinden zal in de toekomst nog werk in de openbare ruimte worden uitgevoerd.

- **Bedrijventerrein Kronkels-Zuid**

De behoefte aan nieuwe bedrijfsgrond binnen de gemeente wordt steeds urgenter. Het afgelopen jaar heeft de gemeente flink doorgewerkt aan de planvorming van het nieuwe bedrijventerrein Kronkels-Zuid. Dit nieuwe bedrijventerrein is gelegen ten zuiden van het bestaande bedrijventerrein De Kronkels en is onderverdeeld in twee fasen. Elke fase bestaat uit ongeveer zeven hectare uitgeefbare bouwgrond. Er is door de provincie Utrecht groen licht gegeven voor de ontwikkeling van de eerste fase. In navolging hierop heeft de gemeenteraad op 10 december 2020 ingestemd met de stedenbouwkundige visie voor bedrijventerrein De Kronkels-Zuid. Daarbij heeft de gemeenteraad ook de grondexploitatie vastgesteld en een krediet beschikbaar gesteld van 21,2 miljoen euro dat nodig is voor de eerste fase.

Met dat krediet gaan we in 2021 verder aan de slag met de voorbereidingen want er moet nog heel veel gebeuren. Denk bijvoorbeeld aan het uitwerken van de visie naar een stedenbouwkundig plan en het opstellen van het bestemmingsplan met alle onderzoeken die daarbij horen. Maar ook aan het voeren van gesprekken over de gronden die nodig zijn om het terrein te kunnen aanleggen.
Door dit nieuwe terrein hopen we ruimte te kunnen blijven bieden aan de toekomstplannen van bestaande en nieuwe bedrijven in onze ondernemende gemeente.

Indicator Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Omschrijving	EP	Bron	Werkelijk 2019	Streefw. 2020	Werkelijk 2020
Aantal hectaren te verkopen bedrijventerrein (inclusief verhuur)	P	Idem	2,96	1,2	0

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Verbindende rol ondernemers**

Elke twee jaar voert MKB-Nederland een onderzoek uit naar de MKB vriendelijkste gemeente van Nederland. Met een online enquête worden per gemeente de scores op vier pijlers bepaald. Aan de hand hiervan wordt de ranglijst opgesteld van de MKB vriendelijkste gemeente.

Uit enquête is gebleken dat Bunschoten op de goede weg is met ondernemersdienstverlening. In 2018 waren niet alle ondernemers op de hoogte van het bestaan van de bedrijfscontactfunctionarissen. Om deze functionarissen beter vindbaar te maken heeft er een wijziging plaatsgevonden op de website van de gemeente. In 2020 wordt op dit onderdeel veel beter gescoord. Het onderzoek brengt ook enkele punten aan het licht die de gemeente zou kunnen verbeteren om de goede lijn door te trekken. Zo geven ondernemers aan dat de gemeente het aantal bedrijfsbezoeken kan intensiveren en dat de contactdrempel laag gehouden dient te worden.

- **BIZ-heffing**

Voor BIZ Spakenburg centrum en Haarbrug-Noord is een draagvlakmeting uitgevoerd. De eerste criteria uit de Wet-BIZ schrijft voor dat ten minste de helft van de bijdrageplichtigen zich voor of tegen inwerkingtreding uitspreekt tijdens de draagvlakmeting. Voor beide BIZ-gebieden is deze drempel niet behaald, wat betekent dat de heffing geen doorgang vindt in 2021 – 2025.

Indicatoren Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Omschrijving		E/P	Bron	Werkelijk 2019	Streefw. 2020	Werkelijk 2020
Periodieke overleggen college	CMV/DS	P	Gemeente	2	3	2
	Bedrijvenkring/ JOBS	P	Idem	2	2	2
	SVV	P	Idem	1	0	0
Bedrijfsbezoeken bedrijfscontact-functionaris	het college	P	Idem	4	2	1
	Portefeuille-houder EZ	P	Idem	17	10	14
	Bedrijfscontact-functionaris	P	Idem	12*	10	14**

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

***** Mogelijk zijn er meer contacten geweest door de bedrijfscontact-functionaris. In verband met een wisseling is het niet mogelijk om dit helemaal te achterhalen.
** De bedrijfsbezoeken in 2020 hebben zowel fysiek als digitaal plaatsgevonden.

Taakveld Economische promotie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Routebureau Utrecht**

Door de coronacrisis was 2020 een bijzonder jaar. De maatregelen en adviezen vanuit de overheid vroegen om flexibiliteit in het profileren van recreatieve routes. De inwoners zochten massaal naar recreatiemogelijkheden dicht bij huis en samen met een zomervakantie in eigen land, zorgde dit voor een enorme toename van de behoefte naar lokale fiets-, wandel- en vaarmogelijkheden. Gelukkig heeft de provincie Utrecht een goed wandel- en fietsnetwerk. Met duizenden kilometers aan bewegwijzerde routes en routenetwerken zijn er volop mogelijkheden. Afgelopen jaar is bovendien het fietsnetwerk in Vijfheerenlanden herzien en is het nieuwe wandelroutenetwerk Kromme Rijnstreek geopend. Ook is het Route Bureau druk bezig geweest met de voorbereidingen voor het wandelroutenetwerk Utrecht Oost.

- **Verbindingen met bedrijven**

Naast de bestuurlijke overleggen zijn ook verschillende door de Bedrijvenkring en Dynamisch Spakenburg georganiseerde (digitaal) bijeenkomsten bezocht. De gemeente heeft ook veel ondernemers gesproken met (digitale) bedrijfsbezoeken.

- **VVV**

In 2020 is het toeristische informatiepunt (VVV) opnieuw gesubsidieerd. Het VVV verstrekt informatie aan toeristen en kijkt naar mogelijkheden om toeristische en recreatieve mogelijkheden te bevorderen. Dynamisch Spakenburg heeft dit jaar geen evenementen kunnen organiseren met als gevolg dat er geen inkomsten konden worden gegenereerd, de gemeente kijkt hoe zij het VVV hierin kan ondersteunen.

Indicatoren Economie

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2019	Nederland 2019
Functiemenging	%	Landelijk Informatiesysteem arbeidsplaatsen	58,3	53,2
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	Landelijk Informatiesysteem arbeidsplaatsen	147,8	151,6

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL *(Bedragen x € 1,-)*

		Realisatie 2020	Raming 2020	Raming na wijz. 2020	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Economische ontwikkeling	**75.090**	85.650	85.650	10.560	0
	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**3.141.253**	6.405.402	6.405.402	3.264.149	-2.038.000
	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**159.933**	205.116	205.116	45.183	-10.000
	Economische promotie	**145.772**	132.920	153.920	8.148	0
	Totaal lasten	**3.522.048**	6.829.088	6.850.088	3.328.040	-2.048.000
Baten	Economische ontwikkeling	**0**	0	0	0	0
	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**5.166.102**	7.090.412	7.090.412	1.924.310	0
	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**59.505**	193.500	164.500	104.995	-2.000
	Economische promotie	**36.248**	41.300	41.300	5.052	0
	Totaal baten	**5.261.855**	7.325.212	7.296.212	2.034.357	-2.000
Saldo	Economische ontwikkeling	**75.090**	85.650	85.650	10.560	0
	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**-2.024.849**	-685.010	-685.010	1.339.839	-2.038.000
	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**100.428**	11.616	40.616	-59.812	-8.000
	Economische promotie	**109.524**	91.620	112.620	3.096	0
	Totaal saldo	**-1.739.807**	-496.124	-446.124	1.293.683	-2.046.000
Kosten per inwoner		**-79,01**	-22,81	-20,51	58,50	

Toelichting

Op dit programma zijn de lasten € 3.328.000,- lager dan geraamd en de baten € 2.034.000,- lager. Per saldo € 1.294.000,- voordeliger.

- **Economische ontwikkeling**

Dit taakveld heeft een voordelig saldo van € 10.000,-, veroorzaakt door per saldo lagere toegerekende salarislasten en inhuur.

- **Fysieke bedrijfsinfrastructuur**

Het voordelig saldo op dit taakveld van € 1.340.000,- wordt veroorzaakt door de winstneming van de grondexploitatie Haarbrug-Zuid (saldo € 338.000,-, zijnde de winstneming van € 1.038.000,- min de geraamde storting in de reserve van € 700.000,-), de afdracht van de geraamde kosten voor een mogelijke ontsluiting (in combinatie met de overdracht van de resterende grond naar de algemene dienst) van € 1.000.000,- en lagere rente (€ 2.000,-).

- **Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen**

Per saldo is er een nadeel van € 60.000,- op dit taakveld door lagere kosten/minder opbrengsten BIZ (€ 43.000,-, nadeel 2020 € 51.000,- min voordeel voorgaande jaren € 8.000,-) en hogere overige kosten (€ 17.000,-, onder ander coronakosten markten, pleinhuisje (leegstand) en elektra stroomkasten).

1.4 Onderwijs

(Commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt)

Taakveld Openbaar onderwijs

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- Het huidige aanbod openbaar primair onderwijs is gecontinueerd (inclusief ondersteuning van het vervoer en locatie van bewegingsonderwijs en schoolzwemmen).
- Openbaar primair onderwijs is gemonitord (toezichthoudende rol).

Indicatoren Openbaar onderwijs

Omschrijving	EP	Bron	Werkelijk 2019	Streefw. 2020	Werkelijk 2020
Aantal leerlingen basisonderwijs	P	Scholen/ 1 oktobertelling	2.112 definitief		2.096 voorlopig
Aantal beschikkingen leerlingenvervoer (per 1 september)	P	Administratie	146	160	138
% aantal voortijdige schoolverlaters in Bunschoten, schooljaar 2018-2019 (cijfers volgen met een jaar vertraging)	P	WSJG	2,36	2,0	1,8

Toelichting indicatoren
Het aantal leerlingen is iets teruggelopen. De verdeling van deze leerlingen over de verschillende scholen is grotendeels in dezelfde verhouding als voorheen. De streefwaarde is niet ingevuld, omdat dit uitsluitend wordt geregistreerd en hierop niet kan worden gestuurd.

Het percentage voortijdige schoolverlaters is voor Bunschoten is aanzienlijk lager geworden hetgeen de gewenste richting is. Zodra jongeren dreigen uit te vallen of uitvallen, wordt hierop zo spoedig mogelijk actie ondernomen door bijvoorbeeld toeleiding naar zorg en/of begeleiding om terug te keren naar het onderwijs. Ter vergelijking: het landelijke gemiddelde is 2,0% en het gemiddelde van de regio Eemland en Vallei is 1,82%.

Taakveld Onderwijshuisvesting

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Het Sterrenlicht en Calvijnschool**

In augustus is het nieuwe schoolgebouw van Het Sterrenlicht en de Calvijnschool opgeleverd, en direct in gebruik genomen door de twee scholen.

- **De Grondtoon en Groen van Prinstererschool en SBO De Werf**

In augustus is het oude gebouw van de Grondtoon gesloopt, en een paar weken later gaf wethouder van Asselt samen met de directeuren van de drie onderwijsinstellingen het startsein voor de bouw van de nieuwe trioschool op de locatie van de Grondtoon. Op 18 december werd het hoogste punt bereikt, de beoogde opleverdatum is in augustus 2021.

- **Actualiseren Integraal Huisvestingsplan**

In 2020 is het Integraal Huisvestingsplan geactualiseerd en gereed gemaakt voor behandeling in de gemeenteraad 2021. Het geactualiseerde document omvat onder andere leerlingenprognoses voor komende jaren en ook een investeringsagenda op basis van de VNG-normeringen 2021. In een OOGO is door de drie schoolbesturen ingestemd met het nieuwe beleidsdocument.

Taakveld Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Passend Onderwijs en Zorg voor de Jeugd Regio Eemland**

Tijdens het bestuurlijke op overeenstemming gericht overleg is in de zomer 2020 de samenwerkingsagenda vastgesteld door de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, de MBO's en de gemeenten in regio Amersfoort. Er wordt gewerkt vanuit de visie: ieder kind groeit zo normaal mogelijk op, voor ieder kind passende hulp en passend thuisnabij onderwijs en verbinding thuis, jeugdhulp en onderwijs. Zowel regionaal als lokaal vindt uitvoering plaats (zie Sociaal Domein). Daarnaast werd door de samenwerkingsverbanden ingestemd met het beleidsplan sociaal domein van de gemeente Leusden en stemden de gemeenten in met het Ondersteuningsplan van reformatorisch samenwerkingsverband voortgezet onderwijs.
Het geplande bestuurlijke OOGO van december 2020 is naar januari 2021 verzet vanwege het aantal afmeldingen.

- **Lokale Educatieve Agenda**

In januari en december 2020 vond bestuurlijk overleg plaats over de LEA. Tijdens dit overleg werden de activiteiten over 2019 verantwoord en de thema's, aan de hand van de gepresenteerd werkplannen 2020, vastgesteld. Op de LEA 2020 stonden de thema's: Zorg en Onderwijs, Voor- en vroegschoolse educatie en doorgaande leer- en ontwikkelingslijn (voorschool - basisonderwijs), Onderwijs aan leerlingen 10 – 14 jaar (PO naar VO en omgekeerd) en terugdringen laaggeletterden (versterken basisvaardigheden). In de verschillende werkgroepen is gewerkt aan elk thema.
In december 2020 vond opnieuw een bestuurlijk overleg plaats over de LEA. Gezamenlijk werden twee nieuwe thema's voor 2021 vastgesteld: Corona dorpsbreed (kinderopvang, onderwijs en gemeente) en Samen op weg naar een inclusiever onderwijs.

- **Onderwijs(taal)achterstanden**

Er is uitvoering gegeven aan het bestaand beleid onderwijsachterstanden waaronder uitvoering geven aan het convenant VVE. Met de betrokken partners wordt gezamenlijk gewerkt aan het voorkomen, tijdig signaleren en aanpakken van onderwijsachterstanden.
Per 1 augustus 2020 is de gemeente verplicht om voor alle geïndiceerde doelgroeppeuters (2,5 – 4 jaar) een voorschools educatief aanbod te doen van 960 uur (gemiddeld 16 uur per week, maximaal zes uur per dag). In 2019 en in de eerste helft van 2020 is hierop (met de betrokken partners in de kinderopvang) geanticipeerd door veelvuldig overleg. Dit heeft geresulteerd in een implementatie van deze nieuwe eis die voor zowel de voorscholen, ouders, doelgroeppeuters als gemeente goed is verlopen.

Door de impact van de coronamaatregelen is extra zorg ontstaan over het oplopen van onderwijsachterstanden bij kinderen; vooral bij kinderen waar minder mogelijkheden aanwezig waren voor begeleiding en het stimuleren van de (leer)ontwikkeling.

- **Schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten**

Er is uitvoering gegeven aan lokaal en regionaal gemaakte afspraken. Naast uitvoering van de wettelijke taken is weer ingezet op preventieve activiteiten. Er is goed samengewerkt met het Sociaal Team, de Boei en andere partijen. Daarnaast heeft de leerplichtambtenaar ook nauw samengewerkt met het Samenwerkingsverband Eemland/ De Eem en RMC.
De directeuren van het basisonderwijs in Bunschoten zijn allen bezocht door de leerplichtambtenaar. Naast de meerwaarde van het persoonlijke contact zijn alle directeuren weer opnieuw geïnformeerd over regelingen rondom verzuim en verlof.

De huidige privacyregelgeving werkt belemmerend voor de leerplichtambtenaar, omdat er veel minder mag worden geregistreerd/gedeeld. Mede in dit kader is in 2020 verder gewerkt aan een privacy convenant voor thuiszitters. Eind 2020 verscheen echter vanuit de VNG een Privacy Convenant Samenwerking Onderwijs – Jeugdhulp waardoor het wel mogelijk moet gaan worden om relevante leerlingengegevens te delen. Dit landelijke convenant zal als basis worden genomen voor een regionale vertaling. De leerplicht zag zich in 2020 opnieuw geconfronteerd met zware problematiek onder jongeren. Dit is vergelijkbaar met het landelijke beeld.

- **Leerlingenvervoer**

In 2020 is gebleken dat het leerlingenvervoer over het algemeen goed gaat. Ook in de touringcar verloopt het vervoer rustig. Incidentele klachten bij andere vervoerders zijn adequaat opgepakt.
Bij elke aanvraag wordt altijd expliciet gekeken of leerlingen zelfstandig (op termijn) kunnen reizen en welke mogelijkheden ouders/ verzorgers zelf hebben qua vervoer. Nieuwe aanvragen worden kritisch beoordeeld. In 2020 is de kwaliteitsslag van leerlingenvervoer voortgezet (standaardiseren, voorbereidingen registratiesysteem CAREL, procesbeschrijving, etc.).

In 2020 heeft veelvuldig intensief overleg plaatsgevonden over het leerlingenvervoer vanwege de coronamaatregelen met ouders, vervoerders en afstemming in regioverband.

In 2020 werd door de raad (kerntakendiscussie) besloten om de bepaling over een eigen bijdrage voor ouders/verzorgers van leerlingen die het speciaal basisonderwijs bezoeken niet toe te passen. De verordening leerlingenvervoer zal hierop worden aangepast. In december 2020 is een nieuwe modelverordening bekostiging leerlingenvervoer door de VNG uitgebracht. De aanpassing vanwege het niet toepassen van het drempelbedrag zal worden meegenomen bij een voorstel voor een geheel geactualiseerde nieuwe verordening bekostiging leerlingenvervoer die eerst in regioverband wordt afgestemd.

Indicatoren Onderwijs

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2019*	Nederland 2019*
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	Dienst Uitvoering Onderwijs/ Ingrado	0	2,4
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	Dienst Uitvoering Onderwijs/ Ingrado	10	26
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Dienst Uitvoering Onderwijs/ Ingrado	1,8	2

* Betreft schooljaar 2018/2019

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL *(Bedragen x € 1,-)*

		Realisatie 2020	Raming 2020	Raming na wijz. 2020	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Openbaar basisonderwijs	**39.288**	46.500	46.500	7.212	0
	Onderwijshuisvesting	**444.107**	486.699	486.699	42.592	0
	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	**1.741.314**	1.745.084	1.785.108	43.794	
	Totaal lasten	**2.224.709**	2.278.283	2.318.307	93.598	0
Baten	Openbaar basisonderwijs	**0**	0	0	0	0
	Onderwijshuisvesting	**0**	0	0	0	0
	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	**528.049**	548.200	548.200	20.151	0
	Totaal baten	**528.049**	548.200	548.200	20.151	0
Saldo	Openbaar basisonderwijs	**39.288**	46.500	46.500	7.212	0
	Onderwijshuisvesting	**444.107**	486.699	486.699	42.592	0
	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	**1.213.265**	1.196.884	1.236.908	23.643	0
	Totaal saldo	**1.696.660**	1.730.083	1.770.107	73.447	0
Kosten per inwoner		**77,05**	79,54	81,38	4,33	

Toelichting

Op dit programma zijn de lasten € 94.000,- lager dan geraamd en de baten € 20.000,- lager. Per saldo € 74.000,- voordeliger.

- **Openbaar basisonderwijs**

Het voordeel van € 7.000,- op dit taakveld wordt veroorzaakt door een lagere bijdrage schoolzwemmen.

- **Onderwijshuisvesting**

Op dit taakveld is een voordeel ontstaan van € 43.000,-, voornamelijk door lagere toegerekende rente (€ 38.000,-) en lagere overige kosten (€ 5.000,-).

- **Onderwijsbeleid en leerlingzaken**

Per saldo is er een voordeel van € 24.000,- op dit taakveld. Dit wordt veroorzaakt door lagere subsidies voor peuterspeelzaalwerk (€ 34.000,-, werkelijke kosten lager dan beschikkingen), lagere kosten noodopvang (€ 39.000,-), hogere kosten leerlingenvervoer (€ 20.000,-) en hogere overige kosten (€ 29.000,-, onder andere bijdrage bijzonder basisonderwijs (bewegingsonderwijs en schoolzwemmen via SRO)).

1.5 Sport, cultuur en recreatie

(Commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt. Voor het taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie is W. de Jong portefeuillehouder, commissie Ruimte.)

Taakveld Sportbeleid en activering

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Het inzetten van buurtsportcoaches**

Bunschoten heeft in 2020 4,9 fte aan buurtsportcoaches ingezet, waarbij gebruik gemaakt is van de Rijksregeling voor cofinanciering. Via NBSS zijn de buurtsportcoaches ingezet op projecten als 'Sportclubje', JOGG, WandelFit en Trainers voor de Klas. Daarnaast zijn buurtsportcoaches als vakleerkracht gymnastiek op acht basisscholen ingezet, om de kwaliteit van het beweegonderwijs te verbeteren. Ook de coördinatie van het Jeugdfonds Sport en Cultuur lag bij NBSS. In de coronacrisis zijn de buurtsportcoaches zo flexibel mogelijk ingezet, bijvoorbeeld met digitale gymlessen en challenges en sport- en beweegactiviteiten voor de jeugd in de buitenlucht.

- **Lokaal Sportakkoord**

In maart 2020 is een Lokaal Sportakkoord gesloten. Via verschillende (digitale) sessies onder leiding van de sportformateur werden aan de hand van speerpunten uit het nationaal sportakkoord lokale ambities geformuleerd. Vanwege de coronacrisis kon een feestelijke ondertekening niet plaatsvinden, maar naast de lokale instemming kon het akkoord ook op goedkeuring vanuit het Rijk rekenen, waardoor een jaarlijks uitvoeringsbudget beschikbaar gekomen is. Een direct gevolg van het Lokaal Sportakkoord is daarnaast de oprichting van stichting Sportplatform Bunschoten, in november 2020, als belangenbehartiger van de lokale sport in de breedste zin van het woord.

- **Aangepast Sporten**

Op het gebied van aangepast sporten zijn de Stichting Gewoon Sport en Stichting Aangepast Sporten Midden Nederland gesubsidieerd voor hun activiteiten. Daarnaast is in het regionale project 'Grenzeloos Actief' samen met de andere Eemland-gemeenten geparticipeerd. Door de coronacrisis zijn veel activiteiten geannuleerd, uitgesteld of waar mogelijk in digitale vorm voortgezet.

- **Sportkampioenen**

De jaarlijkse huldiging van sportkampioenen kon door het vroegtijdig beëindigen van de verschillende competities in het sportseizoen 2019/2020 geen doorgang vinden. Uitzondering daarop was de nationaal kampioene veldrijden bij de junioren. Zij is aan het einde van het sportseizoen individueel gehuldigd.

Taakveld Sportaccommodaties

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Renovatie kunstgrasvelden De Westmaat**

In 2020 zijn twee velden op Sportpark de Westmaat gerenoveerd. Veld 4 van IJsselmeervogels en veld 3 van SV Spakenburg zijn voorzien van een nieuwe toplaag en kantplanken. De werkzaamheden zijn in overleg met Stichting Sportpark de Westmaat direct na het stilleggen van alle sportactiviteiten tijdens de eerste lockdown gestart, om de speelvelden speelklaar te hebben zodra er weer gesport mocht worden. Met de oplevering van de velden begin mei is die missie geslaagd.

Indicatoren Sportaccommodaties

Omschrijving	E/P	Bron	Werkelijk 2019	Streefw. 2020	Werkelijk 2020
Aantal sportvelden van de 12 met redelijk en hoger beoordeeld	E	Kwaliteits-Onderzoek ISA-sport	10	12	12

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Subsidies**

In 2020 heeft de gemeente Bunschoten wederom diverse projecten van culturele verenigingen en instellingen gesubsidieerd om kinderen in de basisschoolleeftijd, jongeren en volwassenen te stimuleren deel te nemen aan en kennis te maken met kunst en cultuur.

Vanwege de coronacrisis hebben maar op beperkte schaal activiteiten kunnen plaats vinden zoals oorspronkelijk bedacht. Het is te danken aan de inzet, flexibiliteit en creativiteit van alle betrokkenen (zoals bijvoorbeeld KunstCentraal, het Cultuurplatform en andere culturele instellingen) dat er in veel gevallen een alternatief digitaal programma aangeboden kon worden.

- **Muziek op scholen**

Het project 'Muziek op scholen' is dit jaar doorgezet met twee muziekaanbieders; de Gitaarkelder en Muziekvereniging Excelsior. Dit verzorgd muziekeducatie met een binnen schools programma gekoppeld aan een buitenschools vervolg. Ook zij hebben noodgedwongen de planning en uitvoering moeten aanpassen op de coronamaatregelen.

Taakveld Musea

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Museum Spakenburg**

Ondanks de impact van de coronacrisis op het aantal bezoekers is het professioneel en gecertificeerd museum in stand gehouden om de omvangrijke (deels gemeentelijke) collectie historische voorwerpen te beheren en daarmee de rijke cultuurhistorie onder de aandacht te brengen van de gemeenschap en daarbuiten.

Indicator Musea

Omschrijving	E/P	Bron	Werkelijk 2019	Streefw. 2020	Werkelijk 2020
Aantal bezoekers museum Spakenburg	P	Museum Spakenburg	12.899	15.000	6.151

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Toelichting
Door de coronacrisis heeft ook het museum voor een groot deel van het jaar de deuren gesloten moeten houden. In de periode juli - september 2020 heeft het museum het lage aantal bezoekers nog enigszins kunnen goed maken door het goede weer en aanlopende bezoekers. Vanaf oktober liep het aantal bezoekers door de verzwaring van de maatregelmaatregelen echter alweer sterk terug. In november is het museum weer dicht gegaan tot nader order.

Taakveld Cultureel erfgoed

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Wettelijke taken**

De wettelijke taken op het gebied van cultuurhistorie, monumentenzorg en archeologie zijn uitgevoerd. Daarnaast is er gezorgd voor aantrekkelijke voorwaarden voor eigenaren van gemeentelijke monumenten om instandhouding te stimuleren.

- **Monumenten**

Binnen het project 'Vervolg uitvoering monumentenbeleid' is een burgerparticipatie-traject uitgevoerd voor de selectie van 10-15 nog aan te wijzen gemeentelijke monumenten. Daarbij is zowel de gemeenschap als erfgoedinstellingen (binnen de gemeente en uit de regio) en een klankbordgroep bestaande uit experts gevraagd om potentiële panden voor aanwijzing aan te dragen. Op basis daarvan wordt in overleg met MooiSticht een short-list samengesteld die kan worden voorgelegd aan de raad.

- **Kerkstraat 7 (Ouwe Sjool)**

De Stichting Monumenten Bunschoten is eigenaar van het pand. Zij hebben de verplichting het pand te restaureren voor 1 september 2021. Het idee was dat de bibliotheek daar gehuisvest zou worden. Dat is niet gelukt. Het stichtingsbestuur heeft vervolgens diverse gesprekken gevoerd met de gemeente. In 2021 worden die gesprekken voortgezet. Doel is dat dit gemeentelijk monument wordt gerenoveerd.

- **Archeologie**

In samenwerking met het Centrum voor Erfgoed en Cultuur en het Centrum voor Archeologie Amersfoort wordt de laatste hand gelegd aan een publieksboekje over de interessantste archeologische onderzoeken en vondsten binnen de gemeentegrenzen.

- **Cultuurhistorische waarden**

Binnen het project Omgevingswet is input geleverd voor de verankering van de cultuurhistorische waarden in de ruimtelijke ordening.

- **Steunmaatregel**

In samenwerking met de Stichting Behoud Museumhaven Spakenburg en de Vereniging de Bruine Vloot is een coronasteunmaatregel mogelijk gemaakt waarmee de door de coronacrisis noodlijdende bottervloot kan worden ondersteunt bij het uitvoeren van het meest noodzakelijke onderhoud.

Indicator Cultureel erfgoed

Omschrijving	E/P	Bron	Werkelijk 2019	Streefw. 2020	Werkelijk 2020
Aantal gemeentelijke monumenten	E	Gemeente	65	65	65

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Media

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Lokale Omroep Spakenburg**

De lokale omroep is ambtelijk ondersteund in het transitietraject naar een nog op te richten streekomroep met de samenwerkingspartners (lokale omroepen uit de regio).

- **Bibliotheek**

Het uitlenen van de collectie en het stimuleren van leesbevordering blijven, van oudsher, basistaken. Dit bibliotheek van nu richt zich meer op het ontmoeten, verbinden en de sociale cohesie binnen de gemeente. De bibliotheek wil een ontmoetingsplek zijn voor de inwoners van Bunschoten. Vanzelfsprekend werkt de bibliotheek samen betrokken maatschappelijke partners zoals de Boei, Stichting Lezen en Schrijven en het onderwijs in Bunschoten.

Het beheersen van taal en kunnen lezen ligt aan de basis van kunnen leren, ontwikkelen en meedoen in de samenleving. De Bibliotheek zet dan ook in op verschillende programma's ter leesbevordering en informatievaardigheden zoals VoorleesExpress, Klik en Tik, DiGisterker, Leesclub "Makkelijk Lezen' en in samenwerking met andere partners: Taalcafé en Zomerschool. In 2020 werd een vijfde 'Bibliotheek op School' geopend op basisschool De Ark. Het doel van 'Bibliotheek op School' (effectief bewezen interventie) is om het leesplezier van kinderen te vergroten en te verleiden om meer te lezen. Dit werkt door op alle schoolvakken en mediavaardigheden. Kinderen worden gestimuleerd en gevolgd door een vaste leesconsulent.

Het Taalhuis in de bibliotheek neemt een belangrijke plaats bij het versterken van basisvaardigheden. In 2020 is gewerkt aan een voorbereiding van certificering van het Taalhuis in 2021.
In verband met de coronacrisis heeft een aantal activiteiten in 2020 niet plaats kunnen vinden. Daar waar mogelijk zijn 'online' oplossingen geboden.

Het bezoek van raadsleden aan de bibliotheek is verzet naar 2021, zodra fysiek bezoek mogelijk is. In het kader van de verhuizing van de bibliotheek vond overleg en afstemming plaats wat in 2021 zijn beslag zal krijgen.

Indicator Media

Omschrijving	E/P	Bron	Werkelijk 2019	Streefw. 2020	Werkelijk 2020
% inwoners dat lid is van de bibliotheek	P	Bibliotheek Eemland	19,42	22	17,72

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Laakzone**

Het project nadert haar voltooiing. Fietspaden en vaarroutes zijn klaar. Er is opdracht gegeven de (unieke) zelfbedieningsovertoom over de Oostdijk uit te werken en aan te leggen. Ook is opdracht gegeven om een boerderij brug ter hoogte van de Smeerweg 20 op hoogte te brengen, zodat ook daar onderdoor gevaren kan worden.

- **Groenbeheer**

Het uitvoeren van het dagelijkse groenbeheer, binnen de vastgestelde kwaliteitsnormen en contracten, die gericht zijn op het in stand houden van de groenvoorziening en buitenruimte. Dit heeft betrekking op het beheer van de bomen, de plantsoenen, de gazons, de bermen, het bestrijden van onkruid op verharding. De voorbereidende werkzaamheden voor de aanbesteding van het herzien van het onderhoudsbestek van de gazons is verricht. Daarnaast zijn er diverse groenrenovaties uitgevoerd in samenhang met het beheerplan spelen of vanuit het project grondgebruik.

- **Bomen**

De BVC is uitgevoerd binnen de beschikbaar gestelde financiële middelen. Er is uitvoering gegeven aan de maatregelen die voortkomen uit de BVC. De essen zijn extra gecontroleerd op veiligheid in verband met de essentaksterfte. Zieke essen die een veiligheidsrisico vormen zijn gekapt.

Er is uitvoering gegeven aan het beleid voor de waardevolle bomen en boomstructuren.

Kapverzoeken en klachten van bewoners zijn beoordeeld. Langs de Zuiderzeelaan zijn een aantal grote Esdoorns vervangen door grote nieuwe om de bomenstructuur te instant te houden.

- **Spelen**

Er is uitvoering geven aan het dagelijks beheer en het uitvoeren van de veiligheidsinspecties van alle speelplaatsen. Dit alles om de voorzieningen veilig en op niveau te houden.
Op basis van het vastgestelde beheerplan spelen 2019 – 2021 zijn twaalf speeltuinen gerenoveerd of heringericht. Dit in samenspraak met omwonenden. De speeltuin in Rengerswetering eiland 3 is gerealiseerd en de voorbereidende werkzaamheden voor de speeltuin in Eemdijk zijn afgerond en worden in de winter van 2021 uitgevoerd.

Indicatoren Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Omschrijving	E/P	Bron	Werkelijk 2019	Streefw. 2020	Werkelijk 2020
De veiligheidsinspecties van speelvoorzieningen zijn uitgevoerd	P	Interne administratie	100%	100%	100%
De mate waarin de beeldkwaliteit van groenvoorzieningen (A, B en C) wordt behaald	E	Interne inspecties	91,4%	92%	97%

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Toelichting
De weersomstandigheden zijn altijd van invloed op het groenonderhoud. Afgelopen jaar waren er in het voorjaar en in de zomer langere periodes van hoge temperaturen en droogte. Deze weersomstanding zorgen voor lage onkruiddruk.

Verbonden partijen Sport, cultuur en recreatie

Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.
De coöperatie heeft als doel: het behartigen van de bovengemeentelijke belangen van de recreatie en de belangen van de natuur. Daarnaast het bewaren en bevorderen van het natuur- en landschapsschoon en het bevorderen van de watersportsector, dit alles in het gebied van de Randmeren.

Om de uitbundige groei van waterplanten in de Randmeren te onderzoeken heeft Gastvrije Randmeren in 2020 gevraagd een watersysteemanalyse en effectenanalyse uit te voeren van het Gooi- en Eemmeer. De uitkomsten van deze analyse laten zien dat het Gooi- en Eemmeer er niet zo goed voor staan. De conclusie van het rapport is dat het watersysteem kwetsbaar is voor omslag naar een troebele en algenrijke toestand, hierdoor kunnen er momenteel geen ingrepen gedaan worden op het Eemmeer. Coöperatie Gastvrije Randmeren gaat in gesprek met de provincies om te bekijken hoe het nu verder moet met de problematiek op het Eemmeer.

Indicatoren Sport, cultuur en recreatie

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2016	Nederland 2016
Niet sporters	%	Gezondheids-enquête (CBS en RIVM)	50,2	48,7

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL *(Bedragen x € 1,-)*

		Realisatie 2020	Raming 2020	Raming na wijz. 2020	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Sportbeleid en activering	**322.544**	312.129	332.129	9.585	0
	Sportaccommodaties	**1.767.424**	1.337.115	1.337.115	-430.309	0
	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	**131.924**	110.118	134.118	2.194	
	Musea	**255.560**	265.878	263.918	8.358	0
	Cultureel erfgoed	**378.458**	410.063	533.063	154.605	0
	Media	**383.086**	383.238	379.318	-3.768	0
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**1.842.330**	1.940.671	1.938.933	96.603	0
	Totaal lasten	**5.081.327**	4.759.212	4.918.594	-162.733	0
Baten	Sportbeleid en activering	**20.000**	0	20.000	0	0
	Sportaccommodaties	**546.572**	204.400	204.400	-342.172	0
	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	**15.160**	18.000	28.000	12.840	0
	Musea	**60.510**	60.600	60.600	90	0
	Cultureel erfgoed	**7.850**	9.535	9.535	1.685	0
	Media	**0**	0	0	0	0
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**45.231**	45.111	45.111	-120	0
	Totaal baten	**695.323**	337.646	367.646	-327.677	0
Saldo	Sportbeleid en activering	**302.544**	312.129	312.129	9.585	0
	Sportaccommodaties	**1.220.853**	1.132.715	1.132.715	-88.138	0
	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	**116.764**	92.118	106.118	-10.646	0
	Musea	**195.050**	205.278	203.318	8.268	0
	Cultureel erfgoed	**370.608**	400.528	523.528	152.920	0
	Media	**383.086**	383.238	379.318	-3.768	0
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**1.797.099**	1.895.560	1.893.822	96.723	0
	Totaal saldo	**4.386.004**	4.421.566	4.550.948	164.944	0
Kosten per inwoner		**199,19**	203,29	209,24	10,05	

Toelichting

Op dit programma zijn de lasten € 163.000,- hoger dan geraamd en de baten € 328.000,- hoger. Per saldo € 165.000,- voordeliger.

- **Sportaccommodaties**

Dit taakveld laat een nadeel zien van € 88.000,-, veroorzaakt door een hogere vergoeding sportaccommodaties (€ 86.000,-, voornamelijk sporthal De Kuil (afrekening tariefverschillen verhuur) en zwembad De Duker, conform de prestatieovereenkomsten) en per saldo lagere kosten onderhoud/lagere inkomsten verhuur (€ 2.000,-, nadeel).

- **Cultuurpresentatie, -productie en -participatie**

Dit taakveld laat een nadeel zien van € 11.000,- als gevolg van lagere subsidies (€ 10.000,-), lagere opbrengst volksfeesten (€ 14.000,-) en hogere kosten 75 jaar bevrijding (€ 7.000,-).

- **Cultureel erfgoed**

Cultureel erfgoed heeft een voordelig saldo van € 153.000,-. Voornamelijk komt dit door beschikbaar gestelde coronamiddelen (€ 123.000,-, via de algemene uitkering) en lagere overige kosten (€ 30.000,-, onder andere lagere toegerekende salarislasten en lager dagelijks onderhoud).

- **Openbaar groen en (openlucht) recreatie**

Dit taakveld heeft een voordelig saldo van € 97.000,-. Dit wordt veroorzaakt door lagere toegerekende salarislasten minus kosten inhuur (€ 67.000,-, voordeel), hogere kosten Eemfors (€ 29.000,-, conform de dvo) en lagere overige kosten (€ 59.000,-, onder andere speelvoorzieningen, parkdeel De Akker en ziektebestrijding).

1.6 Sociaal Domein

(Commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt)

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Basiszorginfrastructuur versterken**

Vanaf 2020 is het budget voor het versterken van de basisinfrastructuur structureel verlaagd naar € 90.000,-. In 2020 is hieruit nog eenmalig een incidentele subsidie aan Waypoint beschikbaar gesteld voor een bedrag van € 21.680,- voor het buddywerk en het trainen van ambassadeurs in het kader van vroegsignalering.

In 2020 is het, zeer onder invloed van de coronacrisis, ingewikkeld gebleken om nieuwe pilots te starten. Begin 2020 lag er een plan voor groepsbegeleiding voor bepaalde kinderen en hun ouders klaar, maar dat kon, gezien de maatregelen van groepsgroottes en andere urgentie van taken bij het Sociaal team en de Boei, in 2020 nog geen uitvoering krijgen. Wel is in 2020 de voorbereiding gestart om een aantal nieuwe pilots te onderzoeken en voor te bereiden voor uitrol. Dat betekent dat begin 2021 een Maatjesproject zal worden gestart in samenwerking met de Boei en de mogelijkheid van een inloop of activiteit voor volwassen inwoners met verschillende zorgbehoefte verder zal worden uitgewerkt.

Gevolg van de coronacrisis is dat dit budget afgelopen jaar niet in zijn geheel kon worden benut.

- **Ondersteuning burgerinitiatieven**

In het Beleidskader Sociaal Domein is als doel opgenomen om twee burgerinitiatieven te ondersteunen. Dit is in 2020 nog niet gerealiseerd. Ook hier speelde de coronacrisis een grote rol.

- **Succesvolle pilots**

De pilot Vroegsignaleren is vanaf 2020 structureel geborgd en wordt gefinancierd met het OAB-budget. De pilot MEEDOEN is vanaf 2020 eveneens structureel geborgd in de ondersteuningsactiviteiten van de Boei.

De pilot ‘Zaterdagclub De Melksnor’ van Sherpa is gestopt per 1 maart 2020. Destijds heeft een evaluatie plaatsgevonden. Op basis van de evaluatie is besloten te stoppen met De Melksnor. Reden hiervoor is dat het kostentechnisch niet langer haalbaar was. Uit de evaluatie is wel gebleken dat ouders en kinderen zeer tevreden waren over de Melksnor. In 2020 is naar een alternatief gezocht. Dit alternatief is gevonden door een samenwerkingsrelatie aan te gaan met Keet & Koters.

Tijdens de eerste lockdown van de coronacrisis is de noodopvang opgestart. Niet alleen was deze noodopvang beschikbaar voor kinderen van ouders met een cruciaal beroep, maar ook voor kwetsbare kinderen en kinderen met een onveilige thuissituatie. Nadat de scholen weer open gingen en er in principe geen noodopvang meer nodig was, bleek toch een aantal kinderen grote baat te hebben bij deze opvang.

Om deze kwetsbare kinderen (tijdelijke) opvang te kunnen bieden, is een samenwerkingsrelatie aangegaan met Keet & Koters. Zij bieden deze kinderen opvang aan. Het gaat hierbij niet om kinderen die een beperking hebben, maar om kwetsbare kinderen en/of kinderen die een moeilijke thuissituatie hebben. De opvang kan dienen als respijtzorg voor ouders. Alleen de medewerkers van het Sociaal Team kunnen kinderen op basis van deze regeling doorverwijzen naar het Keet & Koters. Er zijn strenge criteria aan verbonden. Gestuurd wordt om de opvang zo kort mogelijk te laten plaatsvinden, door direct te werken aan een situatie waarbij er geen opvang meer nodig is, bijvoorbeeld door het inzetten van een vrijwilliger. In 2020 hebben 12 kinderen gebruik gemaakt van deze regeling.

- **Vrijwilligers**

De Boei heeft nog steeds een stijgend aantal vrijwilligers. In 2020 hebben zij het vrijwilligersbestand geactualiseerd waardoor beter inzichtelijk is wie waarvoor (in de toekomst) beschikbaar is. In 2020 is met nieuw geworven vrijwilligers onder andere het project buurtbemiddeling gestart.

- **Eenzaamheid**

Eenzaamheid is gezien de coronacrisis die het afgelopen jaar overkwam een heel belangrijk thema geweest in de aanpak van de Boei. Nog meer dan andere jaren zijn er activiteiten georganiseerd om kwetsbare inwoners, met in achtneming van alle afstandsregels toch zoveel mogelijk te ondersteunen. Activiteitenpakketten werden gemaakt, online werden contacten gelegd, alles om mensen naar elkaar te laten omzien. De vrijwilligers van De Boei die ieder jaar alle mensen die dat jaar 75+ worden bezoeken, hebben dat in 2020 allemaal telefonisch gedaan. Contacten tussen wijkverpleging, Zorgloket, woon-en zorgcentrum De Haven en de Boei waren hechter dan ooit in een poging om geen mensen tussen wal en schip te laten vallen. Ook werden mede-inwoners in buurten aangespoord om te zien naar hun buren, waarover zij zich zorgen maakten bijvoorbeeld vanwege eenzaamheid. Jongeren hebben via een extra impuls van de landelijke overheid ouderen bezocht met ontbijtjes (jeugd aan zet). Daarnaast is de gemeente aangesloten bij het landelijke actieprogramma Eén tegen Eenzaamheid.

- **Mantelzorg**

Het aantal geregistreerd mantelzorgers stijgt nog ieder jaar en schommelt inmiddels rond de 430. Mantelzorgers waren dit jaar, nog meer dan andere jaren, zwaar belast doordat professionele zorg soms tijdelijk wegviel, gesloten was of vanwege zwakke gezondheid te riskant was. Zowel het Zorgloket, Sociaal Team als de Boei hebben hier extra oog voor gehad en zoveel mogelijk ondersteuning ingezet waar nodig. Het is gelukt om alle mantelzorgers met behulp van de inzet van een lokale postdienst in het najaar hun mantelzorgcompliment uit te reiken.

- **Passende plek in de kinderopvang**

Goede kinderopvang draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen en aan een goede start voor kinderen op de basisschool. Daarom vinden Rijk en gemeenten het belangrijk dat alle peuters naar een voorschoolse voorziening kunnen gaan. In 2020 vonden, evenals voorgaande jaren, voortgangsgesprekken plaats met de voorscholen en jeugdgezondheidszorg. Sinds 1 augustus 2020 is het educatief aanbod aan geïndiceerde peuters met een (risico op) een (taal)achterstand uitgebreid naar gemiddeld 16 uur per week.

Gemaakte afspraken over onder andere de toeleiding/plaatsingen/kwaliteit/regelgeving, werden geëvalueerd en gemonitord. Ouders worden extra gestimuleerd om hiervan gebruik te maken. Met ouders van peuters die vanwege coronamaatregelen tijdelijk niet naar de voorschool konden, is veelvuldig contact (bellen, mailen, filmpjes, raamvisites, etc.) geweest door de instellingen om de peuters (en hun ouders) te blijven ondersteunen. Kinderen met een problematische of onveilige thuissituatie werden wel opgevangen.

Uit de landelijke monitoring in 2019 ‘Een aanbod voor alle peuters’ blijkt dat het non bereik in aantal peuters (62 van 520) in 2019 in Bunschoten is afgenomen ten opzichte van 2017 (113 van 511). Over 2020 zijn geen nieuwe cijfers bekend, omdat dit onderzoek tweejaarlijks wordt uitgevoerd.

Taakveld Wijkteams

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Sociaal Team en Zorgloket**

De werkwijze één gezin, één plan, één regisseur en de leidende principes zelfredzaamheid en benutten sociaal netwerk, zijn verstevigd in een kwaliteitskader en een kwaliteitshandboek. Hieraan werken is een continu proces. Aanbevelingen uit het Plan van Aanpak dat in 2020 werd opgeleverd, kunnen daar nog verder aan mee helpen.
Het Sociaal Team heeft in 2020 493 nieuwe casussen opgepakt en het Zorgloket 681.

- **Samenwerking met maatschappelijke partners**

De samenwerking tussen Sociaal team/Zorgloket met de Boei verliep afgelopen jaar goed, hoewel beide organisaties te kampen hadden met enorm hoge werkdruk als gevolg van de coronacrisis. In 2020 was het daardoor vooral overeind blijven voor de medewerkers. De bedoeling is dat de samenwerking in 2021 weer een nieuwe impuls krijgt door van elkaar te leren en elkaar nog beter ‘in te zetten’ over en weer. Afschalen van hulpverlening naar lichtere vorm van hulpverlening door de Boei stuit nog op capaciteitsgrenzen. De ontwikkeling van een aantal pilots kan daarin wellicht nog wat betekenen.

- **Toegankelijk team**

Inwoners weten het Sociaal Team/Zorgloket goed te vinden. Integrale samenwerking met veiligheid/BOA's, leerplicht, huisvesting, externe maatschappelijke partners zoals SAVE/Veilig Thuis verloopt goed. Integrale samenwerking met Werk & Inkomen en schuldhulpverlening moet nog beter vorm krijgen en zal in 2021 een punt van aandacht zijn.

- **Wachtlijsten**

Helaas is het niet gelukt om wachtlijsten te voorkomen. Daar heeft ook de coronacrisis een grote rol in gespeeld. Hoe langer deze crisis voortduurt, hoe meer dit tot stijging van zorgmeldingen en -aanvragen leidt. Bij het grootste gedeelte van de aanmeldingen op de wachtlijst wordt overbruggingszorg ingezet, bijvoorbeeld door inzet van tijdelijke ondersteuning door de Boei of inzet bij een zorgaanbieder. Crisisgevallen worden altijd met voorrang behandeld.

Taakveld Inkomensregelingen

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Bijstandsgerechtigden begeleid naar duurzaam werk**

Uitvoeringsorganisatie BBS begeleidt inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk.
Het aantal inwoners met een periodieke uitkering levensonderhoud is gedurende het jaar gedaald voor Bunschoten, maar liep einde van het jaar toch weer licht op. Eind 2020 bedroeg het aantal 162 inwoners/huishoudens met een uitkering. De toename van één in vergelijking met eind 2019 is voor een deel te verklaren doordat elf personen met een uitkering naar Bunschoten zijn verhuisd in 2020. Eind 2020 is het bestand gestegen naar 163.

De instroom bedroeg 35 personen verdeeld over het jaar. De uitstroom bedroeg 34 personen.
De 15 personen/huishoudens uitstroom naar werk zijn als volgt onderverdeelt:

- Zeven naar een reguliere baan
- Twee naar een reguliere baan met loonkostensubsidie
- Vijf als zelfstandige
- Eén doelgroepregister

Dit is aanmerkelijk minder dan de 25 die gemiddeld per jaar (tot 2022) naar werk uit zouden moeten stromen om het cumulatieve totaal van 100 te bereiken. En ook minder dan de in het DVO afgesproken aantal van 21. Dit is vooral een gevolg van de coronacrisis. Bedrijven waren tijdens de coronacrisis aan het overleven en probeerden vaste werknemers in dienst te houden. Minder uitstroom is dan ook een landelijke trend en ook te zien in BBS verband.

Er is geen grote toename te zien van uitkeringsgerechtigden sinds de uitbraak van de coronacrisis, niet in de bijstand, maar ook niet in de WW. De NOW-regeling, uitgevoerd door het UWV, heeft er met name voor gezorgd dat werknemers hun baan niet verloren. Werkgevers konden bij omzetverlies een tegemoetkoming in de loonkosten aanvragen. Wat het effect wordt als de loonkostensubsidies stoppen is nog niet te voorspellen. Voor de bijstand zit er altijd een vertraging in, omdat medewerkers eerst in aanmerking komen voor een WW. Maar ook de instroom in de WW is nog niet schrikbarend hoog geweest in deze arbeidsmarktregio.

De dienstverlening van BBS heeft zoveel als mogelijk doorgang gevonden. Meestal digitaal via beeldbellen of telefonisch. Maar dit is altijd minder dan de reguliere dienstverlening en training.

- **Tozo**

Uitvoeringsorganisatie BBS heeft het afgelopen jaar de Tozo regeling uitgevoerd. Deze regeling voor tijdelijke ondersteuning van zelfstandigen had een forse start. In de loop van het jaar zijn de instroomeisen aangescherpt (inkomen van de partner ging meetellen) en nam het aantal aanmeldingen af. De laatste Tozo regeling, gestart per 1 oktober telde tot en met eind december 44 aanvragen. In totaal zijn er voor de drie Tozo regelingen 411 aanvragen voor levensonderhoud, zeven aanvragen voor levensonderhoud en bedrijfskrediet en zeven aanvragen bedrijfskrediet geweest. De gemeente heeft de plicht de Tozo aanvragers vanaf 1 januari 2021 te ondersteunen in hun (bedrijfs)oriëntatie.

- **Statushouders**

BBS en Vluchtelingenwerk voeren een brede intake uit met de statushouders die een uitkering aanvragen en op zoek zijn naar werk. In 2020 was de instroom van volwassen statushouders gering en de dienstverlening van zowel Vluchtelingenwerk als BBS aangepast aan de coronamaatregelen. Er is in 2020 geen speciale aanpak (meer) voor statushouders. Zij worden in de reguliere aanpak meegenomen. Wel krijgen zij nog taalondersteuning. Ook deze lessen werden meest digitaal gegeven in de coronacrisis.

In 2020 is gestart met de voorbereidingen voor de nieuwe wet inburgering, de Veranderopgave Inburgering. Deze wet is echter tot tweemaal toe uitgesteld en zal nu hoogstwaarschijnlijk januari 2022 ingaan. De nieuwe wet draagt de verantwoordelijkheid voor de inburgering over naar de gemeente. Waar dit nu bij de statushouder ligt. De nieuwe wet wil dat de inburgering daadwerkelijk tot zelfredzaamheid en meedoen leidt. De wet zet in op taal, scholing en participatie naar werk.

- **Jongeren zonder startkwalificatie**

Jongeren zonder startkwalificatie zijn begeleid vanuit het Jongerenloket in Amersfoort. Elke gemeente heeft een eigen vaste trajectbegeleider die beide functies combineert. Hierdoor heeft een jongere voor zowel verzuim, voortijdig schoolverlaten en voor een aanvraag om uitkering met één persoon te maken. Bovendien zijn er minder overdrachtsmomenten.

Met de vaste trajectbegeleidster voor Bunschoten is de afspraak gemaakt dat zij jongeren (18 - 27jaar) uitnodigt op het gemeentehuis in Bunschoten of in voorkomende situaties bij de jongeren zelf langsgaat.

Er is samenwerking van de trajectbegeleidster met de leerplichtambtenaar en het Sociaal Team. Sommige jongeren zijn immers al bij hen in beeld en zij zijn op de hoogte van de lokale sociale kaart. De trajectbegeleidster leidt jongeren naar passend werk/scholing en als dat niet haalbaar is naar passende zorg en een uitkering. Jongeren onder de 18 jaar die zonder startkwalificatie van school gaan, worden door de leerplichtambtenaar begeleid.

- **Minima doen mee**

Het Jeugdfonds Sport & Cultuur voorziet in een behoefte en zorgt ervoor dat kinderen kunnen meedoen. Rabobank Randmeren heeft in 2020 een bedrag overhandigd aan het Jeugdfonds Sport & Cultuur. Met dit extra bedrag kon het Jeugdfonds de contributie (of het lesgeld) betalen voor kinderen en jongeren uit gezinnen in Bunschoten waar te weinig geld is voor bijvoorbeeld voetbal, muziekles, dans, judo, theater of zwemmen. Het gaat hierbij om kinderen van ouders met een laag inkomen.

In 2020 waren er 64 goedgekeurde sportaanvragen, 13 minder dan in 2019. De coronacrisis kan hier een rol in hebben gespeeld. De verdeling is ongeveer 1/3 meisjes en 2/3 jongens. Het is goed te zien dat kinderen vanaf vier jaar al meedoen. Na het 13^{e} jaar neemt de animo langzaam af. Voetbal, zwemles en in mindere mate fitness zijn favoriet. Verder is het redelijk verspreid over verschillende sporten. Voor cultuur waren zeven goedgekeurde aanvragen, drie meisjes, vier jongens en het betrof aanvragen voor muziek, dans en tekenen.

- **Gemeentepolis**

Het aantal deelnemers aan de gemeentepolis (aanvullende ziektekostenverzekering van het Zilverenkruis) betrof in 2020 231 deelnemers, waarvan 89 onder de 18. In 2019 waren er nog 259 deelnemers. Het beleid en de bekendheid van de gemeentepolis is nagenoeg gelijk gebleven. Wel is eind 2019 een pilot gestart met de Boei om minima te ondersteunen in het uitkiezen van een zorgverzekering.
Deze minima maakten op dat moment gebruik van de collectieve zorgverzekering minima van het Zilveren Kruis. Vrijwilligers van het CLIP (de Boei) hebben zich ingezet om minima te ondersteunen in het gebruik van de vergelijkingswebsite www.poliswijzer.nl/bunschoten. Met behulp van de vergelijkingswebsite kon bekeken worden welke zorgverzekering het meest passend zou zijn. Dit kon ook een andere verzekering zijn dan de gemeentepolis. 25 inwoners hebben gebruik gemaakt van deze vorm van ondersteuning. Uit de evaluatie bleek overigens wel dat slechts een enkele inwoner van plan was om over te stappen naar een andere verzekeringspartij. Wellicht heeft dit toch een rol gespeeld bij de afname van de gemeentepolis.
Van het totaal hebben 90 verzekerden een optimaal 3 verzekering. Dit is de duurste verzekering. In 2020 is besloten de vergoeding per 2021 voor alle drie de Optimaal verzekeringen gelijk te stellen, naar € 10,- per maand.

Taakveld Begeleide participatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Begeleiding naar een reguliere werkplek**

Bunschoten heeft in 2020 twintig plaatsingen uit het doelgroepenregister met een loonkostensubsidie. Aan het begin van 2020 waren dit er nog 22.

Het werknemersbestand van de sociale werkvoorziening (Amfors) neemt elk jaar af door de komst van de Participatiewet. In 2020 waren er 38 inwoners in dienst bij Amfors vanuit Bunschoten.
Met de komst van de Participatiewet is de instroom in de sociale werkvoorziening tot stilstand gekomen. Dit betekent dat het werknemersbestand met ongeveer 5% per jaar afneemt. Gevolg is dat er vergrijzing optreedt. Vanuit Bunschoten waren er in 2020 38 inwoners in dienst bij Amfors, twee daarvan zijn via Begeleid Werken in dienst bij een reguliere werkgever. Het verzuim lag op 19,1% voor de doelgroep. Dit had alles te maken met de coronacrisis.

Vanuit de Participatiewet zijn er tot nu toe geen inwoners met een indicatie ‘beschut werken’.

Taakveld Arbeidsparticipatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Samenwerking binnen de arbeidsmarkt Amersfoort**

In regionaal verband, met name die van de arbeidsmarktregio met Amersfoort als centrumgemeente wordt er steeds meer afgestemd en samengewerkt. Het regionaal Werkbedrijf, heeft samen met de regiogemeenten projecten opgezet in het kader van Perspectief op Werk. Het betreft zowel projecten voor verschillende doelgroepen, als voor werkgevers als het ontwikkelen van instrumenten ten behoeve van de inclusieve arbeidsmarkt. Het WerkgeversServicePunt is de strategisch regionale partner voor werkgeversdienstverlening. Zij hebben in 2020 een bustour langs regionale werkgevers uitgevoerd. Zo hebben zij werkgevers kunnen informeren over hun dienstverlening. Helaas hebben zij ook een aantal activiteiten op een laag pitje moeten zetten. Ook in de regionale samenwerking moest veel digitaal en op afstand gebeuren.

Taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Inwoners blijven langer thuis wonen**

Er wordt met de keukentafelgesprekken maatwerk geleverd om met inwoners te zoeken naar de oplossingen die langer zelfstandig wonen mogelijk maakt. Het aantal aanvragen voor dergelijke voorzieningen (wonen, rollen, vervoer en huishoudelijke hulp) is in 2020 weer gestegen door de voortdurende vergrijzing en de invoering van het Wmo-abonnementstarief, die het aanvragen van een voorziening via de gemeente voor een grotere doelgroep financieel aantrekkelijker heeft gemaakt.
In de Woonvisie is dit punt ook helder naar voren gekomen.

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18-/18+

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Samenwerking voor (specialistische) zorgvoorzieningen**

Een belangrijk onderdeel van het transformatieplan van de BSA jeugdhulp is de vorming van de specialistische ambulante gebiedsteams jeugdhulp, die intensief gaan samenwerken met de lokale teams. Het is de bedoeling dat de BSA door de vorming van de gebiedsteams betere ondersteuning en zorg kunnen leveren en tevens efficiënter kunnen werken. In 2020 is hard gewerkt aan de vorming van de gebiedsteams. De gebiedsteams vormen de toegang voor alle vormen van jeugdhulpverlening door BSA-partijen. Zij bieden ambulante hulpverlening, maar zorgen er ook voor dat andere vormen van jeugdhulp (bijvoorbeeld verblijf en wonen in gezinsvormen) kunnen worden ingezet als dit nodig is. De gebiedsteams zijn daarmee het nieuwe aanspreekpunt voor alle verwijzers, zoals het Sociaal Team en de huisartsen, om een aanmelding te kunnen doen bij de BSA.

Er komen zes gebiedsteams voor de gehele regio Amersfoort. Er komt één gebiedsteam voor de gemeenten Baarn, Bunschoten en Eemnes. Bij de indeling van de gebiedsteams is onder ander rekening gehouden met aantal jeugdigen en een goede verdeling van de verschillende specialismen. Vanaf 1 februari 2021 zijn de gebiedsteams operationeel.

- **Monitoring en beheersing zorgkosten**

Vanaf 2019 wordt een groot deel de inkoop van de specialistische zorg gedaan op basis van resultaatgebieden en bouwblokken. Helaas is in de laatste jaren nog geen kentering in de kosten van de zorg te zien. De kostenoverschrijdingen in de zorg van Wmo en Jeugd hebben ertoe geleid dat er regionaal intensiever gemonitord wordt op de uitgaven onder andere door het instellen van RISB werkplaatsen. Ook lokaal wordt er gemonitord. In 2020 is door BMC een Plan van Aanpak opgesteld, waarin aanbevelingen zijn gedaan om kosten beter te monitoren en te beheersen. Dit heeft onder andere geleid tot het inrichten van een Team control, dat maandelijks gegevens monitort. Sindsdien wordt ieder kwartaal over de gegevens en de voortgang van de aanbevelingen gerapporteerd.

Taakveld Geëscaleerde zorg 18-/18+

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Regionale afspraken doordecentralisatie Beschermd Wonen**

In opdracht van het Rijk en de VNG is aan alle regio's gevraagd om regionale afspraken te maken over onder meer: de verplichte regionale samenwerking, de regionale verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeenten in de regio, de verdeling van het beschikbare budget en financiële risico's, en de wijze van samenwerking met andere partners.

In januari 2020 zijn ter voorbereiding op de doordecentralisatie van de middelen beschermd wonen, voorzien per 2022, de afspraken geactualiseerd. Door regionaal afspraken te maken over de inhoudelijke en financiële samenwerking in de regio worden passende ondersteuning voor huidige en nieuwe cliënten beschermd wonen geborgd. Ook is er beheersing van de risico's die zijn verbonden aan de overgang van de huidige werkwijze met centrumgemeenten naar de nieuwe werkwijze, waarbij alle gemeenten individueel verantwoordelijk worden voor beschermd wonen.

- **Wet verplichte GGZ**

In 2020 is de Wet verplichte GGZ ingevoerd. De nieuwe wet biedt instrumenten voor zorg op maat: verplichte zorg zo kort als mogelijk en zo lang als noodzakelijk. De meldmogelijkheid en het verkennend onderzoek zijn bij de GGDrU belegd. In 2020 is er één melding gedaan bij het meldpunt Bezorgd en er is één melding gedaan in het kader van de Wet verplichte GGZ. Dit heeft niet geleid tot een verkennend onderzoek.

- **Preventieve aanpak huiselijk geweld (Veilig Thuis)**

In maart is er een themabijeenkomst georganiseerd over huiselijk geweld. Dit is georganiseerd door Zorg voor Bunschoten. Dit is een platform waarmee maatschappelijke partners elkaar makkelijker kunnen vinden en kennis kunnen uitwisselen rond huiselijk geweld.

Indicatoren Sociaal Domein

Omschrijving	Bron	Werkelijk 2017	Streefwaarde 2022
Aantal gezinnen uit bijstand duurzaam aan het werk	Jaarwerk BBS	37 2020: 15	100
Aantal inwoners met schuldhoogte van meer dan € 50.000	Jaarwerk Uitvoerder	28 2020: 15	25
Aantal inwoners vanaf 75 jaar die nog zelfstandig wonen	WSJG	906 2020: 904	1.000
% Inwoners dat specialistische zorg ontvangt	WSJG	18,9 2020: 20,8	18,5
Aantal vrijwilligers dat zich inzet voor buurt of gemeenschap	Jaarwerk De Boei	160 2019:172*	200
% Eenzame senioren	WSJG	32,2 *	30
% Jongeren met jeugdhulp met verblijf	WSJG	0,7 eerste helft 2020	0,7
Alle kinderen van 2,5 tot 4 jaar een plek in de peuter- of in kinderopvang	SZW/ VNG	Non bereik 113 2019: 62**	Non bereik 0

* Voor 2020 geen nieuw cijfer beschikbaar
** Deze cijfers verschijnen tweejaarlijks

Toelichting indicatoren
Er worden op deze indicatoren geen streefwaarden per jaar genoemd, maar per beleidsperiode van vier jaar, omdat de transformatie met kleine stappen gaat. Effecten zijn pas op langere termijn zichtbaar. Ieder jaar wordt de stand van zaken weergegeven.

Verbonden partijen Sociaal Domein

Samenwerking Sociaal Domein Baarn, Bunschoten en Soest
Deze gemeenschappelijke regeling heeft ten doel de kwetsbaarheid van de eigen organisatie te reduceren, de efficiency te verhogen en de output- en proceskwaliteit te verhogen bij de uitvoering van specifieke taken op het gebied van het Sociaal Domein. Naast werk en inkomen is ook de zorgadministratie en het werkgeverschap van het Sociaal Team belegd.

Het Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving (RWA/ Amfors Holding B.V.)
De gemeenschappelijke regeling RWA voert voor Bunschoten de Wet sociale werkvoorziening uit. De Wsw regelde tot 2015 dat mensen met een arbeidsbeperking beschermd aan het werk kunnen. Deze mensen met een Wsw-indicatie zijn in dienst van de RWA. Amfors Holding B.V. is namens RWA belast met de uitvoering van de Wsw. De medewerkers werken in de verschillende bedrijven (businessunits), zoals Eemfors en Cleanfors.

Doelstelling van RWA/Amfors is het (zo) regulier (mogelijk) plaatsen van medewerkers op de arbeidsmarkt tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

Voor Amfors is het belangrijk dat de medewerkers kunnen blijven werken, ook als zij ouder worden. Amfors heeft zich dan ook getransformeerd naar mensontwikkelbedrijf, waar duurzame inzetbaarheid bovenaan staat. Om dit te realiseren heeft Amfors verschillende technologische ontwikkelingen in gang gezet die de (SW) medewerker moet ondersteunen in het werk, het Fieldlab. Amfors richt zich ook op andere aspecten van duurzaamheid en ontwikkeling, zoals gezondheid en persoonlijke ontwikkeling. Door de coronacrisis heeft Amfors een aantal van haar mensontwikkelactiviteiten moeten opschorten. Wel heeft Amfors haar werkzaamheden tijdens de coronacrisis zo aangepast, dat er doorgewerkt kon worden. Mede omdat structuur belangrijk is voor het welzijn van de medewerkers.

Indicatoren Sociaal Domein

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2019	Nederland 2019
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-74 jaar	Landelijk informatiesysteem arbeidsplaatsen	849,4	792,1
Jongeren met een delict voor de rechter	% van alle jongeren van 12-21 jaar	CBS - jeugd	1	1
Kinderen in uitkeringsgezin	% van alle kinderen tot 18 jaar	CBS - jeugd	2	6
Netto arbeidsparticipatie	%	CBS - arbeidsdeelname	73,4	68,8
Werkloze jongeren	% van alle jongeren van 16-22 jaar	CBS - jeugd	1	2
Personen met een bijstandsuitkering *	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	CBS - participatiewet	179 (2020)	459,7 (2020)
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-64 jaar	CBS - participatiewet	128,5 (2020)	202 (2020)
Jongeren met jeugdhulp *	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS - jeugd	12,5 (2020)	12,3 (2020)
Jongeren met jeugdbescherming *	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS - jeugd	1	1,2
Jongeren met jeugdreclassering *	% van alle jongeren van 12-23 jaar	CBS - jeugd	Geen data**	0,4
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO *	Aantal per 10.000 inwoners	Monitor Sociaal Domein	550 (2020)	640 (2020)

* Deze cijfers hebben betrekking op het eerste half jaar 2020
** Dit cijfer wordt weergegeven als geheim om het risico op onthulling van individuen voorkomen.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL *(Bedragen x € 1,-)*

		Realisatie 2020	Raming 2020	Raming na wijz. 2020	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Samenkracht en burgerparticipatie	**1.749.242**	1.637.393	1.779.308	30.066	-19.000
	Wijkteams	**839.657**	821.705	821.705	-17.952	0
	Inkomensregelingen	**5.333.084**	3.332.000	3.605.000	-1.728.084	0
	Begeleide participatie	**1.099.385**	1.052.476	1.127.476	28.091	0
	Arbeidsparticipatie	**245.865**	182.000	244.000	-1.865	0
	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	**558.337**	469.000	419.000	-139.337	0
	Maatwerkdienstverlening 18+	**2.879.230**	2.429.275	2.570.240	-308.990	0
	Maatwerkdienstverlening 18-	**4.504.148**	4.356.000	4.558.000	53.852	0
	Geëscaleerde zorg 18+	**3.156**	3.042	21.156	18.000	0
	Geëscaleerde zorg 18-	**0**	0	0	0	0
	Totaal lasten	**17.212.104**	14.282.891	15.145.885	-2.066.219	-19.000
Baten	Samenkracht en burgerparticipatie	**25.432**	25.000	25.000	-432	0
	Wijkteams	**0**	0	0	0	0
	Inkomensregelingen	**4.599.158**	2.398.000	2.740.000	-1.859.158	0
	Begeleide participatie	**0**	0	0	0	0
	Arbeidsparticipatie	**300**	0	0	-300	0
	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	**124.851**	25.000	25.000	-99.851	53.000
	Maatwerkdienstverlening 18+	**0**	0	0	0	0
	Maatwerkdienstverlening 18-	**38.023**	0	0	-38.023	0
	Geëscaleerde zorg 18+	**0**	0	0	0	0
	Geëscaleerde zorg 18-	**0**	0	0	0	0
	Totaal baten	**4.787.765**	2.448.000	2.790.000	-1.997.765	53.000
Saldo	Samenkracht en burgerparticipatie	**1.723.810**	1.612.393	1.754.308	30.498	-19.000
	Wijkteams	**839.657**	821.705	821.705	-17.952	0
	Inkomensregelingen	**733.926**	934.000	865.000	131.074	0
	Begeleide participatie	**1.099.385**	1.052.476	1.127.476	28.091	0
	Arbeidsparticipatie	**245.565**	182.000	244.000	-1.565	0
	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	**433.486**	444.000	394.000	-39.486	-53.000
	Maatwerkdienstverlening 18+	**2.879.230**	2.429.275	2.570.240	-308.990	0
	Maatwerkdienstverlening 18-	**4.466.124**	4.356.000	4.558.000	91.876	0
	Geëscaleerde zorg 18+	**3.156**	3.042	21.156	18.000	0
	Geëscaleerde zorg 18-	**0**	0	0	0	0
	Persoonlijk	**0**	0	0	0	0
	Totaal saldo	**12.424.340**	11.834.891	12.355.885	-68.455	-72.000
Kosten per inwoner		**564,26**	544,13	568,09	3,83	

Toelichting

Op dit programma zijn de lasten € 2.066.000,- hoger dan geraamd en de baten € 1.998.000,- hoger. Per saldo een nadeel van € 68.000,-.

- **Samenkracht en burgerparticipatie**

Dit taakveld laat een voordeel zien van € 30.000,-, veroorzaakt door per saldo lagere toegerekende salarislasten en kosten inhuur (€ 32.000,-, nadeel), lagere kosten basisinfrastructuur (€ 64.000,-), lagere overige kosten (€ 29.000,-) en hogere kosten collectief vervoer Wmo (€ 31.000,-).

- **Wijkteams**

Het nadeel op dit taakveld van € 18.000,- wordt veroorzaakt door een hogere bijdrage BBS (€ 50.000,-) en lagere kosten derden en opleidingskosten (€ 32.000,-).

- **Inkomensregelingen**

Het resultaat op dit taakveld wordt veroorzaakt door de uitkomst van de jaarrekening 2020 van BBS. Per saldo een voordeel van € 131.000,-. Dit is een saldo van lagere uitkeringen (€ 49.000,-, voordeel), saldo verhaal (€ 44.000,-, voordeel), lagere bijzondere bijstand (€ 23.000,-, voordeel), hogere uitvoeringskosten BBS (€ 64.000,-, nadeel) en het saldo van de uitvoeringskosten BBS voor de Tozo regeling (€ 79.000,-, voordeel).
De niet begrote lasten en baten voor de Tozo regelingen veroorzaken op dit taakveld een grote afwijking tussen raming en realisatie.

- **Begeleide participatie**

Het voordelige saldo van € 28.000,- wordt bepaald door de uitkomst van de jaarrekening van RWA/Amfors (lagere gemeentelijke bijdrage).

- **Maatwerkvoorzieningen (Wmo)**

Het nadeel van € 39.000,- voor Wmo komt door hogere uitgaven ten aanzien van de voorzieningen voor wonen, rollen en vervoer (€ 139.000,-) en daarnaast hogere inkomsten (€ 53.000,-, verrekeningen met andere gemeenten inzake 2019) en hogere eigen bijdrage via het CAK (€ 47.000,-).

- **Maatwerkdienstverlening 18+**

Dit taakveld laat een nadeel zien van € 309.000,- wat wordt veroorzaakt door hogere kosten huishoudelijke hulp (€ 244.000,-), hogere regionale zorgkosten (€ 47.000,-), hogere kosten PGB's via de SVB (€ 54.000,-) en lagere overige kosten (€ 36.000,-, onder andere schuldhulpverlening).

- **Maatwerkdienstverlening 18-**

Dit taakveld laat een voordeel zien van € 92.000,- en wordt veroorzaakt door lagere kosten PGB's via de SVB (€ 25.000,-), lagere kosten coronamiddelen continuering zorg (€ 19.000,-), lagere regionale zorgkosten (€ 10.000,-) en verrekening voor ambulante begeleiding (€ 38.000,-, voordeel).

- **Geëscaleerde zorg 18+**

Het voordeel van € 18.000,- op dit taakveld betreft middelen (via de algemene uitkering) dak- en thuisloosheid die niet besteed zijn.

1.7 Volksgezondheid en milieu

(Taakveld Volksgezondheid valt onder de commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt. De taakvelden Riolering, Afval, Milieubeheer, Begraafplaatsen horen bij de commissie Ruimte, portefeuillehouder W. de Jong.)

Taakveld Volksgezondheid

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Middelengebruik**

Aan de Boei en Jellinek is subsidie verleend voor preventie middelengebruik. Waypoint heeft subsidie ontvangen voor het continueren van het buddyproject.

In het preventieoverleg waar de Boei, GGDrU, Jellinek en Waypoint aan deel nemen, is een uitvoeringsplan opgesteld en uitgevoerd.

In januari heeft de campagne IkPas, 30 dagen geen alcohol, plaatsgevonden. In totaal hebben 183 deelnemers meegedaan. Het daadwerkelijk aantal deelnemers ligt hoger, omdat niet iedereen zich aanmeldt op de website van IkPas.

Vanuit de Boei, Jellinek, GGDrU en Waypoint zijn er meerdere bijeenkomsten georganiseerd, zoals informatiebijeenkomsten voor naasten van verslaafden en voor kerkelijk werkers.
Op basisscholen is ingezet op het versterken van de weerbaarheid door de Boei en de GGDrU door trainingen te geven als Feel Strong. Door de Boei en Waypoint zijn gesprekken gevoerd met horecaondernemers. Doel daarvan is vroegtijdig signaleren en de samenwerking te bevorderen.

- **Gezonde School**

Vanuit de GGDrU is ingezet op de intensivering van het certificaat Gezonde School bij basisscholen. Een Gezonde School is een school die structureel aandacht besteedt aan het verbeteren van de gezondheid van leerlingen en medewerkers. ’t Kruisrak heeft het themacertificaat Roken en Alcohol gehaald, het Oostwende College heeft het themacertificaat Roken, Alcohol en Drugspreventie verlengd en ook Het Sterrenlicht heeft het themacertificaat Welbevinden verlengd.

- **JOGG: Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst**

In januari is de aftrap van JOGG geweest. Op het moment dat de activiteiten van JOGG zouden starten, kwam er veel stil te leggen door de coronacrisis. Desondanks is er wel een aantal resultaten behaald: ’t Kruisrak en Het Sterrenlicht hebben waterbidons uitgereikt gekregen, omdat ze inzetten op water drinken. Twee kinderopvangorganisaties geven sport aan de kinderen. De JOGG-regisseur is actief geweest tijdens de Zomerschool waar het thema dit jaar ‘eten en drinken’ was.

- **WandelFit**

Het project WandelFit is voortgezet. Het FysioHuis en NBSS begeleiden een loopgroep. Het gaat om volwassenen en senioren met een verhoogd risico op leefstijl gerelateerde ziekten als hart- en vaatziekten en diabetes. Wekelijks lopen ze een uur. Dit is een bewezen interventie om op een laagdrempelige manier gezondheidswinst te behalen. Er is gelopen volgens de richtlijnen van het RIVM op 1,5 meter afstand van elkaar. In december zijn de maatregelen verder aangescherpt waardoor het niet meer mogelijk was om WandelFit door te laten gaan.

- **Versterking van lokale en regionale contacten**

Met de huisartsen, Jeugdgezondheidszorg, de Boei, e.d. zijn regelmatig overleggen over het bevorderen van de gezondheid van inwoners

Indicatoren Volksgezondheid

Indicator	Bron	Werkelijk 2020	Streefwaarde 2022
% Scholen met vignet “Gezonde school” of certificaat “Welbevinden” of “Roken en Alcohol”	GGD Monitor	50	75
% jeugdigen dat aan de beweegnorm voldoet	GGD Monitor	*	45
% volwassenen en senioren dat aan de beweegnorm voldoet	GGD Monitor	**	70 / 80
% kinderen (10-11 jr) met overgewicht	GGD Monitor	12,3	10
% volwassenen en senioren met overgewicht	GGD Monitor	**	47,0 / 66,2
% jeugdigen dat de afgelopen maand alcohol heeft gedronken	GGD Monitor	*	28
% drugsgebruik wiet/ hasj 18-	GGD Monitor	*	<1,0
% harddrugsgebruik 19+	GGD Monitor	**	7

Toelichting indicatoren
* De ‘Jouw GGD Check’ wordt elk jaar op school afgenomen. In 2020 is de vragenlijst, door de coronacrisis, thuis afgenomen. Daarom zijn de uitkomsten niet vergelijkbaar met de uitkomsten van de check uit 2017. Van de ‘gezondheidsmonitor Jeugd’ (anoniem) zijn wel cijfers bekend, maar dit is ook niet te vergelijken met de ‘Jouw GGD Check’ (niet anoniem).
Uit de ‘gezondheidsmonitor Jeugd’ blijkt dat 43% van de jeugdigen aan de beweegnorm voldoet en dat 41% van de jeugdigen de afgelopen maand alcohol heeft gedronken.
** In 2020 is dit onderzoek opnieuw uitgevoerd (vierjaarlijks), de uitkomsten van de ‘gezondheidsmonitor Volwassenen & Senioren’ wordt verwacht in 2021.

Taakveld Riolering

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Klimaatadaptatie**

In 2020 is vanuit de eerder door het waterschap opgestelde Klimaateffectatlas blijvende aandacht geweest voor klimaatadaptatie in plannen en projecten.
Vanaf medio 2020 is gestart met de voorbereidingen voor de vervanging van de hoofdriolen in de Schildersbuurt. In dit project wordt met de bewoners opgetrokken om tot een klimaat adaptieve inrichting van de openbare ruimte en particuliere tuinen te komen. De eerste bewonersavond in oktober, welke online is gehouden, werd zeer positief ontvangen door de bewoners van de wijk

- **Hemelwaterriool**

In de Sint Nicolaasweg is een hemelwaterriool aangelegd. De openbare ruimte en de voorzijde van de dakvlakken van een aantal woningen zijn afgekoppeld. Het hemelwaterriool heeft verbinding met het hemelwaterriool in de Veenestraat waardoor de kans op overbelasting van het hemelwaterriool in de Veenestraat aanzienlijk is afgenomen.

- **Reiniging en inspectie hoofdriolen**

In 2020 is 10 km riool gereinigd en geïnspecteerd. Hieruit is gebleken dat in de straat Eemdijk (ten noorden van de Vaartweg) enkele gebreken zijn geconstateerd die op korte termijn gerepareerd dienden te worden. Jaarlijks wordt het rioolstelsel voor een deel geïnspecteerd op basis waarvan restlevensduren kunnen worden bepaald. De benodigde investeringen worden hierop afgestemd.

- **Vetproblematiek**

Op het bedrijventerrein De Kronkels is bij een gerichte inspectie op enkele locaties wederom veel vetafzetting waargenomen. Dit vet belemmerd de werking van het riool aanzienlijk. Het riool is voor zover mogelijk schoon gemaakt onder hoge druk. Daar waar dit niet mogelijk was, worden in 2021 met nieuwe technieken de leidingen schoon gemaakt. Uit onderzoek blijkt dat er enkele bedrijven zijn, die verantwoordelijk zijn voor deze problemen. Waterschap en RUD zijn met de bedrijven in overleg om vervolg van deze vetproblematiek te voorkomen.

Taakveld Afval

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Start implementatie nascheiding**

In 2020 is gestart met het project “nascheiding”. Hierbij is het doel te komen tot een werkend systeem van nascheiding (PMD en restafval) voor huishoudelijk afval per 1 januari 2022 waarbij wordt gekeken naar de afvaldriehoek: serviceniveau, kosten(efficiëntie) en milieurendement. In 2020 is een externe projectleider aangesteld en zijn de kaders van het project vastgelegd in een kaderstellend plan van aanpak.

Taakveld Milieubeheer

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Bodem**

In 2020 is voor diverse ruimtelijke ontwikkelingen en grondtransacties de bodemkwaliteit beoordeeld. Daarnaast het bodembeleid geactualiseerd met een nieuwe bodemkwaliteitskaart, waar nu ook PFAS onderdeel van uit maakt. De sanering van de “Westdijk/TGG” is eind 2020 daadwerkelijk van start gegaan.

- **Regionale Uitvoeringsdienst**

In 2020 is er weer gewerkt met de outputfinanciering. De uniforme Producten- en Diensten Catalogus is naar aanleiding van monitoring aangepast. In 2020 is het taakveld “asbestsloop bij bouwwerken” per januari aan de RUD overgedragen. Er is hierbij uniform asbestbeleid ontwikkeld. Ook in 2020 zijn er weer milieuklachten via de milieuklachtenlijn binnengekomen. Dit betroffen vooral klachten op het gebied van geur en geluid. Er zijn daarbij ook verzoeken tot handhaving ingediend.
In 2020 is gestart met de voorbereiding op de komst van de Omgevingswet. Zo wordt het overdragen van de bodemtaken van provincie naar gemeente voorbereid.

- **Integrale handhaving**

In 2020 is risico gestuurd gewerkt in het taakveld VTH. Dit werd uitgevoerd volgens de Nota Integrale Handhaving Bunschoten en de betreffende uitvoeringsprogramma’s. Dit risico gestuurd werken wordt voor 2020 geëvalueerd in een separaat verslag. In 2020 is de samenwerking op VTH-gebied met de regio geïntensiveerd. Zo werd er ten behoeve van de Omgevingswet al een aangepaste risicomethode ontwikkeld.

- **Energie en duurzaamheid**

Energietransitie
In samenwerking met de Regio Amersfoort is gewerkt aan de RES, waarvan het concept in 2020 is vastgesteld. De RES richt zich op het realiseren van 0,5 TWh aan grootschalige duurzame elektriciteit in 2030. Na vaststelling van de concept RES is verder gewerkt aan het concretiseren van dit doel, richting RES 1.0.

Lokaal is Bunschoten in 2020 gestart met het opstellen van een Transitievisie Warmte, die gericht is op het aardgasvrij maken van woningen en andere gebouwen in 2050. Hierbij wordt de gemeente ondersteund door twee adviesbureaus. Gelijktijdig met de Transitievisie Warmte is gestart met het opstellen van een Afwegingskader grootschalige duurzame elektriciteit. Hierin geeft de gemeente aan onder welke voorwaarden er zonnevelden en windmolens op Bunschotens grondgebied worden toestaan. Hierbij wordt rekening gehouden met de technische haalbaarheid, landschappelijke inpasbaarheid en maatschappelijke aanvaardbaarheid.

Verduurzamen van woningen
De campagne ‘Energie in Bunschoten’ is voortgezet. Door de coronacrisis kon een groot deel van de geplande activiteiten niet plaatsvinden, zoals informatieavonden en een samenwerking met doe-het-zelfzaken. Wel zijn er vijf energiecoaches opgeleid, die in de komende jaren ingezet kunnen worden in het voorlichten en adviseren van inwoners.

In 2020 konden woningeigenaren gebruik maken van de RRE-subsidie. Bunschoten werkte hierin samen met Duurzaam Bouwloket en een aantal gemeenten uit de regio Eemland. Met de subsidie kon voor € 65,- aan (kleine) energiebesparende producten worden aangeschaft. Hier maakte ongeveer 300 inwoners gebruik van. Ook konden woningeigenaren voor het verduurzamen van de woning gebruik maken van de Duurzaamheidslening. De lening is toegekend aan 37 aanvragers, totdat het budget op was.

Taakveld Begraafplaatsen en crematoria

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Begraafplaatsen**

In 2020 zijn door de gevolgen van de coronacrisis veel meer uitvaarten verzorgt dan andere jaren. Er is een toiletvoorziening gemaakt in het baarhuisje. Voorbereidingen zijn getroffen om de drainage op Memento Mori te verbeteren. Tevens is gestart met een onderzoek voor langere grafrust, het vooronderzoek is afgerond.

Verbonden partijen Volksgezondheid en milieu

Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht
De GGDrU beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de gemeenten in het werkgebied. Zij doet dit door de risico's voor gezondheid te signaleren, te voorkomen en de gezondheid van de inwoners te bevorderen. Ook als er incidenten uitbreken in de regio zorgt de GGDrU voor snelle hulpverlening, in samenwerking met de VRU.

Afvalverwijdering Utrecht
De AVU werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten in de afvalketen en draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht.

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht
De RUD Utrecht voert vergunningverlenings-, handhavings- en adviestaken uit voor de provincie Utrecht en 11 andere gemeenten waaronder Bunschoten. De manier waarop de RUD en haar opdrachtgevers samenwerken en de verdeling van taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in een gemeenschappelijke regeling. De vergunningverleners en toezichthouders werken aan een schoon milieu, natuurbehoud en een veilige leefomgeving.

N.V. ROVA Holding
De ROVA zamelt de huishoudelijke afvalstoffen in, in de gemeente Bunschoten.

Vitens N.V.
Vitens NV heeft als missie een duurzame, efficiënte en effectieve watervoorziening binnen het voorzieningsgebied van de aangesloten bedrijven, voor de verschillende deelmarkten en doeleinden van waterverbruik, volgens de hoogste standaards op het gebied van kwaliteit, gezondheid en beschikbaarheid, gebaseerd op een integraal beheerde en duurzaam ingerichte waterketen.

Indicator Volksgezondheid en milieu

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2019	Nederland 2019
Omvang huishoudelijk restafval	KG per inwoner	CBS	38	161
Hernieuwbare elektriciteit	%	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	4,9 (2018)	17,6 (2018)

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL *(Bedragen x € 1,-)*

		Realisatie 2020	Raming 2020	Raming na wijz. 2020	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Volksgezondheid	**869.645**	866.290	899.827	30.182	-7.000
	Riolering	**1.417.250**	1.405.588	1.418.588	1.338	0
	Afval	**2.519.668**	2.368.937	2.531.937	12.269	41.000
	Milieubeheer	**919.037**	814.539	890.937	-28.100	0
	Begraafplaatsen en crematoria	**378.175**	404.374	404.374	26.199	0
	Totaal lasten	**6.103.775**	5.859.728	6.145.663	41.888	34.000
Baten	Volksgezondheid	**3.523**	0	0	-3.523	0
	Riolering	**1.531.246**	1.419.000	1.473.000	-58.246	16.000
	Afval	**2.154.138**	2.373.327	2.361.327	207.189	-20.000
	Milieubeheer	**19.358**	0	0	-19.358	0
	Begraafplaatsen en crematoria	**499.428**	374.000	374.000	-125.428	0
	Totaal baten	**4.207.694**	4.166.327	4.208.327	633	-4.000
Saldo	Volksgezondheid	**866.123**	866.290	899.827	33.704	-7.000
	Riolering	**-113.997**	-13.412	-54.412	59.585	-16.000
	Afval	**365.530**	-4.390	170.610	-194.920	61.000
	Milieubeheer	**899.679**	814.539	890.937	-8.742	0
	Begraafplaatsen en crematoria	**-121.253**	30.374	30.374	151.627	0
	Totaal saldo	**1.896.082**	1.693.401	1.937.336	41.254	38.000
Kosten per inwoner		**86,11**	77,86	89,07	2,96	

Toelichting

Op dit programma zijn de lasten € 42.000,- lager dan begroot en de baten € 1.000,- lager.
Per saldo een voordeel van € 41.000,-.

Dit programma wordt op de taakvelden Riolering, Afval en Begraafplaatsen gekenmerkt door activiteiten waarvoor kostendekkende tarieven in rekening worden gebracht. De exploitatiesaldi van deze kostendekkende activiteiten worden in de daarvoor ingestelde egalisatiereserves gestort als er sprake is van een overschot of onttrokken als er sprake is van een tekort.
Een overzicht van de activiteiten is opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.
Het verschil tussen de begrote en werkelijke stortingen of onttrekkingen aan deze reserves (totaal € 16.000,-) veroorzaakt een voordelig saldo op dit programma.

- **Volksgezondheid**

Op dit taakveld is een voordelig saldo van € 34.000,- ontstaan, veroorzaakt door lagere toegerekende salarislasten (€ 18.000,-), afrekening huur 2019 en verrekening btw 2020 GGD (€ 14.000,-, voordeel) en lagere overige kosten (€ 2.000,-).

- **Afval**

Dit jaar blijft het grootste deel van het saldo op afvalinzameling ten laste van het resultaat. Het gaat dan om een bedrag van € 340.000,- (€ 366.000,- min € 26.000,- aan kosten onderzoek nascheiding uit de reserve). Dit is € 169.000,- meer dan geraamd in de tussentijdse bestuursrapportage.
Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Lokale heffingen.

1.8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

(Commissie Ruimte, portefeuillehouders H. van Barneveld en W. de Jong)

Taakveld Ruimtelijke ordening

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Bestemmingsplan Planregels Wonen
In 2020 is de procedure voor het paraplubestemmingsplan Planregels Wonen vervolgd. In dit plan zijn aanvullende juridische regels opgenomen die betrekking hebben op het aantal van maximaal vier personen dat in een woning mag wonen, buiten het verband van een huishouden. Met in acht name van de ingekomen zienswijzen heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan vastgesteld. Eerder was beroep ingesteld maar dit is weer ingetrokken. Hierdoor is het plan onherroepelijk in werking getreden.

Taakveld Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Rengerswetering**

In een bloeiende woningmarkt is in 2020 volop doorgewerkt aan de ontwikkeling van Rengerswetering.

Noordelijke Kampen (eiland 3)
In de eerste helft van 2020 zijn 26 sociale rij-huurwoningen en 35 sociale huurappartementen van Het Gooi en Omstreken opgeleverd. In directe aansluiting daarop is het straatwerk aangelegd. Aan het einde van 2020 zijn ook de 15 vrijesectorwoningen opgeleverd. Verder is gestart met de bouw van de 49 grondgebonden koopwoningen en de 26 vrijesector huurwoningen. De oplevering is voorzien in de eerste helft van 2021 waarna ook het omliggende openbaar gebied zal worden ingericht.

Zuiderland (eiland 4)
In 2020 is het stedenbouwkundig plan en de grondexploitatie voor het vierde eiland vastgesteld. Op dit eiland komen woningen, maar ook voorzieningen zoals zorgwoningen, een school, een supermarkt en een wijkpark met speelvoorzieningen. In navolging op de besluitvorming is gestart met de voorbereidingen van het bouwrijp maken en is de bouwplanontwikkeling opgepakt en de tenderprocedure voor de supermarkt. Ook is de tender voor de 24 vrijesectorkavels voorbereid en in procedure gebracht.

- **Herontwikkeling Oostsingel**

Op het voormalige terrein van Van Amerongen aan de Oostsingel en op de daarop aansluitende percelen langs de Garnalenweg zijn bouwplannen in ontwikkeling. Het gaat om een zestal twee onder een kapwoningen en drie appartementengebouwen met daarin 49 woningen. Na een zorgvuldige voorbereiding en diverse overleggen met de omgeving is de aanvraag omgevingsvergunning ingediend. De gemeenteraad heeft inmiddels een ontwerpverklaring van geen bedenkingen afgegeven.

- **Logiesgebouw Celsiusweg**

Er wordt al geruime tijd gewerkt aan de voorbereidingen van het tweede logiesgebouw voor arbeidsmigranten ter plaatse van de Celsiusweg 7-9. In 2020 zijn de zienswijzen die zijn ingediend door de omgeving becommentarieerd en zijn aanvullende onderbouwingen en onderzoeken door de aanvrager aangeleverd.
De gemeenteraad heeft inmiddels een ontwerpverklaring van geen bedenkingen afgegeven.

- **Het Ensemble**

In samenwerking met een projectontwikkelaar, wordt gewerkt aan de realisatie van 24 grondgebonden woningen in het gebied tussen Scala Medica en de Piet Heinstraat. In het derde kwartaal van 2020 is begonnen met de bouw van de woningen.

- **Garnalenweg (Zuyderzee aan de dijk)**

In samenwerking met een projectontwikkelaar, wordt gewerkt aan de realisatie van 37 grondgebonden woningen in het gebied tussen de Garnalenweg en de Weikamp. In het derde en vierde kwartaal van 2020 is begonnen met het bouwrijp maken van het betreffende gebied.

- **Rikkert Jacobstraat**

In 2020 is het bouwplan van de vier woningen op de voormalige kantoorlocatie daadwerkelijk gerealiseerd. Na de bouwfase is het openbare gebied opnieuw ingericht.

- **Eemlandia**

Het terrein ten zuiden van de melkfabriek is bouwrijp gemaakt. Vanaf oktober 2020 is gestart met het bouwen van de 15 grondgebonden woningen aan de Melkrijder.

Taakveld Wonen en bouwen

Wat hebben we bereikt / gedaan?

- **Bouwresultaten**

De woningvoorraad woningen is aan het eind van het jaar toegenomen met 111 woningen, waarmee de eindstand uitkomt op 8.550 woningen (CBS-stand 1-1-2021). In feite zijn er 111 nieuwbouwwoningen opgeleverd, zijn vijf niet-woningen getransformeerd tot woningen/appartementen en zijn er vijf woningen onttrokken (gesloopt + overige onttrekking). Het nettoresultaat voor 2020 is daarmee 111.
De 111 gerealiseerde nieuwbouw in 2020 manifesteert zich vooral in Zuyderzee (23), Rengerswetering (76) en de overige 12 verspreid over verschillende locaties. Er zijn 61 sociale huurwoningen opgeleverd, 10 overige huurwoningen en 45 koopwoningen. Gesloopt is één huurappartement en vier koopwoningen. Het betreft 64 appartementen en 47 grondgebonden woningen.

- **Woonvisie**

De raad van de gemeente Bunschoten heeft de nieuwe cyclus van woonbehoefteonderzoek 2019 en nieuwe woonvisie 2020-2025 voortijdig opgestart (één jaar eerder). In december 2020 heeft de raad de nieuwe woonvisie 2020-2025 vastgesteld. Het nieuwbouwresultaat 2020 wordt daarmee het eerste resultaat van deze nieuwe woonvisie.

Streven nieuwbouw periode 2020-2025
Het streven is om 645 nieuwbouwwoningen in vijf jaar tijd te realiseren. Dat is 129 woningen per jaar. Deze woningen zijn verdeeld als volgt: 150 sociale huur (50 grondgebonden en 100 appartementen, 50 middenhuur appartementen, 445 koop (335 grondgebonden en 110 appartementen). Het streven daarbij is om 50% nieuwbouw te bouwen in sociale huur, middenhuur en koopwoningen t/m de Nationale Hypotheekgarantie (NHG). Dit sluit aan op de uitgangspunten van de Provinciale Omgevingsvisie en biedt veel kansen voor starters. Daarnaast is het in verband met de vergrijzing belangrijk om voldoende nul-treden appartementen en nul-treden grondgebonden woningen te bouwen voor senioren om de doorstroming te bevorderen. Uiteraard moet er ook voldoende gebouwd worden voor gezinnen en andere doelgroepen.

Toelichting jaarresultaat 2020:

- Sociale huur is tot en met € 737,14 per maand
- Midden huur is € 737,15 tot en met € 1.000,- per maand
- Dure huur is boven € 1.000,- per maand
- Koopwoning tot NHG is tot en met € 328.600,-, dure koopt boven NHG is boven € 328.600,-.
- Leeftijdscategorie wordt bepaald aan de hand van de oudste bewoner bij koop of huur.
- Leeftijdscategorie onbekend is onder andere nog geen bewoning/anders.

Totaal aantal woningen sociale- en midden huur en koopwoningen tot NHG is 69, 62%. Uitgangspunt woonvisie en POVI is 50%.

Nieuwbouw en transformatie 2020	**Aantal totaal**	**Starter of doorstromer**			**Leeftijdscategorie**			
		Starters	**Door-stromers**	**Onbekend en overig**	**< 28 jaar**	**28 – 55 jaar**	**> 55 jaar**	**Onbekend**
Huur								
Sociale huur	61	26	26	9	9	35	17	
Midden huur	6	4	1	1	2	3		1
Dure huur	5	4	1	0	2	3		
Zorgappartementen	2			2				2
Sloop	-1			-1				-1
Totaal	73	34	28	11	13	41	17	2
Koop								
Koopwoning tot NHG	2	1	1		1		1	
Dure koop boven NHG	40	5	28	7		14	19	7
Sloop	-4							-4
Totaal	38	6	29	7	1	14	20	3
Totaal	**111**	**40**	**57**	**14**	**14**	**55**	**37**	**5**

- **Prestatieafspraken**

In het jaar 2020 zijn de eerste stappen gezet naar een integrale opzet van prestatieafspraken tussen de gemeente Bunschoten, de twee woningcorporaties Het Gooi en Omstreken en Eemland Wonen en de twee huurdersbelangenorganisaties Het Gooi en Omstreken en huurdersraad Eemland. Voorheen golden daarvoor nog twee afzonderlijke trajecten.

In eerste instantie door de gesprekken over prestatieafspraken te combineren, waarbij voor beide corporaties nog wel de eigen afzonderlijke prestatieafspraken gelden. De nieuwe woonvisie 2020 - 2025, vastgesteld in december 2020 door de raad, zal worden gebruikt als aftrap om nieuwe prestatieafspraken te maken over 2021 - 2025, die voor beide corporaties gaan gelden. Eemland Wonen heeft op voorhand al aangegeven een grotere bijdrage te willen leveren aan de nieuwbouwopgave in de gemeente Bunschoten.

Specifiek in het kort de afspraken (met name Het Gooi en Omstreken)

- *Gerichte inzet op doelgroepen*: woningcorporatie Het Gooi en Omstreken heeft dit jaar 61 sociale huurwoningen opgeleverd (25 grondgebonden en 31 appartementen) op het derde eiland Rengerswetering. De woningtoewijzing was succesvol met 100% toewijzing aan Bunschotenaren (middels kernbinding/urgentie). Van de 61 woningen zijn er 26 toegewezen aan doorstromers. Ook voor het vierde en vijfde eiland heeft woningcorporatie Het Gooi en Omstreken grondposities ingenomen en verwachten ze de komende jaren ruim 100 woningen te kunnen bouwen. Probleem voor beide corporaties in onze gemeente is hoe voldoende betaalbare locaties voor sociale woningbouw te vinden verspreid over de hele gemeente. De verwachting is dat de gemeente daarin voldoende meedenkt en hen actief betrekt bij ontwikkelingen die zich aandienen;
- *Betaalbaar wonen voor wie dat nodig heeft*: de corporaties willen graag meer en sneller bouwen. Niet alleen op Rengerswetering, maar ook op andere voormalige (school)locaties. Een steeds grotere groep bewoners is door de duurder wordende koopmarkt aangewezen op sociale huur en/of midden huur. Beide corporaties hebben inmiddels aangegeven voor beide segmenten nieuwbouw te willen leveren. Betaalbaarheid van locaties voor een rendabele ontwikkeling is daarbij een belangrijk knelpunt, want men beschikt wel over voldoende investeringscapaciteit;

- *Verduurzaming van de woningvoorraad*: het gemiddelde energielabel is A voor alle bestaande sociale huurwoningen in Bunschoten. Pas als de gemeente een heldere energiestrategie en warmteplan heeft en een strategie per wijk om te transformeren naar aardgas loos wonen, dan kunnen de corporaties verder met deze transformatieopgave van hun woningen. Liefst koppelt men dit aan grotere renovatietrajecten van hun woningbezit;
- *Langer zelfstandig wonen mogelijk maken*: een woonzorggroep voor mensen met een verstandelijke beperking wordt gehuisvest op het vierde eiland Rengerswetering. Gooi en Omstreken bouwt deze zorgwoningen/appartementen. Een andere stichting voor (jong-) volwassenen met autistisme is gehuisvest op een vrijkomende locatie nabij De Haven. Op Woningnet Eemvallei is zichtbaar geworden welke sociale huurwoningen toegankelijk zijn voor mindervaliden en andere mensen met mobiliteitsproblemen. Woningcorporatie Het Gooi en Omstreken heeft een wooncoach geïntroduceerd voor hun bewoners.

- **Algemeen beeld woningzoekenden voor een sociale huurwoning**

In het jaar 2020 zijn er 144 nieuwbouw en bestaande sociale huurwoningen (opnieuw) beschikbaar gekomen voor woningzoekenden. Het gaat hier om 61 nieuwbouwwoningen en 83 bestaande woningen die beschikbaar kwamen door het vertrek van een vorige huurder, waardoor die woningen konden worden toegewezen aan een nieuwe huurder.

De 144 woningen zijn toegekend aan verschillende doelgroepen als volgt:
- Vier woningen voor 15 vergunninghouders (statushouders met een verblijfsvergunning).
- 25 woningen voor urgente inwoners uit Bunschoten die vanuit een overmacht situatie met spoed een sociale huurwoning nodig hebben.
- 115 woningen voor reguliere woningzoekenden.

- **Resultaat Woonruimtecommissie - urgente woningzoekenden**

In 2020 zijn 36 urgentieaanvragen behandeld via de Woonruimtecommissie, waarvan er 17 zijn gehonoreerd en 19 zijn afgewezen. Een toename van het aantal aanvragen (in 2019 nog 25), waarbij aangetekend moet worden dat de zaken ook complexer zijn geworden. Dat meer gevraagd wordt om urgentie zal mede te maken hebben met het feit dat woningen via andere kanalen, bijvoorbeeld koopwoningen, voor steeds meer mensen lastiger worden. In het voortraject, dus voordat zaken op de agenda van de Woonruimtecommissie komen, zijn een 15-tal cases niet doorgeleid naar de Woonruimtecommissie, omdat deze zaken heel duidelijk waren, urgentie kon niet verleend worden. Dit aantal is wel een stuk lager dan in 2019 (30 aanvragen). Doordat de zaken gemiddeld genomen complexer worden, wordt de rol van de Woonruimtecommissie nog belangrijker. De slagingskans voor urgentie ligt in 2020 rond de 33% en is daarmee redelijk vergelijkbaar met 2019 (31%).

Er zijn 25 woningen toegewezen aan urgenten, waarvan zeven bij de nieuwbouw in Rengerswetering. De gemiddelde wachttijd was iets meer dan vijf maanden. Dat is natuurlijk gunstig, maar dat is ook de invloed van de nieuwbouw in Rengerswetering, waarbij tegelijkertijd zeven woningen/appartementen voor urgenten beschikbaar kwamen. Ten aanzien van de wachttijd moet ook nog worden opgemerkt dat er vijf mensen waren die 12 of meer maanden hebben moeten wachten.

Momenteel loopt de wachttijd voor urgenten weer op. Op de lijst van urgenten stonden in december 2019 nog 21 urgenten, eind december 2020 zijn dat 13 urgenten.

- **Huisvesten statushouders/vergunninghouders**

In 2020 zijn 15 vergunninghouders (vluchtelingen met status) gehuisvest, verdeeld over vier woningen. Er is daarmee voldaan aan de taakstelling van dit jaar, maar de kleine achterstand van het voorgaande jaar van -1 is niet ingehaald. Doordat we nagenoeg bij zijn met het huisvesten van vergunninghouders is het aantal benodigde sociale huurwoningen teruggelopen van 16 (2018) naar vier woningen (2020). De provincie Utrecht heeft te kennen gegeven dat hun toezichtniveau voor deze wettelijke taak blijft staan op het laagste niveau.

Verbonden partijen Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

MooiSticht programma
MooiSticht heeft door de specifieke gemeentelijke taak als verlengd lokaal bestuur één herkenbaar programma Welstands- en monumentenadvisering. De doelstelling van de stichting is de zorg voor de instandhouding en bevordering van het bouwkundig schoon, de welstandszorg, het landschaps- en stedenschoon, waaronder de monumentenzorg en erfgoed en ook de zorg voor de ruimtelijke kwaliteit in zijn algemeenheid in de deelnemende gemeenten. Uitgangspunt is steeds het optimaal bedienen van de besturen van de aangesloten gemeenten.

Indicatoren Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2020	Nederland 2020
Gemiddelde WOZ-waarde	1.000 euro	CBS	314	270
Nieuwgebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	12,5	8,9
Demografische druk	%	CBS	73,9	70
Woonlasten eenpersoonshuishouden	Euro	COELO	619	700
Woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro	COELO	629	773

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

TABEL *(Bedragen x € 1,-)*

		Realisatie 2020	Raming 2020	Raming na wijz. 2020	Afwijking	Incidenteel
Lasten	Ruimtelijke ordening	**301.624**	263.851	396.601	94.977	0
	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	**8.498.222**	9.437.626	9.437.626	939.404	-2.185.000
	Wonen en bouwen	**905.761**	921.313	928.563	22.802	0
	Totaal lasten	**9.705.607**	10.622.790	10.762.790	1.057.183	-2.185.000
Baten	Ruimtelijke ordening	**139.990**	25.000	25.000	-114.990	112.000
	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	**10.683.196**	9.437.627	9.437.627	-1.245.569	0
	Wonen en bouwen	**705.149**	605.600	605.600	-99.549	0
	Totaal baten	**11.528.335**	10.068.227	10.068.227	-1.460.108	112.000
Saldo	Ruimtelijke ordening	**161.633**	238.851	371.601	209.968	-112.000
	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	**-2.184.974**	-1	-1	2.184.973	-2.185.000
	Wonen en bouwen	**200.613**	315.713	322.963	122.350	0
	Totaal saldo	**-1.822.728**	554.563	694.563	2.517.291	-2.297.000
Kosten per inwoner		**-83,36**	26,16	32,76	116,13	

Toelichting

Op dit programma zijn de lasten € 1.057.000,- lager dan geraamd en de baten € 1.460.000,- hoger. Per saldo een voordeel van € 2.517.000,-.

- **Ruimtelijke ordening**

Het voordelig saldo op dit taakveld van € 210.000,- wordt veroorzaakt door lagere toegerekende salarislasten en kosten inhuur (€ 16.000,-, voordeel), lagere kosten bestemmingsplannen (€ 69.000,-), lagere kosten planschade (€ 10.000,-), een nabetaling verkochte grond (€ 112.000,-) en overige inkomsten (€ 3.000,-).

- **Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)**

De grondexploitatie (exclusief bedrijventerreinen, deze zijn opgenomen onder het programma Economie) sluit met een voordeel van € 2.185.000,- ten opzichte van de begroting.
Dit wordt veroorzaakt door een vrijval van de voorziening verlieslatende complexen (€ 773.000,-) en betreft het complex Zuiderland (€ 564.000,-) en overige complexen (€ 209.000,-). Daarnaast zorgen winstnemingen en verkopen voor een voordeel (€ 1.293.000,-). Een tweetal bijdragen “bovenplans” zijn ontvangen van in totaal € 119.000,- (Ensemble en Garnalenweg). Deze worden gestort in de betreffende reserve.

- **Wonen en bouwen**

Het voordelige saldo op dit taakveld van € 122.000,- wordt veroorzaakt door hogere inkomsten leges omgevingsvergunningen (€ 76.000,-), ontvangen rente starterfonds, funderingsherstel en vangnetregeling (€ 23.000,-) en lagere overige kosten (€ 23.000,-, onder andere welstandsadviezen en rente).

1.9 Recapitulatie totalen programma's

Onderstaand is een recapitulatie van de totalen per programma opgenomen.

(Bedragen x € 1,-)	Realisatie 2020			Raming 2020	Raming na wijz. 2020	Afwijking	Incidenteel
	Lasten	*Baten*	*Saldo*	*Saldo*	*Saldo*	*Saldo*	
Bestuur en ondersteuning	9.603.032	33.982.662	**-24.379.630**	-23.917.735	-25.166.666	-787.036	**1.117.000**
Veiligheid	1.698.137	3.054	**1.695.083**	1.668.851	1.723.851	28.768	**0**
Verkeer, vervoer en waterstaat	3.059.023	659.494	**2.399.529**	2.507.468	2.580.100	180.571	**-94.000**
Economie	3.522.048	5.261.855	**-1.739.807**	-496.124	-446.124	1.293.683	**-2.046.000**
Onderwijs	2.224.709	528.049	**1.696.660**	1.730.083	1.770.107	73.447	**0**
Sport, cultuur en recreatie	5.081.327	695.323	**4.386.004**	4.421.566	4.550.948	164.944	**0**
Sociaal domein	17.212.104	4.787.765	**12.424.340**	11.834.891	12.355.885	-68.455	**-72.000**
Volksgezondheid en milieu	6.103.775	4.207.694	**1.896.082**	1.693.401	1.937.336	41.254	**38.000**
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	9.705.607	11.528.335	**-1.822.728**	554.563	694.563	2.517.291	**-2.297.000**
Subtotaal programma's	58.209.762	61.654.230	**-3.444.468**	-3.036	0	3.444.468	**-3.354.000**

DEEL 1: Jaarverslag

2. PARAGRAFEN

2.1 Lokale heffingen

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf lokale heffingen is opgenomen in artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf betreffende de lokale heffingen bevat tenminste de geraamde inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen, een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, een aanduiding van de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Inleiding
De belastingparagraaf behorende bij de begroting 2020 is op basis van deze uitgangspunten opgesteld. Bij de jaarrekening 2020 vindt aansluiting plaats bij deze opzet. De geraamde inkomsten worden daarbij aangevuld met tussentijdse aanpassingen en de definitief gerealiseerde inkomsten. Tevens wordt in deze belastingparagraaf tot uitdrukking gebracht of het beoogde beleid is gerealiseerd. Hierdoor kan de raad van de gemeente Bunschoten de in de begroting verwoorde uitgangspunten beter toetsen aan de behaalde resultaten.

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Locosensus Tricijn
Het GBLT voert voor de gemeente de meeste belastingtaken uit. Hierna wordt nader geduid welke taken het GBLT uitvoert en welke taken nog bij de gemeente liggen.

De geraamde en gerealiseerde inkomsten

Belastingen en rechten	**Primitieve begroting 2020**	**Jaarrekening 2020**
Belastingen:		
Onroerendezaakbelastingen (GBLT)	€ 4.056.000,00	€ 4.193.500,00
Roerende ruimte belastingen (gem.)	€ 4.500,00	€ 4.500,00
Forensenbelasting (GBLT)	€ 8.000,00	€ 7.000,00
Precariobelasting (GBLT)	€ 861.000,00	€ 852.000,00
Totaal belastingen	**€ 4.929.500,00**	**€ 5.057.000,00**
Rechten:		
Afvalstoffenheffing (GBLT)	€ 1.499.000,00	€ 1.490.000,00
Rioolheffing (GBLT)	€ 1.419.000,00	€ 1.515.000,00
Begrafenisrechten (gem.)	€ 374.000,00	€ 499.500,00
Marktgelden (GBLT + gem.)	€ 61.500,00	€ 31.000,00
Ov. Ink. Markt - water/stroomverbruik (gem.)	€ 8.000,00	€ 6.500,00
Afdracht promotiegelden markt (gem.)	€ - 8.000,00	€ - 7.500,00
Havengelden (GBLT)	€ 92.000,00	€ 93.500,00
Secretarieleges en leges burgerzaken (gem.)	€ 315.000,00	€ 237.000,00
Afdracht Rijksleges (gem.)	€ - 108.000,00	€ - 70.000,00
Leges omgevingsvergunning (gem.)	€ 580.000,00	€ 656.000,00
BIZ-bijdrage Haarbrug-Noord (GBLT)	€ 24.000,00	€ 24.000,00
Afdracht BIZ bijdrage aan Stichting (gem.)	€ - 23.000,00	€ - 23.000,00
BIZ-bijdrage Spakenburg centrum (GBLT)	€ 100.000,00	€ - 2.500,00
Afdracht BIZ bijdrage Sp. Centrum (gem.)	€ - 99.000,00	€ - 40.500,00
Totaal rechten	**€ 4.234.500,00**	**€ 4.409.000,00**
Totaal belastingen en rechten	**€ 9.164.000,00**	**€ 9.466.000,00**

Belastingen en rechten 2019 verantwoord in het begrotingsjaar 2020

- Voor de afvalstoffenheffing/diftar 2019 is een bedrag van € 162.000,- opgelegd (begroot was € 164.000,-). Deze heffing kan ook pas na afloop van het belastingjaar worden opgelegd, omdat het een eindafrekening betreft van aangeboden ledigingen restafval van het voorgaande jaar.
- Overige belastingen 2017/2018/2019: meegenomen in de analyse belastingen en rechten 2020 voor zover relevant.

Analyse belastingen 2020

- De opbrengst OZB lijkt in eerste instantie € 137.500,- hoger te liggen dan begroot. Na aftrek van de opbrengsten uit voorgaande jaren á € 38.500,- blijft er een positief netto resultaat over van belastingjaar 2020 van € 99.000,-. Het betreft met name meeropbrengst OZB voor niet-woningen. Bij de tussentijdse bestuursrapportage 2020 was overigens al € 93.000,- aan te verwachten meeropbrengst bijgeraamd. De meeropbrengst voor deze niet-woningen komt voort uit een grotere areaaltoename dan op voorhand was begroot;
- De opbrengst precariobelastingen lijkt in eerste instantie slechts € 9.000,- lager te liggen dan begroot. De verwachting was echter dat het nadeel nog groter zou zijn (schatting € 15.000,-), omdat de precariobelasting voor terrassen met terugwerkende kracht is gehalveerd als coronamaatregel. Ook leveren de voorgaande jaren nog een nadeel op van ruim € 5.000,-.
- De overige belastingen geven geen aanleiding tot het maken van een nadere analyse.

Analyse rechten 2020

- De opbrengst afvalstoffenheffing ligt € 9.000,- lager dan begroot. Dit komt vooral door een toename van kwijtschelding van het vastrecht afvalstoffenheffing. Dat is ook logisch aangezien dit vastrecht voor het jaar 2020 aanzienlijk is verhoogd.
- De opbrengst begrafenisrechten laat een netto resultaat zien van € 119.000,-. Dit heeft te maken met de toename van het aantal begrafenissen in 2020 vanwege de coronacrisis. Het resultaat wordt in de egalisatiereserve voor de begraafplaatsen gestort om de aangegane verplichtingen uit te kunnen betalen voor de komende jaren.
- Leges burgerzaken (inclusief afdrachten) vertoont een nadeel van € 40.000,-. Dit komt omdat minder reisdocumenten zijn afgegeven en ook minder betaalde huwelijken zijn afgesloten. De reden voor deze afname dienen te worden gezocht in de coronamaatregelen in 2020 (in de bestuursrapportage al bijgesteld met € 23.000,-).
- De leges omgevingsvergunning (bouwleges) vertonen een positief resultaat van € 76.000,-. Het is gebruikelijk om voorzichtig te begroten voor deze legesopbrengsten vanwege het onvoorziene karakter ervan.
- BIZ afdrachten Haarbrug-Noord en Spakenburg centrum. Voor Haarbrug-Noord is vrijwel alles uitgekeerd. Voor Spakenburg centrum is vanwege de coronacrisis besloten om de BIZ-heffing Spakenburg centrum 2020 niet meer op te leggen (raadsbesluit 21-01-2021) c.q. zijn de tarieven verlaagd tot nul. Doordat nog enige aanslagen uit 2017/2018/2019 oninbaar zijn verklaard, komt het resultaat op negatief € 2.500,-. Ook de uitgekeerde BIZ-subsidie Spakenburg centrum 2020 is verlaagd met € 58.500,- naar € 40.500,-. Effecten van voorgaande jaren (minder uitgekeerd aan SOS vanwege uitspraak beroepsprocedures + deels oninbaar) zijn in dit resultaat meegenomen, Feitelijk is wel € 50.000,- aan BIZ-subsidie uitgekeerd in 2020 aan SOS. Een veel lager bedrag dan begroot (€ 99.000,-), maar realistischer omdat veel BIZ-activiteiten niet door konden gaan vanwege coronamaatregelen.

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Belastingpolitiek
Bij het opstellen van de ramingen van de inkomsten uit belastingen, bestemmingsheffingen en rechten voor de gemeentelijke begroting 2020 is uitgegaan van een vrij beperkte gemiddelde tariefswijziging. Daarbij is als algemeen uitgangspunt een verwacht inflatiepercentage voor 2020 gehanteerd van 1,70%. Alleen voor de afvalstoffenheffing geldt daarnaast nog een extra verhoging van € 40,- voor het vastrecht. Deze maatregel is noodzakelijk geworden, omdat het Rijk het afgelopen jaar de afvalbelastingen op het verbranden van restafval fors heeft verhoogd. De meerkosten kunnen niet langer worden opgevangen binnen de egalisatiereserve reiniging, waardoor doorberekening naar de inwoners van Bunschoten noodzakelijk is geworden.

WOZ
Jaarlijks wordt er een nieuwe herwaarderingsronde Wet WOZ uitgevoerd. Dit heeft de wetgever bepaald, zodat de WOZ waarderingen actueel zijn en voor meerdere toepassingen gebruikt kunnen worden. De nieuwe herwaarderingen met peildatum 1 januari 2019 gelden voor het belastingjaar 2020. Deze waarderingen gelden ook voor het woningwaarderingsstelsel, het puntensysteem dat de maximale huurprijs van huurwoningen bepaalt. Hierdoor hebben huurders weer een belang bij deze waardering, wat leidt tot meer beschikkingen.

De gemiddelde waardestijging voor woningen bedraagt 7,39% en de gemiddelde waardedaling voor de niet-woningen bedraagt -1,09%. Deze gemiddelde waardestijging van woningen en waardedaling van niet-woningen, voortkomend uit de jaarlijkse herwaarderingen Wet WOZ, worden gecompenseerd door bijstelling van de tarieven onroerendezaakbelastingen. Een herwaardering levert de gemeente dan ook geen geld op bij waardestijgingen en kost de gemeente geen geld bij waardedalingen. Naast dit herwaarderingseffect kan de gemeente overigens wel tariefmaatregelen nemen die daarvan los staan. Over het algemeen vindt inflatiecorrectie plaats over de tarieven.

Beleidsadvisering belastingen 2020
De beleidsadvisering bestaat naast geplande voorstellen ook regelmatig uit niet op voorhand te voorspellen zaken die op directieniveau, collegeniveau of raadsniveau moeten worden besloten. Voor het jaar 2020 is onderstaande aan de raad en commissie Bestuur en Middelen voorgelegd.

- Tweede wijziging van de Legesverordening Bunschoten 2020
- GBLT begrotingswijziging 2020 en Kadernotitie en ontwerpbegroting 2021
- Fiscale maatregelen ondernemersheffingen met terugwerkende kracht 1-1-2020 vanwege de coronacrisis
- Belastingvoorstellen 2021
- Verordening onroerendezaakbelastingen 2021
- Fiscale maatregel ondernemersheffing BIZ Spakenburg centrum 2020 met terugwerkende kracht 1-1-2020 vanwege de coronacrisis

Economie/Belastingen:

- Schriftelijke mededeling: uitslag draagvlakmeting BIZ Spakenburg-Centrum 2020
- Schriftelijke mededeling uitslag draagvlakmeting 2020 BIZ Haarburg-Noord

Overzicht op hoofdlijnen van de diverse taken belastingen en WOZ

Ervaringen met GBLT tot heden:

- De uitvoering van de Wet WOZ is tijdig en compleet door GBLT uitgevoerd, waarbij een herwaardering WOZ voor de gemeente ook heeft geleid tot tijdige resultaten voor de belastingvoorstellen.
- De Waarderingskamer heeft de resultaten van de WOZ waardering akkoord bevonden, waardoor GBLT tijdig kon beschikken. Ook heeft de Waarderingskamer GBLT beoordeeld op hun processen en kwaliteit van werken. De beoordeling is voor het tweede jaar als 'goed' beoordeeld. Dit jaar 2020 zijn de WOZ-processen inclusief afhandeling van bezwaren en beroepen nog sneller verlopen. Dat pakt ook goed uit voor de belastingaanslagen die via het team Heffen worden opgelegd.
- GBLT heeft voor de gemeente Bunschoten (dit vijfde jaar van dienstverlening) de WOZ en belastingprocessen zo ingeregeld dat tijdige aanslagoplegging grotendeels gerealiseerd is. Er resteert nog een klein aantal aanslagen die in 2021 worden opgelegd. Dat daarnaast de diftar eindafrekening 2020 nog moet worden opgelegd is logisch, omdat dit pas kan na afloop van het kalenderjaar. GBLT heeft in 2020 goed ingespeeld (en afgestemd met de gemeente) op de coronaproblematiek in relatie tot de ondernemersheffingen.
- Aandachtpunt is blijvende afstemming tussen de vastgoed basisgegevens BAG/BGT/BOR van de gemeente en WOZ van GBLT. In 2020 is voor het eerst de gecombineerde (GEO)mutatiedetectie uitgevoerd door de gemeente van de verschillende ruimtelijke basisregistraties. De WOZ geodata is gedeeld met GBLT voor verdere verwerking in hun (GEO)systemen.

Begroting en realisatie
Bij het onderdeel 'geraamde inkomsten' staan de behaalde inkomsten van de verschillende belastingen en rechten (pagina 75). Daarbij zijn ook verklaringen gegeven over afwijkingen in relatie tot de begrote opbrengsten. Hieronder worden de belangrijkste rechten geplaatst in samenhang met de kosten voor het uitvoeren van de daarbij behorende gemeentelijke taak.

Afvalstoffenheffing
De tarieven zijn voor 2020 verhoogd met de inflatie van 1,70% en € 40,- extra voor het vastrecht.

Bedragen in € x 1,-	**Begroting 2020**		**Rekening 2020**	
	Lasten	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
Kosten reiniging	2.263.000		2.251.000	
Mutatie egalisatiereserve		0		26.000
Mutatie algemene middelen (nadeel)		171.000		340.000
Aandeel straatvegen/papierbakken	45.000		45.000	
Afvalstoffenheffing ▪ Vastrecht ▪ Variabelrecht/diftar		 1.334.000 165.000		 1.312.000 178.000
Verrekening groen/veegafval		40.000		40.000
Opbrengst oud papier/kunststof		730.000		532.000
Dividend ROVA		92.000		92.000
BTW-component	224.000		224.000	
Totaal	**2.532.000**	**2.532.000**	**2.520.000**	**2.520.000**

Toelichting:
Ten opzichte van de primaire begroting is er een fors nadelig resultaat van € 370.000,- op dit taakveld te zien. Ten opzichte van de tussentijdse bestuursrapportage was dit € 169.000,-.
Hogere lasten voor verwerking restafval, inzameling papier en glas en bouw- en sloopafval (€ 95.000,-) werden gecompenseerd door lagere verwerkingskosten PMD (€ 133.000,-,per saldo € 38.000,- voordelig).
Vooral de batenkant bleef verder achter als gevolg van lagere inkomsten PMD (€ 183.000,-) en oud papier en iets lagere afvalstoffenheffing (€ 24.000,-, per saldo € 207.000,- nadeel).
PMD zorgde dus per saldo voor een nadeel van € 50.000,-, terwijl hier in de bestuursrapportage nog niet van was uitgegaan. Dit komt mede door naverrekeningen uit voorgaande jaren (zowel aan de lasten als aan de baten kant).

Rioolheffing
De tarieven zijn voor 2020 met 1,70% verhoogd.

Bedragen in € x 1,-	**Begroting 2020**		**Rekening 2020**	
	Lasten	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
Kosten riolering	1.057.000		936.000	16.000
Aandeel baggeren, straatvegen etc.	80.000		80.000	
BTW-component	132.000		132.000	
Mutatie egalisatiereserve	62.000		120.000	
Toevoeging voorziening riolering	142.000		263.000	
Rioolheffing		1.473.000		1.515.000
Totaal	**1.473.000**	**1.473.000**	**1.531.000**	**1.531.000**

Toelichting:
Er waren vooral hogere baten rioolheffing (€ 42.000,-) naast een ontvangen afkoopsom van het waterschap (€ 16.000,-). Daarnaast waren er lagere toegerekende salarislasten en tractie (€ 45.000,-) en hogere onderhoudskosten (€ 45.000,-).
Lagere kapitaallasten (achterblijven van de geplande investeringen) ten opzichte van de primaire begroting van € 120.000,- zijn gestort in de voorziening “van derden verkregen middelen”.

Begraafrechten
De tarieven voor 2020 zijn verhoogd met 1,70%.

Bedragen in € x 1,-	**Begroting 2020**		**Rekening 2020**	
	Lasten	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
Kosten begraven	404.000		377.000	
Mutatie egalisatiereserve		30.000	122.000	
Begraafrechten		374.000		499.000
Totaal	**404.000**	**404.000**	**499.000**	**499.000**

Toelichting:
Er waren vooral hogere baten begraafrechten van € 125.000,- (relatie met de coronacrisis) en lagere kapitaallasten (€ 27.000,-), waardoor € 152.000,- meer in de egalisatiereserve kon worden gestort dan begroot.

Marktgelden
De tarieven voor 2020 zijn met 1,70% verhoogd.

Bedragen in € x 1,-	**Begroting 2020**		**Rekening 2020**	
	Lasten	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
Kosten markt	68.000		65.000	
Mutatie egalisatiereserve	1.000		1.000	
Marktgelden		32.000		31.000
Verlaging tarieven i.v.m. COVID-19		29.000		29.000
Opbrengst water/stroomverbruik		8.000		6.000
Totaal	**69.000**	**69.000**	**66.000**	**66.000**

Toelichting:
Door het verlagen van de markttarieven met 50% in verband met de coronacrisis en het niet doorberekenen van extra kosten voor corona maatregelen (€ 9.000,-) bleef de exploitatie binnen de bijgestelde ramingen.

Leges
De tarieven voor 2020 zijn met 1,70% verhoogd.

Bedragen in € x 1,-	**Begroting 2020**		**Rekening 2020**	
	Lasten	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
Algemene dienstverlening	362.000	305.000	310.000	227.000
Omgevingsvergunningen	601.000	580.000	618.000	656.000
Europese richtlijn	10.000	10.000	10.000	10.000

Toelichting:
Algemene dienstverlening kan door wettelijke maximumtarieven niet kostendekkend worden doorberekend. Door coronamaatregelen zijn er minder reisdocumenten afgegeven en minder betaalde huwelijken afgesloten.
Bij de omgevingsvergunningen is door bouwactiviteiten een hogere opbrengst leges te zien van € 76.000,- (deze worden voorzichtig begroot en er staan niet direct hogere kosten tegenover).

Conclusies kostendekking rechten in relatie tot egalisatiereserves
Voor de legesheffing geldt geen egalisatiereserve, omdat dit niet binnen de fiscaal juridische regelgeving past. Voor de verschillende rechten bestaan echter wel egalisatiereserves.

Uitgangspunt voor deze reserves is dat zij een maximaal negatief of positief saldo mogen hebben. Daarbij geldt een bandbreedte van -5% en +5% van de (begrote) jaaropbrengsten leges en rechten. Als het resultaat binnen deze bandbreedte valt, dan is sprake van 100% kostendekking van deze rechten. Komen ze beneden de ondergrens, dan zijn voor de dan komende jaren wellicht aanvullende tariefmaatregelen nodig of moet worden bezien of de uitgavenkant (verder) omlaag kan worden gebracht. Gaat de egalisatiereserve over de bovengrens, dan kunnen in feite de dan komende jaren de tarieven omlaag, tenzij er uiteraard ontwikkelingen zijn waardoor ook de kosten (gaan) toenemen.

Heffing en invordering gemeentelijke belastingen door GBLT

Heffing
De combinatiebeschikkingen/aanslagbiljetten gemeentelijke en waterschapsbelastingen 2020 zijn opgelegd. Het gaat hierbij om een combineerde aanslag van de volgende zaken:
- Beschikkingen Wet WOZ
- Onroerendezaakbelastingen
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Verschillende waterschapheffingen

Er zijn ruim 10.000 aanslagen over lopende belastingjaar 2020 opgelegd. Gelijktijdig is ook de eindafrekening afvalstoffenheffing diftar 2019 opgelegd (ongeveer 6.000 aanslagen). Naast het grote combinatie kohier gemeentelijke en waterschapbelastingen zijn dit jaar nog meer aanslagen verzonden voor een aantal andere kohieren.

Dit betreft meerdere aanvullingskohieren voor:
- De gemeentelijke en waterschapsbelastingen 2020
- Kohier precariobelasting kabels & leidingen 2020
- Havengelden 2020
- Forensenbelasting 2020

Ondernemersheffingen (later) in het najaar opgelegd vanwege de coronacrisis:
- Marktgelden 2020
- Kohieren precariobelasting 2020
- BIZ heffing Haarbrug-Noord 2020

BIZ heffing Spakenburg- Centrum is niet meer opgelegd vanwege de coronacrisis.

Het opleggen van de aanslagen en nota's voor 2020 heeft geleid tot een aantal verzoeken om ontheffingen en bezwaarschriften. Hieronder de kengetallen voor 2020 en in meerjarenperspectief.

	2020	Toegewezen of vernietigd	Afgewezen of ingetrokken	Nog af te handelen
Bezwaarschriften gecombineerde aanslag, gemeentebelastingen	216	63%	37%	14 (6%)
Bezwaarschriften WOZ - waarde en/of afbakening *(waarvan NCNP bezwaren)*	258 *(120)*	47%	53%	2 (1%)
Totaal	**474**			**16**

	2018	2019	2020
Bezwaarschriften gecombineerde aanslag, gemeentebelastingen	408	165	216
Bezwaarschriften WOZ - waarde en/of afbakening *(waarvan NCNP bezwaren)*	213	319 *(142)*	258 *(120)*
Totaal	**621**	**484**	**474**

Toelichting:
Door extra kwaliteitscontroles en afschaffing van de hondenbelasting is het aantal bezwaren gemeentelijke belastingen sinds 2019 fors afgenomen. Bezwaren omvatten ook verzoeken om verminderingen van aanslagen als gevolg van mutaties onder andere verhuizingen, verder wordt een melding van de front-office/ KCC qua taakverdeling veelal ook aangemerkt als bezwaar. Het aantal bezwaren WOZ 2020 ligt iets lager dan het voorgaande jaar 2019. Ook zijn er iets minder bezwaren ontvangen van no cure - no pay bureau's.

Invordering
In onderstaande tabel staan de prestatiegegevens over het invorderingsbeleid.

PRESTATIEGEGEVENS	2019	2020
Percentage belastingen - reeds ingevorderd - kwijtschelding - oninbaar - debiteurensaldo*	 96,5% 0,7% 0,0% 2,8%	 95,7% 0,7% 0,1% 3,5%
* Aantal nog in te vorderen vanwege: - automatische incasso, recent opgelegd of net vervallen - betalingsregeling - aanmaning, dwangbevel, overige fases van invordering	 508 66 114	 832 48 124
Totaal	**688**	**1.004**

Toelichting
Alleen bij de fase "aanmaning, dwangbevel en overige fases van invordering" loopt de gemeente nog gerede kans dat dit geld niet geheel kan worden ingevorderd. Het gaat dan over € 40.000,- aan geheven belastingen over 2020. Hiervoor is in de jaarrekening een voorziening wegens oninbaarheid opgenomen.

GBLT geeft aan dat het verstandig is om een percentage van 0,29% van het netto opgelegde aanslagbedrag te begroten als oninbaar. Een en ander past in de uitgangspunten van de begroting.

Aanduiding van de lokale lastendruk

Lokale lastendruk
Er is in de gemeente Bunschoten voor het jaar 2020 een toenemende lastendruk voorzien voor personen met een koopwoning (met een gemiddelde woningwaarde) van 8,45%. Voor mensen met een huurwoning geldt een toename van de belastingdruk van gemiddeld 14,29%. De verhouding ligt anders, omdat zij geen aanslag onroerendezaakbelastingen ontvangen, maar alleen een afvalstoffenheffing en een rioolheffing. De relatief grote toename in de lastendruk houdt verband met de extra stijging van de afvalstoffenheffing, waarbij het vastrecht fors is verhoogd vanwege de doorberekening van de verhoogde verbrandingskosten restafval. Een Rijksmaatregel met een doorwerk-effect voor de lokale heffingen. Doordat de meeste gemeenten dit doorberekenen zakt de gemeente Bunschoten niet erg in de ranglijst lokale lastendruk van gemeenten.

COELO
Het COELO onderzoekt jaarlijks de lokale lastendruk in het land. Uit deze rapportage kan het eigen lastenniveau in relatie tot het landelijke niveau worden beoordeeld.

Positie woonlasten gemeente
De gemeente Bunschoten staat in 2020 op de vijftiende positie van gemeenten met de laagste woonlasten in het land voor de gecombineerde aanslag gemeentelijke belastingen (onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing) voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning. Het betreft een rangorde tussen 377 (deel)gemeenten (355 gemeenten en 22 deelgemeenten).

Beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

Huidig beleid
In de gemeente Bunschoten bestaat de mogelijkheid voor particulieren om kwijtschelding aan te vragen:
- voor de onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing (vastrecht) en rioolheffing;
- voor alle overige gemeentelijke heffingen bestaat geen mogelijkheid voor kwijtschelding;
- waarbij uitgegaan wordt van 100% van de bijstandsnorm;
    - in afwijking hierop geldt een andere kwijtscheldingsnorm voor inwoners die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt. Voor deze personen geldt de norm 100% netto AOW + deel KOB;
- GBLT schakelt de Stichting Inlichtingenbureau jaarlijks in voor een gratis screening op eerder gehonoreerde aanvragen, waarbij wordt getoetst of men (wederom) in aanmerking komt voor automatische kwijtschelding.

In de gemeente Bunschoten bestaat de mogelijkheid voor ondernemers om kwijtschelding aan te vragen voor privé schulden:
- voor de onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing (vastrecht) en rioolheffing;
- voor alle overige gemeentelijke heffingen bestaat geen mogelijkheid voor kwijtschelding;
- als ondernemers een bijstandsuitkering ontvangen op grond van het besluit bijstandsverlening zelfstandigen.

Prestatiegegevens kwijtschelding
In onderstaand overzicht staan de prestatiegegevens over de afhandeling van de kwijtscheldingsverzoeken (in meerjarenperspectief).

PRESTATIEGEGEVENS	**2020**
Automatisch toegekend	126
Aangevraagd	226
TOTAAL	**352**
Toegewezen	188
Afgewezen/ingetrokken	141
Nog in behandeling	**23 ***
Ontvangen beroepen	20
Toegekende beroepen	1
Afgewezen beroepen	11
Beroep nog in behandeling	**8**
Totaalbedrag kwijtschelding (x € 1.000,-)	**58** **Prognose 66**

* Wordt het eerste kwartaal van 2021 afgehandeld.

Uitsplitsing kwijtschelding 2020 per belastingsoort:

Automatisch of op verzoek	**Onroerende zaak-belastingen**	**Afvalstoffenheffing**	**Rioolheffing**
Begroot	€ -	€ 25.000	€ 24.000
Totaal per belastingsoort	€ -	€ 30.000	€ 28.200
Prognose als alle verzoeken zijn afgehandeld	€ -	€ 33.600	€ 32.200

Er is in totaal € 58.000,- aan kwijtschelding verleend in 2020 over 2020 (en nog € 6.000,- in 2020 over 2017 t/m 2019). Wanneer alle verzoeken zijn afgehandeld verwacht GBLT uit te komen op € 65.800,- aan verleende kwijtschelding over 2020. Dit is aanzienlijk meer dan vorig jaar (€ 55.700,-).
Voor de afvalstoffenheffing dient dit gezocht te worden in het fors hogere vastrecht. Verder is het aantal kwijtscheldingsverzoeken in 2020 ook toegenomen ten opzichte van 2019 (352 versus 319).

2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is opgenomen in artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- *De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.*
- *Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.*

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat tenminste een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid daarover. Ook, sinds de begroting 2016, zijn enkele kengetallen verplicht in deze paragraaf, met een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

*Het weerstandsvermogen is te omschrijven als '*de mate waarin de gemeente Bunschoten in staat is middelen vrij te maken om financiële risico's op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid van de gemeentelijke dienstverlening*'. Deze formulering is zo gekozen, omdat het niet wenselijk is, vooral na de doorgevoerde bezuinigingen, dat er opnieuw moet worden bezuinigd en/of omgebogen indien zich onverwachts substantiële tegenvallers voordoen.*

Notitie weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is een indicator voor de robuustheid van de financiële positie van de gemeente. Om te kunnen vaststellen of het weerstandsvermogen voldoende is, moeten de belangrijkste risico's worden geïnventariseerd en gerelateerd aan de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om de financiële gevolgen van dergelijke niet begrote zaken te kunnen opvangen.
Ook voor de grondexploitaties is het van belang de risico's te onderkennen.

Een overzicht reserves staat aan het eind van deze paragraaf opgenomen. Uit dit overzicht blijkt dat de reserve algemene dienst ultimo 2020 € 10,3 miljoen bedraagt (inclusief precario).

Overzicht weerstandsvermogen

Op de volgende pagina staat een overzicht van de weerstandscapaciteit. Een toelichting op deze tabel is hieronder te lezen.

Het begrip onbenutte belastingcapaciteit is afgeleid van de normen die worden gehanteerd voor een artikel 12 gemeente. De onbenutte belastingcapaciteit voor Bunschoten wordt berekend op € 2,5 miljoen.

Het artikel 12 beleid voor de onderdelen riolering en afval blijft onveranderd 100% kostendekkend. In de begroting is dat ook het uitganspunt, waarbij wordt opgemerkt dat hierbij ook de mutaties in de egalisatiereserves zijn meegenomen. Voor wat betreft de totale jaarlijkse exploitatie is er een weerstandscapaciteit van gemiddeld € 2,6 miljoen (afgerond).

Het weerstandsvermogen van de algemene dienst is € 10.313.000,-. Dit is de reserve algemene dienst (inclusief precario). De ratio van het weerstandsvermogen wordt bepaald door de reserve algemene dienst (inclusief precario) à € 10.313.000,- te delen door de geïnventariseerde financiële risico's à € 5.200.000,-. Dit betekent een ratio van het weerstandsvermogen van 2,0. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de gemeente Bunschoten de mogelijke financiële risico's goed kan dekken.

De risico's binnen de grondexploitatie zijn in 2020 geactualiseerd bij het MPG. Uitgangspunt van de gewenste stand van de reserve is € 1 miljoen plus de geïnventariseerde risico's (€ 2,5 miljoen). Hiermee is de gewenste stand € 3,5 miljoen. De stand van de reserve grondexploitatie bedraagt per 31

december 2020 € 4 miljoen. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat de risico's binnen de grondexploitatie gedekt worden door de reserve.

Ontwikkeling weerstandsvermogen/capaciteit

Weerstandscapaciteit			
(Bedragen x € 1.000,-)	**Raming**	**Werkelijk**	**Verschil**
Jaarlijkse exploitatie			
Onbenutte belastingcapaciteit	2.500	2.500	-
Stelpost onvoorziene uitgaven	110	110	-
Totaal jaarlijkse exploitatie	**2.610**	**2.610**	-
Vermogenssfeer (31/12)			
Reserve algemene dienst (excl. precario)	5.476	6.022	546
Reserve grondexploitatie	3.759	4.000	241
Totaal	**9.235**	**10.022**	**787**
Precario kabels en leidingen (cumulatief)	4.291	4.291	-
Totaal vermogenssfeer (incl. precario)	**13.526**	**14.313**	**787**
Totaal voor opvang risico's	**16.136**	**16.923**	**787**

Risico's

Financiële risico's
Bij de financiële risico's kan er onderscheid worden gemaakt met betrekking tot de risico's die voortvloeien uit het eigen beleid, uit het beleid van andere overheden, samenwerking met andere gemeenten c.q. instanties, uit voor gemeenten autonome ontwikkelingen (bijvoorbeeld economische en maatschappelijke ontwikkelingen) en ten slotte nog uit het doen en/of nalaten van anderen.

Wet afschaffing precario op kabels en leidingen
De Tweede Kamer heeft besloten de heffing van precario op kabels en leidingen af te schaffen met ingang van 1 januari 2022. Deze inkomsten zijn als incidenteel aangemerkt en gestort in de algemene reserve.

Dubieuze debiteuren
Voor de dubieuze debiteuren wordt bij de jaarrekening een voorziening dubieuze debiteuren gevormd, die vervolgens wordt aangewend voor het verlagen van het debiteurensaldo. Van jaar tot jaar wordt deze ontwikkeling gevolgd bij de jaarrekening. In de jaarrekening 2020 is voor dit onderdeel een voorziening getroffen van € 585.000,-. Het grootste deel van deze post betreft debiteuren sociale zaken (€ 519.000,-). Voor de beoordeling van deze debiteuren wordt uitgegaan van percentages oninbaar per soort vordering.

Verzekeringen
Daar waar mogelijk voorzienbare risico's ontstaan heeft de gemeente deze zoveel mogelijk afgedekt door het afsluiten van verzekeringen. Er is wel een toenemende claimbewustheid van de burger.

Grotere aansprakelijkheid vindt zijn weerslag in de kosten van de verzekeringen tegen deze risico's en verder door een verhoging van het eigen risico bij zaak- en vermogensschades. Deze schades worden doorgestuurd naar de verzekering, die de verdere afhandeling voor haar rekening neemt.
Bij schades onder het eigen risico worden de kosten in rekening gebracht bij de gemeente. Het gaat veelal om relatief kleine bedragen.

De gemeente Bunschoten werkt samen met de BLNP gemeenten voor het onderdeel verzekeringen. Samen met deze gemeenten is in 2020 de aansprakelijkheidsverzekering vanaf 1 januari 2021 opnieuw aanbesteedt.

Verhaal van schade
Wanneer er door derden schade veroorzaakt wordt aan gemeentelijke eigendommen, worden deze verhaald als de veroorzaker bekend is. In december 2020 zijn er twee schades met betrekking tot vuurwerkvandalisme verhaald.

Garantieverstrekkingen
Het WEW staat garant voor de risico's van hypotheken. De gemeente en het Rijk zijn achtervangovereenkomsten aangegaan waarbij zij beiden voor 50% garant staan voor eventuele liquiditeitstekorten. Bij tekorten hebben zij de verplichting renteloze leningen te verstrekken aan het WEW.

Door de Rijksoverheid wordt erop geattendeerd voorzichtig te zijn met het verstrekken van garanties. Vooral instellingen in de sport- en zorgsector moeten in eerste instantie aankloppen bij het voor die sector betreffende waarborgfonds, waarbij de gemeente als achtervang optreedt.

Voor het verstrekken van achtervangovereenkomsten ten behoeve van leningen voor woningbouwverenigingen geldt een vergelijkbare regeling. De stichting WSW staat garant voor de leningen. Ook hier zijn de gemeente en het Rijk achtervangovereenkomsten aangegaan waarbij zij beide voor 50% borg staan voor rente en aflossing van de leningen. Bij tekorten hebben zij de verplichting renteloze leningen te verstrekken aan de stichting WSW.

Open-einde regelingen
In de begroting is een aantal open-einde regelingen opgenomen. Met regelingen die gekenmerkt worden door een open-einde regeling wordt bedoeld dat het volume van de aanspraken op de betreffende voorzieningen door de gemeente moeilijk beïnvloedbaar en dus moeilijk beheersbaar is. Voorbeelden hiervan zijn het beroep op de Participatiewet (BUIG), schuldsanering, de Wet maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en vervoer van leerlingen naar speciaal onderwijs. Ook de uitvoering van de Wsw kan hierbij worden betrokken.

Het zijn vooral ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein. Nadelen vanuit deze regelingen komen ten laste van het resultaat omdat sinds 2018 de egalisatiereserve sociaal domein geen ruimte meer biedt voor incidentele dekking.

Risicoanalyse
In 2020 is de risicoanalyse opnieuw uitgevoerd. De risico's van de gemeente Bunschoten zijn in de breedste zin van het woord geïnventariseerd, de top vijf risico's zijn hierna weergegeven.

Nr.	**Risico** (Bedragen x € 1,-)	**Financieel risico**	**Kans**	**Financieel gevolg**
1	Dalende algemene uitkering (herijking gemeentefonds + sociaal domein)	€ 1.500.000	50%	€ 750.000
2	Aansprakelijkheidsstelling (in de breedste zin van het woord bijvoorbeeld: afgeven vergunningen, gladheidsbestrijding, riolering, bodemvervuiling, aanvaring veerpont, letsel speeltoestellen, awb procedures, faillissement (van aannemer waar wij verantwoordelijk voor zijn), seizoen afhankelijke risico's (storm- en vuurwerkschade) en dergelijke.	€ 1.100.000	50%	€ 550.000
3	De vraag naar aspecten in het sociaal domein (onder andere jeugdzorg en bijstand) zal meer worden, door laagdrempeligheid en de eigenbijdrage wordt niet meer inkomensafhankelijk. De kosten gaan omhoog door mogelijke niet ingekochte zorg, het doorzetten van speciale gevallen door te weinig mankracht en rechtszaak kosten door te weinig dossier tijd.	€ 1.000.000	50%	€ 500.000
4	Taakstelling bezuinigingen met name sociaal domein. Effect van de maatregelen gaat mogelijk langer duren. Extra geld vanuit het Rijk is nog onzeker.	€ 500.000	75%	€ 375.000
5	De marktprijzen stijgen door krapte in de markt bij onze leveranciers en bij aanbestedingsprocedures (dit zijn onder andere hogere kapitaallasten IHP).	€ 500.000	50%	€ 250.000
	Totaal	**€ 4.600.000**		**€ 2.425.000**

Er is voor € 5,2 miljoen totaal aan financieel gevolg geïnventariseerd. Als er gekeken wordt naar de risico's die boven de 75% kans uitkomen, dan kan het voor komen dat deze risico's zich vaak voordoen. Als deze risico's zich vaak voordoen, dan dienen deze risico's op termijn structureel in de begroting opgenomen te worden.

COVID-19 (Corona) virus
De uitbraak van COVID-19 (corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact gehad op iedereen. De wereldwijde pandemie heeft geleid tot ongekende omstandigheden. Dit raakte veel beleidsterreinen van de organisatie.

De belangrijkste gevolgen waren:
- Daling van opbrengsten van marktgelden en BIZ heffing Spakenburg centrum
- Continuering financiering Jeugdwet en WMO
- Continuering leerlingenvervoer
- Compensatie huur sportvelden
- Museumhaven (behoud historische bottervloot)
- Uitvoering van de Tozo regelingen door BBS

De gemeente streeft naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en daarvoor zijn de nodige interne maatregelen genomen.

Bij de hiervoor opgenomen risicoanalyse is rekening gehouden met de risico's als gevolg van corona.

Sociaal Domein

Participatiewet
Het regionaal werkvoorzieningsschap Amersfoort voert voor Bunschoten de Wet Sociale Werkvoorziening uit.

Jeugdwet en Wmo/AWBZ
In de verschillende beleidsnota's is in een aparte paragraaf aandacht besteed aan de mogelijke risico's en de te treffen beheersmaatregelen.

Rente

Een moeilijk voorspelbare en door de gemeente niet te beïnvloeden grootheid is de rente. Een aantal elementen bepaalt eigenlijk het positieve of negatieve renterisico:
- Onzekerheid over de korte rente
- Onzekerheid over de rente bij renteaanpassingen
- Onzekerheid over de rente bij aan te trekken geldleningen voor nieuwe investering

In de paragraaf Financiering is de renterisiconorm uitgewerkt. De rentes zijn op dit moment nog steeds laag.

Financiële kengetallen

Nr.	Kengetal	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
1a	Netto schuldquote	52,2%	37,4%	43,0%
1b	Netto schuldquote -/- verstrekte leningen	46,4%	31,5%	38,3%
2	Solvabiliteitsratio	26,5%	28,3%	28,8%
3	Kengetal grondexploitatie	22,5%	9,0%	9,7%
4	Structurele exploitatieruimte	-2,3%	0,5%	0,1%
5	Belastingcapaciteit	78,3%	83,4%	81,1%

- **Netto schuldquote**: De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie (>130 = hoge schuld). Uit het overzicht blijkt dat de daling zich doorzet ten opzichte van de jaarrekening van 2019.

- **Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen**: Dit is dezelfde indicator als hiervoor beschreven, maar dan gecorrigeerd met het aandeel van de verstrekte leningen (>130 = hoge schuld).

- **De solvabiliteitsratio**: Dit geeft een indicatie in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het eigen vermogen (reserves en resultaat overzicht baten en lasten) wordt uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal. Het streven is om de solvabiliteit naar 30% te brengen, zoals opgenomen in het coalitieakkoord.
  Er is een verbetering te zien ten opzichte van de jaarrekening 2019. Een belangrijke factor in dit geheel is de daling van de boekwaarde van de post voorraden (gronden in exploitatie en een stijging van de reservepositie).

- **Kengetal grondexploitatie**: Voor de berekening van dit kengetal wordt de bouwgrond in exploitatie gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken en uitgedrukt in een percentage. Dit kengetal is opgenomen, omdat de afgelopen jaren is gebleken dat de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van de gemeente. Te zien is hier een verdere daling ten opzichte van het jaar 2019. Dit effect is het gevolg van een daling van de boekwaarde van de post voorraden en anderzijds een hoger bedrag van de totale baten.

- **Structurele exploitatieruimte**: De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. In 2020 zijn de structurele lasten nagenoeg gelijk aan de structurele baten.

- **Belastingcapaciteit woonlasten meerpersoonshuishouden**: De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het COELO publiceert dit in de Atlas van de lokale lasten. Onder woonlasten wordt de OZB verstaan, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in de betreffende gemeente. Deze uitkomst wordt vergeleken met het landelijk gemiddelde en uitgedrukt in een percentage. Bekend is dat Bunschoten al jaren lager scoort dan het landelijk gemiddelde.

Vergelijkend overzicht reserves 2020

Naam reserve	Saldo 1-1-2020	Saldo 31-12-2020
Algemene reserves		
Reserve algemene dienst (incl. resultaat na bestemming)	8.825.895	13.757.487
Totaal algemene reserves	**8.825.895**	**13.757.487**
Bestemmingsreserves		
Toekomstvisie	290.941	268.484
Startersleningen	42.000	32.300
Stimulerings- en vangnetleningen Nieuwe Schans	124.000	88.300
Dekking kapitaallasten	459.219	459.966
Totaal bestemmingsreserves	**916.160**	**849.050**
Egalisatiereserves		
Afvalstoffenheffing	29.000	2.667
Rioolrechten	298.196	418.123
Marktgelden	2.412	3.786
Begraafrechten	165.404	287.490
Totaal egalisatiereserves	**495.012**	**712.065**
Grondexploitatie		
Algemene reserve	4.709.880	4.000.000
Bovenplanse voorzieningen	908.340	988.556
Reserve Oostmaat	187.715	179.000
Totaal grondexploitatie	**5.805.936**	**5.167.556**
Totaal generaal reserves	**16.043.002**	**20.486.158**

2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is opgenomen in artikel 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen bevat (voor zover van toepassing) tenminste de volgende kapitaalgoederen:

- *Wegen;*
- *Riolering;*
- *Water;*
- *Groen;*
- *Gebouwen.*

Van deze kapitaalgoederen wordt het beleidskader met daarbij de voortvloeiende financiële consequenties en de financiële consequenties vertaald in de begroting.

De gemeente Bunschoten voegt ook nog andere onderdelen aan deze paragraaf toe.

Wegen

Beleidskader

- Beheerplan Onderhoud Wegen 2010-2011 geactualiseerd 2013
- Mobiliteitsplan 2020-2024

Informatie

Het areaal aan verhardingen in de openbare ruimte, dat in beheer en onderhoud is bij de gemeente, wordt via een geautomatiseerd wegbeheersysteem actueel gehouden.

Eind 2020 is een vervolg gegeven aan het opstellen van een nieuw beheerplan voor de periode 2022 – 2026.

Er is in 2020 een bedrag van € 545.000,- in de voorziening onderhoud wegen gestort. Door de basisplanning af te stemmen met het riool- en groenbeheer wordt uiteindelijk een integrale planning op projectniveau verkregen.

Riolering

Beleidskader

- Verbreed Gemeentelijk Riolering Plan 2013-2018
- Gemeentelijk Water en Riolering Plan 2022-2026 (in ontwikkeling)

Informatie

Een groot deel van de geplande investeringen zijn (nog) niet uitgevoerd. Dit komt mede doordat op basis van de inspecties vervanging nog even uitgesteld kan worden. Hierbij is de doelstelling vervanging zo lang mogelijk, verantwoord, uit te stellen zonder dat dit leidt tot (vervolg)schade.

Voor toekomstige vervangingsinvesteringen wordt geleidelijk een voorziening opgebouwd, waardoor in de toekomst rentelasten kunnen worden bespaard.

Water

Beleidskader

- Waterplan Bunschoten 2006-2015
- Beheerplan Oeververdediging en frontmuren 2016-2030
- Gemeentelijk Water en Riolering Plan 2022-2026 (in ontwikkeling)

Informatie
In het Platform Water Vallei en Eem vindt in regionaal verband afstemming plaats voor initiatieven en werkzaamheden over het watersysteem. De samenwerkingsovereenkomst die aan het Platform ten grondslag ligt is omgezet naar een centrumregeling. Hiervoor heeft de gemeenteraad in december groen licht gegeven. Het waterplan vormt nog steeds de leidraad met betrekking tot het beleid en de uitvoering van de (afval)watertaken.

Baggeren

Beleidskader

- Baggerplan Bunschoten 2013-2023

Informatie
Voor de uitvoering van baggerwerkzaamheden in de watergangen is een beheerplan vastgesteld. Daarmee zijn de uitgangspunten, activiteiten en financiële kaders voor tien jaar vastgelegd.

De jaarlijkse storting in de voorziening baggeren bedraagt € 139.200,-.

Er wordt periodiek gemeten waar slibaanwas plaatsvindt. Aan de hand van de metingen kan vastgesteld worden wanneer er tot uitvoering van baggerwerkzaamheden moet worden over gegaan.

Havens

Beleidskader

- Beheerplan Havens Gemeente Bunschoten en Laaksluis 2020-2035

Informatie
Het beheerplan Havens vormt de basis voor de onderhoudswerkzaamheden. In het najaar van 2020 is de voorbereiding gestart voor onderhoudswerkzaamheden die in het voorjaar van 2021 uitgevoerd worden.

De jaarlijkse storting in de voorziening Havens en Laaksluis bedraagt € 35.000,-.

Bruggen

Beleidskader

- Bruggen Beheerplan 2015-2020

Informatie
De storting in 2020 bedraagt € 35.145,-. Bij de programma's (vanaf pagina 27) is vermeld welke uitvoering in 2020 is gegeven aan het bruggenbeheerplan.

Alle bruggen in de gemeente Bunschoten zijn in 2020 geïnspecteerd. Aan de hand van de inspectie is er een nieuw meerjaren onderhoudsplan opgesteld. De gegevens van deze inspectie worden ook gebruikt voor het opstellen van een nieuw bruggen beheerplan.

Groen

Beleidskader
- Snippergroen beleid
- Groenbeleidsplan 2015-2025
- Bomenbeleid 2018-2023

Informatie
Het project ‘Grond gebruik’ valt onder het snippergroenbeleid. De gemeente is hierbij verdeeld in vier fasen. Fase 1, 2 en 3 zijn op enkele dossiers na afgerond. Voor fase 4 is iedereen aangeschreven.

Vanuit het uitvoeringsprogramma groenbeleidsplan is uitvoering gegeven aan de groeninvulling van de te renoveren speeltuinen vanuit het beheerplan spelen. Waar mogelijk zijn boomstructuren versterkt zoals bij t’ Kleine Zeetje, Verlengde Oostsingel en de Zuiderzeelaan. 10 leibomen uit de waardevolle structuur in de Dorpsstraat zijn vervangen.

Doormiddel van monitoring wordt getoetst of onderhoud van het groenonderhoud voldoet aan afgesproken kwaliteitsniveaus. De BVC 2020 is verricht en de daaruit komende maatregelen zijn uitgevoerd. De essen zijn extra gecontroleerd op veiligheid in verband met de essentaksterfte. Zieke essen die een veiligheidsrisico vormen zijn gekapt. In 2020 is gestart om de verwijderde essen te vervangen voor andere boomsoorten. Het onderhoudsbestek voor het maaien van de gazons wordt in 2021 opnieuw aanbesteed en de voorbereide werkzaamheden zijn hiervoor eind 2020 verricht.

Spelen

Beleidskader
- Nota spelenbeleid ‘Spelen Natuurlijk! Nu en in de toekomst’ 2011-2021
- Beheerplan spelen 2019 – 2021

Informatie
De jaarlijkse inspecties en onderhoudswerkzaamheden zijn uitgevoerd. Vanuit het beheerplan spelen 2019 – 2021 is uitvoering gegeven aan de renovatie van 12 speeltuinen waaronder t’ Kleine Zeetje. Buurtbewoners worden betrokken om hun input te geven over de invulling van de speeltuin. Voor het 3e eiland Rengerswetering is een nieuwe speeltuin gerealiseerd. Voor de speeltuin aan het Kerkepad in Eemdijk is via een ontwerpwedstrijd onder kinderen het mooiste ontwerp gekozen.

Gebouwen

Beleidskader
- Gebouwenbeheerplan 2016-2022

Informatie
Diverse Meerjaren Onderhoud Plannen zijn dit jaar geactualiseerd, zoals dat beschreven staat in het gebouwbeheer plan. De jaarlijkse storting in deze voorziening bedraagt € 345.843,-.
Een kleine greep uit de in 2020 uitgevoerd activiteiten:
- Er is een toilet gerealiseerd in het baarhuisje.
- Diverse daken van de gemeentelijke panden zijn vernieuwd.
- Het museum is helemaal geschilderd en het Carillon gereviseerd.
- Alle marktstoom kasten zijn met een met nieuwe sluitsysteem uitgerust.

Sportvelden

Beleidskader
- Beheerplan sportvelden

Informatie
In het kader van vervanging en/of groot onderhoud zijn op sportpark De Westmaat werkzaamheden uitgevoerd. De toplaag van oudste kunstgrasvelden uit 2007 (veld 4 van VV IJsselmeervogels en veld 3 van SV Spakenburg) zijn vervangen. Uiteraard heeft het reguliere onderhoud in samenwerking met SRO plaatsgevonden.

In 2020 is een bedrag van € 318.877,- gestort in de voorziening.

Vergelijkend overzicht voorzieningen 2020

Naam voorziening	**Boekwaarde 1-1-2020**	**Boekwaarde 31-12-2020**
Onderhoudsegalisatievoorzieningen		
Onderhoud gemeentehuis	432.307	490.368
Onderhoud brandweerkazerne	37.836	55.836
Onderhoud sporthal	170.933	174.019
Onderhoud overige gebouwen	437.409	469.557
Onderhoud zwembad	395.661	271.226
Onderhoud sportvelden	491.088	251.329
Onderhoud speelvoorzieningen	234.740	125.041
Onderhoud veerpont	36.273	26.566
Onderhoud wegen	660.305	673.822
Onderhoud groen	126.847	143.151
Onderhoud bruggen	47.056	64.250
Baggeren binnenwateren en havens	469.090	312.179
Onderhoud havens en laaksluis	0	27.904
Onderhoud parkeergarage	130.870	145.652
Onderhoud oeververdedigingen en frontmuren	19.300	20.300
Totaal onderhoudsegalisatievoorzieningen	**3.689.715**	**3.251.200**
Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen		
Vervangingsinvesteringen riolering volgens vGRP	153.179	142.500
Totaal bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen	**153.179**	**142.500**
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's		
Stads- en dorpsvernieuwing	1.426	1.426
Totaal voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	**1.426**	**1.426**
Personeelsvoorzieningen		
Appa pensioen en uitkering wethouders	1.457.000	1.438.000
Totaal personeelsvoorzieningen	**1.457.000**	**1.438.000**
Van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel		
Achterstand/ vertraging vervanging riolering	184.659	304.904
Totaal van derden verkregen middelen	**184.659**	**304.904**
Totaal generaal voorzieningen	**5.485.979**	**5.138.029**

2.4 Financiering

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf financiering is opgenomen in artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Inleiding

Op grond van de Wet Fido wordt er een treasuryparagraaf in de programmarekening opgenomen. Eén van de doelstellingen van deze wet is het bevorderen en transparant maken van een solide financieringsbeleid. Hier wordt invulling aan gegeven door het treasurystatuut en het opnemen van een treasuryparagraaf in zowel de begroting als in de programmarekening.

Treasurybeheer

Het geld van de gemeente wordt beheerd, dit wordt ook wel treasurybeheer genoemd. Het gaat hier zowel om het aantrekken en uitzetten van de voor de publieke taak van de gemeente Bunschoten benodigde respectievelijk overtollige middelen. Het treasurybeheer dient binnen de kaders van de Wet Fido te blijven. Het gaat hier met name om de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000,-	**1e kwartaal 2020**	**2e kwartaal 2020**	**3e kwartaal 2020**	**4e kwartaal 2020**
1. Toegestane kasgeldlimiet				
Begrotingstotaal 1 januari (=grondslag)	**€ 56.921**	**€ 56.921**	**€ 56.921**	**€ 56.921**
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Kasgeldlimiet in een bedrag	€ 4.838	€ 4.838	€ 4.838	€ 4.838
2. Omvang vlottende korte schuld				
Schulden in rekening-courant	€ -	€ -	€ -	€ -
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	€ 1.000	€ 3.000	€ 1.000	€ -
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende schuld	€ 1.000	€ 3.000	€ 1.000	€ -
3. Vlottende middelen				
Tegoeden in rekening courant	€ 2.205	€ 5.475	€ 8.117	€ 7.445
Contanten in kas	€ 2	€ 4	€ 2	€ 3
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	€ 918	€ 940	€ 973	€ 1.015
Totaal vlottende middelen	€ 3.125	€ 6.419	€ 9.092	€ 8.463
4. Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	€ -2.125	€ -3.419	€ -8.092	€ -8.463
Toegestane kasgeldlimiet	€ 4.838	€ 4.838	€ 4.838	€ 4.838
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	**€ 6.964**	**€ 8.258**	**€ 12.931**	**€ 13.302**

Kasbeheer
In de Wet Fido is bepaald dat de gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet mag overschrijden. Door de minister is het percentage vastgesteld op 8,5%. De kasgeldlimiet wordt berekend door het percentage van 8,5% te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet bedroeg voor 2020 € 4,8 miljoen. Uit de hiervoor opgenomen tabel kan geconcludeerd worden dat het kasgeldlimiet in 2020 niet is overschreden.

Schatkistbankieren
De gemeente Bunschoten is net als andere gemeenten verplicht deel te nemen aan het schatkistbankieren. Het uitgangspunt hierbij is dat alle overtollige middelen van de gemeente worden afgeroomd naar een rekening van het Rijk. Voor de uitvoering hiervan is een speciale rekening geopend bij de Rabobank. Het saldo van deze rekening wordt dagelijks afgeroomd dan wel aangezuiverd door het Rijk. Voor 2020 mocht er een drempelbedrag van € 426.900,- buiten beschouwing worden gelaten (dit is 0,75% van het begrotingstotaal € 56,9 miljoen). In 2020 zijn de bedragen binnen de norm gebleven. Het saldo bij de schatkist per 31 december 2020 bedroeg € 10.475.000,-.

Financiering
In 2020 zijn er twee kasgeldleningen aangetrokken. Een daarvan is in 2020 weer afgelost. De stand per 31 december 2020 betreft € 10.000.000,-. Er zijn in 2020 geen langlopende leningen afgesloten.

Kasstroomoverzicht
Op de volgende pagina wordt een kasstroomoverzicht getoond. Het overzicht geeft de mutaties weer van de balansposten in 2019 en 2020, resulterend in een mutatie van de liquide middelen.

Per onderdeel wordt een beknopte indicatie gegeven welke balanspost de voornaamste mutatie veroorzaakt. Voor verdere toelichting op deze balansposten wordt verwezen naar de Balans met toelichting en de bijbehorende bijlagen.

Betekenis van de afkortingen in het kasstroomoverzicht:

IVA	immateriële vaste activa
MVA	materiële vaste activa
FVA	financiële vaste activa

Kasstroom uit operationele activiteiten
In 2020 is de kasstroom uit operationele activiteiten ongeveer € 5,2 miljoen hoger. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de mutatie van het werkkapitaal, voornamelijk een afname van de voorraden (grondexploitatie), een toename van de vorderingen en een toename van de schulden ten opzichte van 2019.

Kasstroom uit investeringsactiviteiten
In 2020 is de kasstroom uit investeringsactiviteiten ongeveer € 5,5 miljoen lager. Dit wordt veroorzaakt door hogere investeringen in materiële vaste activa.

Kasstroom uit financieringsactiviteiten
De kasstroom uit financieringsactiviteiten is in 2020 ongeveer € 0,5 miljoen lager. Dit wordt veroorzaakt door een lagere aflossingsverplichting ten opzichte van 2019.

Kasstroomoverzicht

Bedragen x € 1.000,-	2019		2020	
Voordelig / nadelig saldo		**159,0**		**3.444,5**
Afschrijving IVA	56,4		60,6	
Afschrijving MVA	1.464,4		1.544,9	
Afschrijvingen		**1.520,8**		**1.605,5**
Toe (-)/afname (+) voorraden	6.383,2		5.820,8	
Toe/afname vorderingen	3.733,2		-7.640,7	
Toe/afname overlopende activa	-42,9		26,9	
Toe (+)/afname (-) kortlopende schulden	803,4		8.986,8	
Toe/afname overlopende passiva	-81,3		6.386,7	
Werkkapitaal		**10.795,5**		**13.580,4**
Mutatie reserves	765,0		999,0	
Mutatie voorzieningen	793,0		-348,0	
Reserves en voorzieningen (+) = toename		**1.558,0**		**651,1**
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		**14.033,3**		**19.281,5**
Investeringen IVA	-15,8		-32,7	
Investeringen MVA	-5.190,4		-11.046,4	
Desinvesteringen MVA	308,7		510,0	
Investeringen FVA	-320,3		-230,8	
Desinvesteringen FVA	-66,0		-22,0	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		**-5.283,7**		**-10.821,9**
Opgenomen lange geldleningen	-		-	
Aflossing opgenomen geldleningen	-9.337,6		-8.837,6	
Aflossing verstrekte geldleningen	379,0		450,6	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		**-8.958,6**		**-8.387,1**
Mutatie in geldmiddelen		**-209,1**		**72,4**
Stand liquide middelen 01-01-2019/2020		275,1		66,0
Stand liquide middelen 31-12-2019/2020		66,0		138,4
Mutatie in geldmiddelen		**-209,1**		**72,4**

Renterisiconorm

Bedragen x € 1.000,-	Begroot 2020	Werkelijk 2020
1. Renteherziening		
Renteherziening op vast schuld o/g	€ -	€ -
Renteherziening op vaste schuld u/g	€ -	€ -
Netto renteherziening op vaste schuld	€ -	€ -
2. Mutatie vaste schuld		
Nieuwe aangetrokken vaste schuld	€ -	€ -
Nieuwe verstrekte lange leningen	€ -	€ -
Netto nieuw aangetrokken schuld	€ -	€ -
3. Betaalde aflossingen	€ 8.838	€ 8.838
4. Herfinanciering (laagste van 2 en 3)	€ -	€ -
5. Renterisico op vaste schuld (1 + 4)	€ -	€ -
6. Renterisiconorm		
Begrotingstotaal	€ 56.921	€ 56.921
Percentage	20%	20%
Renterisiconorm	€ 11.384	€ 11.384
7. Toets renterisiconorm		
Renterisiconorm	€ 11.384	€ 11.384
Renterisico op vaste schuld (1 + 4)	€ -	€ -
Ruimte	**€ 11.384**	**€ 11.384**

Renterisiconorm
De renterisiconorm is bedoeld om het renterisico dat de gemeente loopt op zijn langlopende schuld te beperken. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden. De renterisiconorm wordt berekend op 20% (het door de minister vastgestelde percentage) van het begrotingstotaal.

De renterisiconorm is in 2020 niet overschreden. De begroting liet een ruimte zien van ruim € 11,3 miljoen. Er is in 2020 geen langlopende lening aangetrokken of verstrekt. De werkelijke ruimte betreft daarom ook € 11,3 miljoen.

Renteschema

Renteschema	**Werkelijk 2020**	**Begroot 2020**
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	288.383	288.344
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	9.750	12.000
Saldo rentelasten en rentebaten	**278.633**	**276.344**
De rente die aan de grondexploitatie **moet** worden doorberekend	246.780	343.792
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0
Rentebaat van door verstrekte leningen die aan taakveld moet worden toegerekend	0	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**31.853**	**-67.448**
Rente over eigen vermogen	0	0
Rente over voorzieningen	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**31.853**	**-67.448**
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	366.854	483.403
Renteresultaat op het taakveld Treasury	**-335.001**	**-550.851**

Het renteschema op de hiervoor vermelde pagina geeft inzicht in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Een resultaat met een – ervoor is positief.

Leningenportefeuille

Op 31 december 2020 heeft de gemeente zes vaste geldleningen in de lening portefeuille o/g. Het saldo is € 21.877.619,- (eind 2019 was dit € 30.715.238,-). Alle leningen zijn aangetrokken ter financiering van de eigen organisatie van de gemeente Bunschoten. In 2020 zijn er twee kasgeldleningen aangetrokken. Hiervan is één lening in 2020 afgelost. De stand van de kasgeldlening betreft per 31 december 2020 € 10.000.000,-.

Ledenkapitaal
De gemeente heeft een bijdrage van € 20.000,- in het ledenkapitaal gestort in de Coöperatie Gastvrije Randmeren. Dit bedrag geeft een stemrecht voor vier stemmen.

Aandelen
De gemeente bezit aandelen in bedrijven die werkzaam zijn in de publieke sector.

Hoeveelheid	Soort	Bedrijf	Nominale waarde	
16.219	Aandelen	Vitens	€	16.219,00
117	Aandelen	Amfors Holding BV	€	5.265,00
205	Aandelen	NV Rova Holding	€	313.640,00
8.055	Certificaten	Dataland	€	805,50
Totaal aandelenbezit			**€**	**335.929,50**

Relatiebeheer

De huisbankier van de gemeente Bunschoten is de Rabobank. De Rabobank heeft een rating volgens Moody's van Aa3 en een A+ rating volgens Standard & Poor's.

Daarnaast is er nog een rekening-courantverhouding met de Bank Nederlandse Gemeente. Deze is verplicht in verband met de te verrekenen rijksbijdragen. Bij SVn zijn ook rekening-couranten die betrekking hebben op de volkshuisvestingsaangelegenheden (startersregeling, funderingsherstelregeling, duurzaamheidsregeling en stimuleringsregeling).

Berekening EMU-saldo

Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. In de jaarrekening is het werkelijke EMU-saldo van zowel 2019 als 2020 opgenomen.

Vanwege een iets lagere mutatie in de voorraden, een hogere mutatie (im)materiële vaste activa en een hoger exploitatiesaldo in 2020 is er een daling te zien in het EMU-saldo ten opzichte van 2019. Het verloop van dit saldo (op kasbasis, terwijl voor de jaarrekening het stelsel van baten en lasten wordt gehanteerd) hangt samen met de voortgang binnen de grondexploitatie en geplande nieuwe en vervangingsinvesteringen

Omschrijving	x € 1000,-	x € 1000,-
	Werkelijk 2019	**Werkelijk 2020**
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	925	4.443
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	3.377	8.963
3. Mutatie voorzieningen	793	-348
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-6.383	-5.821
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0
Berekend EMU-saldo	**4.724**	**953**

2.5 Bedrijfsvoering

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf bedrijfsvoering is opgenomen in artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf bedrijfsvoering geeft tenminste inzicht in de stand van zaken en de realisatie van beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Organisatieontwikkeling

Toen in het afgelopen jaar de coronacrisis uitbrak, werd enorm veel flexibiliteit van de organisatie gevraagd. De coronacrisis zorgde er voor dat veel mensen onverwachts en in bijzondere omstandigheden thuis moesten werken. Er is veel energie in gestoken om dit goed te faciliteren en om met elkaar de verbinding te houden en de integraliteit bij de aanpak van vraagstukken te bewaken.

Voor de crisis zijn er nog een tweetal inspiratiesessies geweest voor de hele organisatie. Eén over de samenwerking met andere gemeenten en één over werken volgens de bedoeling.

Verder is in 2020 de evaluatie van de organisatieontwikkeling samen met een extern adviseur voorbereid. De evaluatie wordt uitgevoerd in gesprekken met de verschillende teams en het college. In de sessies wordt teruggekeken en besproken wat de huidige stand van zaken is en welke ontwikkeling de komende tijd nodig en wenselijk is, om als gemeente goed te kunnen inspelen op de vraagstukken die op ons afkomen. De uitvoering van de evaluatie is vanwege de coronacrisis uitgesteld naar 2021.

Ook is er vorig jaar een oriëntatie gestart op hoe het thuiswerken en het werken op kantoor het beste gecombineerd kan worden als de maatregelen versoepeld worden, dit loopt door in 2021.
Het is gebleken dat de organisatie ook tijdens deze crisis haar werk heeft kunnen doen, bovendien is er veel geleerd over meer digitaal samenwerken.

De trainers hebben 2020 een training talentontwikkeling ontwikkeld en als pilot gegeven. Verder is er met de trainers gesproken over hun rol in de doorontwikkeling van de teams. Samen met de leidinggevenden en HRM is er een training teamcoaching gevolgd, zodat er gezamenlijke vervolgstappen gezet kunnen worden in de doorontwikkeling van de teams.

Communicatie

- **Corona**

2020 stond in het teken van corona. Ook voor de communicatie van de gemeente Bunschoten. Er is via alle communicatiekanalen informatie gegeven over het coronavirus. Lokale campagnes zijn opgezet, maar ook zijn de communicatie-uitingen en de communicatiestrategie van Rijksoverheid gevolgd. Eind van 2020 werden de voorbereidingen voor de pilot Grootschalig testen getroffen die veel inzet vroeg vanuit communicatie.

- **Social media**

Het afgelopen jaar is Social media nog effectiever ingezet om de inwoners te informeren en mee te laten denken. Het aantal volgers is behoorlijk gestegen. In 2020 is er naast het delen van informatie ook ingezet op participatie door onder andere enquêtes.

- **Toegankelijkheid website**

De gemeente wil de inwoners (ook online) optimaal van dienst zijn. Daarom wordt veel waarde gehecht aan gebruiksvriendelijkheid en toegankelijkheid van de website www.bunschoten.nl. In 2020 heeft er een onderzoek plaatsevonden in hoeverre de website voldoet aan de richtlijnen. Aan de hand van de uitkomsten uit dit onderzoek is de toegankelijkheid geoptimaliseerd. Zorgen dat www.bunschoten.nl toegankelijk is, is een continu proces. Dit komt omdat de website continu wordt voorzien van nieuwe content. Er wordt van alles aangedaan om de toegankelijkheid te waarborgen. Ook worden de ontwikkelingen voor het toegankelijker maken van de meest gangbare digitale producten/formulieren nauwlettend gevolgd.

- **Communicatiebeleidsplan**

Eind 2020 is een start gemaakt met het updaten van het communicatiebeleidsplan, waarin nieuwe ontwikkelingen zijn opgenomen en de uitgangspunten van het communicatiebeleid worden beschreven. Met als doel om de gemeentelijke communicatie nog verder te professionaliseren. Er wordt ingezet op een combinatie van online en offlinecommunicatie (onder andere gemeentepagina), zodat een zo breed mogelijke doelgroep bereikt wordt.

- **Fixi**

In 2020 is een nieuw systeem voor meldingen in de openbare ruimte en Boa meldingen geïmplementeerd, Fixi genaamd. Via dit systeem is het voor inwoners simpel om een digitale melding te maken en een terugkoppeling te ontvangen na het melden. Fixi is toegankelijk via bunschoten.nl/melding.

Samenwerking bedrijfsvoering BLNP

Samenwerking vindt plaats op vier taakvelden waar in 2020 de volgende resultaten zijn gerealiseerd.

Financiën

In het taakveld financiën wordt er gewerkt vanuit een gezamenlijke financiële applicatie met één rekeningschema. Samenwerking vindt op verschillende vlakken van het financiële taakveld plaats. De focus moet zijn van werken voor één gemeente naar werken voor vier gemeenten. In 2020 zijn onder meer de volgende resultaten behaald.

- De crediteurenadministratie werkt sinds eind 2019 vanuit één team in een gezamenlijk werkproces waardoor onderlinge vervanging bij ziekte en verlof plaatsvindt.
- Er wordt gewerkt volgens een gezamenlijk interne controle plan waarin controles en reviews bij elkaar worden uitgevoerd. De bevindingen vanuit de managementletters worden met elkaar gedeeld met als doel te verkennen waar een gezamenlijke aanpak mogelijk is of waar van elkaar kan worden geleerd van een best-practice gemeente.
- Met ingang van 2021 wordt het een taak van het college om zich te verantwoorden over de rechtmatigheid. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording wordt in BLNP verband opgepakt. De gezamenlijke aanpak is eind 2020 vastgelegd in een plan van aanpak dat in 2021 moet worden uitgevoerd.
- Er is gestart met het harmoniseren van de processen van het samenstellen van de P&C producten. Een eerste stap was een uniforme werkwijze voor het samenstellen van de financiële begroting.

ICT

In het perceel van informatisering is nog steeds leidend het laatste jaar van het vastgestelde beleidsplan. Van daaruit zijn de strategische stappen voor de komende tijd aangegeven. Er wordt samengewerkt meerdere deelgebieden, waarvan de onderdelen veiligheidsbeleid en privacy al geheel BLNP breed worden opgepakt.

- In 2020 is voor het systeembeheer, ook al zijn de gemeenten in technische zin nog verschillend, gewerkt vanuit één werkvoorraad. Door uitwisseling van enkele collega's is een groot migratie project in gemeente Putten ondersteund.
- Door de coronacrisis hebben de gemeenten versneld moeten inspelen op het faciliteren van het thuiswerken en het digitaal vergaderen. Bovendien is het digitaal vergaderen van de raad- en de commissies neergezet en ondersteund. Met de uitrol van Teams zijn daar grote stappen in gemaakt. Ook is een volgende gemeente uitgerust met een digitale flexibele werkplek.
- In juridische zin is met Microsoft, na een intensief traject, voor de vier gemeenten een uniform contract afgesloten voor de Microsoft licenties voor Office 365. Het proces werd bemoeilijkt omdat er vier verschillende juridische entiteiten zijn.
- Enkele applicaties zijn geharmoniseerd en een aantal applicaties zijn naar de Cloud gebracht. Het beleid is "Cloud, tenzij".
- Op het terrein van de veiligheid is de Ensia verklaring met alle gemeenten afgerond en is er gezamenlijk opgetrokken voor het bewustzijn bij de collega's voor veilig omgaan met gegevens en de technische weerbaarheid te verhogen. Leidend daarbij zijn de aanbevelingen van de Informatiebeveiligingsdienst.

HRM
In 2020 heeft het HRM-team te maken gehad met wisseling van teamhoofden. Eind 2020 is een nieuw teamhoofd benoemd. Mede hierdoor en vanwege de coronacrisis is de gewenste teamontwikkeling en deskundigheidsbevordering van het HRM team uitgesteld. Ondanks deze gebeurtenissen heeft het team veel weten te bereiken.

- In het voorjaar van 2020 is de invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren afgerond.
- De projectgroep Harmonisatie arbeidsvoorwaarden is gestart met fase 1: het in kaart brengen van de lokale regelingen en het effect daarvan op de arbeidsvoorwaarden. Eind 2020 is de routemap verkend met betrekking tot de bestuurlijke besluitvorming en de instemming c.q. overeenstemming met de medezeggenschap.
  Het is een ingewikkelde puzzel in samenwerking met de vier gemeenten, die in 2021 veel energie zal vragen van alle partijen. Het beoogde onderzoek functiewaarderingsysteem (fase 2) is onlosmakelijk verbonden met de bovengenoemde harmonisatie en is opgeschort (na fase 1).
- De personeels- en salarisadministratie heeft mooie stappen gezet in 2020. Het team werkt nauw samen, is minder kwetsbaar, biedt elkaar volop kansen en levert een constant gewenste kwaliteit. De inrichting van één e-HRM systeem vraagt meer tijd en inzet van middelen dan voorzien. Samen met de vier gemeenten en Visma Raet worden de oplossingsrichtingen voor de verschillen in processen, rollen en huisstijlen afgestemd en uitgevoerd. Met het generiek, uniform en standaard inrichten van de processen wordt toegewerkt naar het steeds meer samen werken vanuit één workload in één systeem. Dat kan op termijn tot besparingen leiden, maar hier gaat de kost voor de baat en is de harmonisatie van processen een belangrijke randvoorwaarde.
- De projectgroep Aanbesteding Arbodienstverlening heeft eind 2020 de voorbereidende werkzaamheden voor het uitzetten van de aanbesteding in 2021 naar één arbodienstverlener voor vier gemeenten afgerond.

Juridische zaken
In 2020 is door de medewerkers van het juridische team BLNP uitvoering gegeven aan het door het team opgestelde jaarplan. Het team juridische zaken heeft de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

Juridische advisering

- Advisering aan bestuurders en ambtenaren, hierbij werd gebruik gemaakt van een digitale applicatie waarin het team benaderd kan worden en waarin een kennisbank wordt opgebouwd;
- Coördinatie van WOB-verzoeken;
- Ondersteuning bij behandeling van klachten en contact met de gezamenlijke gemeentelijke ombudsman voor Bunschoten, Nijkerk en Putten;
- Coördinatie van inzet van externe juridische capaciteit (huisadvocaat) waar nodig.
- In 2020 zijn de eerste mogelijkheden voor het ontwikkelen van specialismen en advisering op BLNP-niveau verkend. In praktische zin valt hier nog veel te winnen.

Secretariaat commissie bezwaarschriften

- Het voeren van het secretariaat en de behandeling van bezwaarschriften.
- De ambitieuze plannen van dit cluster zijn nog niet voldoende gerealiseerd. Dat neemt niet weg dat het aantal bezwaren ook in de coronacrisis grotendeel tijdig en juist is afgehandeld. Bovendien zijn de achterstanden succesvol weggewerkt. Er is een aantal scenario's verkend voor het werken vanuit één workload, maar in praktische zin nog onvoldoende uitgewerkt.

Juridische kwaliteitszorg

- De juridische kwaliteitszorg heeft zich het afgelopen jaar succesvol getransformeerd van een fysiek naar online opleidingshuis. Het wist met kwalitatief goede opleidingen adequaat in te spelen op nieuwe actuele generieke wet- en regelgeving, trends en algemeen landelijke ontwikkelingen. Daarnaast verzorgt het cluster periodiek handreikingen en/of nieuwsbrieven, inclusief de borging daarvan (kennisbank). Daarmee droeg dit cluster opnieuw en tot grote tevredenheid van de online deelnemers bij aan de juridische kwaliteit van de BLNP-gemeenten.

Informatieveiligheid

- **Inleiding**

Gemeenten zijn, net als andere organisaties, kwetsbaar als het gaat om (digitale) dienstverlening. De afgelopen jaren is er bij de overheid sprake van een toenemend aantal incidenten op het gebied van cybercriminaliteit en informatiebeveiliging. Deze incidenten geven aan hoe afhankelijk gemeenten zijn van de digitale omgeving. Daarbij tonen ze ook aan hoe kwetsbaar de maatschappij is. Daarom is het van belang dat processen adequaat worden ingericht om informatieveiligheid te borgen. Daarnaast is het streven om het bewustzijn van informatieveiligheid van gemeentelijke medewerkers naar een hoger niveau te brengen. Het jaar 2020 werd gedomineerd door de coronacrisis. Dit heeft ook impact gehad op hoe de gemeente omgaat met de informatiestromen door het thuiswerken. Desondanks is een groot deel van de maatregelen uit het actieplan uitgevoerd.

- **Samenvatting en algemeen beeld**

In de praktijk doet de gemeente Bunschoten al veel aan informatieveiligheid, maar het kan niet altijd (op papier) aangetoond worden. Meer maatregelen moet in beleid en procedures worden vastgelegd en processen (her)inrichten.

- **Het BIO beleid**

Binnen het samenwerkingsverband BLNP is het nieuwe BIO beleid vastgesteld voor de vier gemeenten. Het nieuwe BIO-beleid is gericht op risicomanagement. Daarbij is het aantal normen waar de gemeente aan moet voldoen teruggebracht van 300 naar 150. De overgebleven normen zijn echter allemaal verplicht geworden. Dit normenkader is van toepassing op alle overheidsorganisaties binnen Nederland.

- **Activiteiten en beheersmaatregelen**

Eind 2020 is binnen de samenwerking BLNP een phishing en een vishing campagne uitgevoerd. Beide campagnes werden zonder voorinformatie vanuit de gemeenten uitgevoerd door ethische hackers. Dit om een zo realistische situatie na te bootsen. Naar aanleiding van deze campagne zijn er een aantal maatregelen genomen. Deze maatregelen lopen door in 2021. Bewustwording maakt een structureel onderdeel uit van het informatieveiligheidsbeleid en wordt jaarlijks met één of meerdere campagnes onder de aandacht gebracht bij de medewerkers.

- **Datalekken**

In 2020 hebben zich binnen de gemeentelijke organisatie van Bunschoten drie datalekken voorgedaan. Er zijn verschillende maatregelen genomen om dit soort datalekken te voorkomen. De betrokkenen zijn persoonlijk geïnformeerd over deze incidenten. Bij het samenwerkingsverband BBS heeft één datalek voorgedaan in 2020. In dit geval was er sprake van betrokkenen uit Bunschoten.

- **PEN Test**

Binnen de samenwerking BLNP is er in 2020 een gezamenlijke PEN test uitgevoerd op de gemeentelijke systemen. Deze testen zijn uitgevoerd door ethische hackers om achter zwakheden te komen in de gemeentelijke systemen. De uitkomsten uit deze testen worden gebruikt om de verschillende systemen beter te beveiligen. Het implementeren van deze maatregelen lopen door in 2021.

- **Resultaten en Verantwoording ENSIA**

De gemeente Bunschoten doet jaarlijks een ENSIA en laat deze controleren door een externe auditor. Het beantwoorden van de ENSIA-zelfevaluatie leidt niet tot een score. In 2020 werd de ENSIA-zelfevaluatie gedaan via het normenkader BIO. De uitkomsten zijn een indicatie van het voldoen aan de normen. Net als de meeste gemeenten voldoet de gemeente Bunschoten nog niet aan alle normen, maar dat is ook niet reëel. Het gaat erom dat je als gemeente continu aan de slag bent met verbeterplannen voor de informatieveiligheid. Daarnaast is dit jaar een nieuwe GAP analyse uitgevoerd bij de BLNP-gemeenten. Op basis van deze GAP analyse is er een actieplan opgesteld voor de jaren 2021/2022.

Het doel van ENSIA is om het verantwoordingsproces overzichtelijker te maken en de verschillende normenkaders en zelfevaluaties te bundelen. De BIO vormt de kern voor deze verantwoording waarbinnen ook de vakgebieden BRP, PUN, SUWI, BAG, BGT, DigiD en BRO zijn opgenomen.
Op basis van ENSIA vindt één keer per jaar, in de vorm van een collegeverklaring, verantwoording aan de gemeenteraad en aan diverse toezichthoudende instanties plaats. In deze separate verklaring geeft het college aan in hoeverre bij de gemeente de beheersingsmaatregelen voldoen aan de voor de ENSIA verantwoording geselecteerde normen. Voor dit jaar zijn dat de onderdelen DigiD en SUWI.

De uitkomst van ENSIA levert input voor de gemeenten voor een verdere selectie van verbetermaatregelen, uit te voeren in 2021.

Archief- en informatiebeheer

- **Inleiding jaarverslag gemeentearchivaris**

Met dit verslag legt uw college, dat verantwoordelijk is voor de (bestuurlijke) zorg op de naleving van de Archiefwet, verantwoording af aan de gemeenteraad (art. 7 Archiefverordening). Deze toezichtinformatie over 2020 wordt via deze jaarrekening ook toegezonden aan de interbestuurlijk toezichthouder, Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht.

- **Beoordeling provinciale toezichthouder verslagjaar 2018 – 2019**

Bij brief van 7 januari 2021, kenmerk 821D2364, heeft het college van Gedeputeerde Staten de beoordeling over uw organisatie gegeven over de uitvoering van het informatie- en archiefbeheer in 2018-2019. De beoordeling is nu 'adequaat'. De kwalificatie 'adequaat' houdt in dat uw informatie- en archiefbeheer grotendeels voldoet aan de wettelijke vereisten. De vorige beoordeling luidde: 'redelijk adequaat'. De toezichthouder, Archief Eemland, onderschrijft de beoordeling van Gedeputeerde Staten volledig en noemt dit een mooi resultaat voor uw organisatie en de betrokken medewerkers.

- **Criteria toetsing provincie**

De beoordeling van het informatie- en archiefbeheer door Gedeputeerde Staten vindt plaats op basis van het '*Aanvullend beleidskader voor het interbestuurlijk archieftoezicht provincie Utrecht*'. De risicogebieden waar zij specifiek naar kijken zijn:

  - Omslag naar digitaal werken
  - Het duurzaam beheren van analoge en digitale informatie
  - De informatiehuishouding bij reorganisaties, herindelingen en samenwerkingsverbanden.

- **Nog te verbeteren punten**
  - Omslag naar digitaal werken

Verbeterpunt 1
Start tijdig met het opzetten van de digitale bewaarstrategie om digitale informatie in uw organisatie veilig en juist te bewaren.
Aanvulling toezichthouder bij dit verbeterpunt is, dat uw organisatie zich aansluit bij de in 2021 te ontwikkelen bewaarstrategie van Archief Eemland.

Verbeterpunt 2
Zorg dat ook bij taakspecifieke vakapplicaties gebruik wordt gemaakt van het juiste metadataschema.

  - Informatiehuishouding bij reorganisaties, implementatie

Verbeterpunt 3
Stel een protocol op en maak aan de hand hiervan praktische beheerafspraken met alle samenwerkingsverbanden. Gebruik dit protocol ook voor het maken van afspraken bij het aangaan van nieuwe samenwerkingen.
Aanvulling toezichthouder bij dit verbeterpunt is: maak de nadere afspraken met de partijen genoemd onder 1, 2, en 5 in de lijn van het Dossier Afspraken en Procedures van de RUD (zie KPI 1.5).

Reactie toezichthouder op de verbeterpunten van Gedeputeerde Staten
De hierboven genoemde verbeterpunten van Gedeputeerde Staten worden door de toezichthouder herkend en ondersteund. Overige verbeterpunten toezichthouder

Verbeterpunt 4
Operationaliseer het calamiteitenplan door eens in de twee jaar een oefening te houden (zie KPI 3.5).

Verbeterpunt 5
Voer alle maatregelen in die bij uw kwaliteitssysteem horen en rapporteer jaarlijks de bevindingen aan de toezichthouder bij het indienen van de reguliere toezichtinformatie (zie KPI 4.1).

- **KPI's over verslagjaar 2020**

Uitwerking van de door u ingevulde KPI's van de Niet Overgebrachte en de Overgebrachte archieven.

KPI 1 LOKALE REGELINGEN

KPI 1.5 Gemeenschappelijke regeling (verbonden partijen)

- *BLNP*

De juridische basis voor de BLNP is de 'Regeling Zonder Meer', waarin de samenwerkingsafspraken zijn geformaliseerd. Er zijn geen taken gemandateerd of gedelegeerd. Concreet betekent dit dat iedere deelnemer zelf verantwoordelijk is voor de archivering van de stukken van de Stuurgroep, Regiegroep en het Kernteam. Uw organisatie heeft twee personen aangewezen, die deze stukken opnemen in het zaaksysteem.

- RUD en Dossierafspraken

De RUD heeft in de vergadering van het algemeen bestuur van 3 juli 2020 'Dossier Afspraken en Procedures, in verband met informatie- en archiefbeheer, Model 2020' vastgesteld. Deze gelden voor alle deelnemers van de RUD. Afwijkende afspraken worden vastgelegd in de bijlage bij het Dossier Afspraken en Procedures.

- *Verbonden partijen*

De andere verbonden partijen waar u mee samenwerkt zijn:

1. Afvalverwijdering Utrecht – gemeenschappelijke regeling
2. Amfors Holding B.V. / RWA – gemeenschappelijke regeling
3. Bureau regio Amersfoort
4. Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.
5. Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht – gemeenschappelijke regeling.
6. N.V. ROVA Holding – Naamloze Vennootschap
7. Stichting MooiSticht
8. Vitens NV - Naamloze Vennootschap

Bij het aangaan van samenwerkingsverbanden (verbonden partijen) blijft het college van burgemeester en wethouders de zorgdrager (bestuurlijke verantwoordelijk) voor het informatie- en archiefbeheer van de (gemandateerde taken) aan de verbonden partij. Zie verbeterpunt 3.

KPI 3 ARCHIEFRUIMTEN, APPLICATIES, ARCHIEFBEWAARPLAATS EN E-DEPOTS

KPI 3.5 Plan veiligheid, calamiteiten en ontruiming

Uw gemeente heeft de beschikking over de genoemde instrumenten. Het Calamiteitenplan is vastgesteld op 8 februari 2017 en geactualiseerd op 9 mei 2019. Ieder jaar wordt bekeken op actualisatie noodzakelijk is. U geeft aan dat er niet mee wordt geoefend. De opslag is geregeld met 'Van Waarde Documentenwacht' ingeval van calamiteiten. Uw organisatie heeft, in het kader van de bedrijfscontinuïteit, een onderzoek ingesteld betreffende digitale calamiteiten zodat de bedrijfsvoering is gegarandeerd. Zie verbeterpunt 4.

KPI 4 INTERNE KWALITEITSZORG EN TOEZICHT

KPI 4.1 Kwaliteitssysteem archiefbeheer

Het college, als zorgdrager, voor het beheer van te bewaren archiefbescheiden maakt deels gebruik van een kwaliteitssysteem waarin toetsbare eisen zijn geformuleerd. In 2019 is uw Beleidsplan 'Implementatie Kwaliteitssysteem Informatiebeheer' voorzien van een reactie door Archief Eemland. Het beleidsplan is de basis voor het kwaliteitssysteem. Nadere uitwerking dient nog plaats te vinden. Uit het kwaliteitssysteem vloeien de nodige controles voort. Deze vormen de input voor de jaarrapportage, die gedeeld wordt met de toezichthouder. Zie verbeterpunt 5.

KPI 5 ORDENING, AUTHENTICITEIT, CONTEXT, TOEGANKELIJKHEID EN DUURZAAMHEID ARCHIEFBESCHEIDEN
KPI 5.1 Geordend overzicht analoog en digitaal
Uw organisatie heeft in 2020 een applicatieoverzicht met beheer informatie opgesteld. Het betreft:

- Registratiedossiers bouwen;
- Zaken in zaaksysteem;
- Archieven in Atlantis;
- Applicatieoverzichten met het beheer van informatie:
    1. Beschrijvende en administratieve metadata in Geïntegreerd product voor WOZ, Heffen, Innen, VTH – GISVG;
    2. Zaaksysteem Ilionx werkt met de zaaktypecatalogus en met het Toepassingsprofiel metadatering lokale overheden.
    3. In het overzicht zijn de websites eveneens opgenomen.

De beperkingen op de openbaarheid Archiefwet 1995 worden bijgehouden in Atlantis.
De overzichten worden samen met andere documenten, die betrekking hebben op het informatie- en archiefbeheer, jaarlijks gecontroleerd op actualiteit. De actualisatielijst wordt als een vast punt geagendeerd voor het jaarlijkse Strategisch Informatie Overleg.

KPI 6 VERVANGING, CONVERSIE/MIGRATIE, VERNIETIGING EN VERVREEMDING VAN ARCHIEFBESCHEIDEN
KPI 6.3 Archiefselectielijst, hotspotmonitor en stukkenlijst
Archiefselectie, bewaar- of vernietigingstermijnen, wordt toegepast en is opgenomen in het metadataschema. Vastlegging hiervan vindt direct plaats bij het ontstaan van informatie. De reguliere selectielijst van de VNG is van toepassing. Bunschoten heeft geen specifieke stukkenlijst vastgesteld. COVID-19 is aangewezen als hotspot en vastgesteld door het college.

KPI 6.4 Vernietiging en verklaringen
Archiefbescheiden, die voor vernietiging in aanmerking komen, worden jaarlijks vernietigd. Dit nadat een machtiging is verleend door de gemeentearchivaris. De organisatie stelt een vernietigingsverklaring op. De protocollen zijn opgesteld door uw informatieadviseurs:

- Protocol applicaties - vernietigen van informatie uit applicaties gemeente Bunschoten 2020;
- Protocol Bijlage Verklaring van vernietiging uit applicatie format 2020;
- Protocol papieren archief - vernietigen van informatie uit het papieren archief gemeente Bunschoten 2020.

Deze protocollen worden samen met andere documenten, die betrekking hebben op het informatie- en archiefbeheer, jaarlijks gecontroleerd op actualiteit.

Onafhankelijkheid van de accountant

De gemeenteraad heeft de onafhankelijkheid van de accountant (BDO Audit & Assurance B.V.) geëvalueerd. In dit kader is gewogen dat een lid van de gemeenteraad per 1 januari bij BDO Advisory B.V. in dienst is getreden. BDO Audit & Assurance B.V. en BDO Advisory B.V. behoren beide tot BDO Holding B.V. en zijn daarmee onderdeel van het BDO netwerk. Hiermee is sprake van een nevenfunctie welke op grond van artikel 43 van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (‘ViO’) verboden is. Op basis van de evaluaties van BDO Audit & Assurance B.V. en de begeleidingscommissie accountant van de gemeenteraad is geconcludeerd dat de objectiviteit, integriteit, onpartijdigheid en professioneel kritische instelling inzake de controlewerkzaamheden van BDO Audit & Assurance B.V. niet in het geding zijn geweest en derhalve de wettelijke controleopdracht van de jaarrekening kan worden uitgevoerd.

2.6 Verbonden partijen

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf verbonden partijen is opgenomen in artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf verbonden partijen bevat tenminste de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting. Daarnaast de beleidsvoornemens omtrent de verbonden partijen en een lijst van de verbonden partijen.

De paragraaf verbonden partijen gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de mate van financiële betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden, waarin onze gemeente participeert en tevens een bepaalde bestuurlijke invloed kan uitoefenen.

Inleiding

Aan de hand van de begroting, jaarrekening en via de diverse bestuurlijke overleggen kan de gemeente haar bestuurlijke invloed gestalte geven bij de verbonden partijen.
Voor het instellen, dan wel beëindigen van nieuwe verbonden partijen worden voorstellen aan de raad gedaan waarbij naast de beleidsinhoudelijke aspecten ook de financiële consequenties inzichtelijk worden gemaakt.

De verbonden partijen zijn al bij de verschillende programma's genoemd. In deze paragraaf gaat het vooral om het financiële aspect van de verbonden partij.

Verbonden partijen

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus – Tricijn (GBLT)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in gemeentebegroting:	Programma Bestuur en ondersteuning
Belang van deelname in de verbonden partij:	Juiste en klantgerichte uitvoering van gemeentelijke belastingverordening en kwijtscheldingsregels en waardering onroerende zaken.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	De grondslagen voor de gemeentelijke bijdrage zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen en de WOZ-basisregistratie (aantallen inwoners en WOZ-objecten).
Bijdrage Bunschoten:	€ 318.837,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 4.338.000,- (2020)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 4.338.000,- (ultimo 2020, inclusief resultaat)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 4.648.000,- (ultimo 2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	GBLT beschikt in principe niet over eigen (weerstands)vermogen; financiële resultaten worden verrekend met de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling.

Bureau regio Amersfoort

Juridische rechtsvorm:	Samenwerking
Programma in begroting:	Programma Bestuur en ondersteuning
Belang van deelname in de verbonden partij:	Op een duurzame en effectieve manier strategisch samen werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Bijdrage Bunschoten	€ 52.422,-

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma Veiligheid
Belang van deelname in de verbonden partij:	Adequate brandweerzorg, rampen- en crisisbestrijding
Wijze bestuurlijk belang:	De burgermeester is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	Jaarlijkse inwonersbijdrage op basis van verhoudingen van budgetten binnen het gemeentefonds, de zogenoemde 'ijkpuntscores'.
Bijdrage Bunschoten	€ 1.092.613,- (2020)
Meest recente financieel resultaat:	€ 2.511.000,- (2020)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 18.114.000,- (ultimo 2020), inclusief resultaat
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 45.991.000,- (ultimo 2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Daling OMS-opbrengsten, (on)gelijke behandeling vrijwilligers, overige (onvoorziene) exploitatierisico's.

Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.

Juridische rechtsvorm:	Coöperatie
Programma in begroting:	Programma Sport, cultuur en recreatie
Belang van deelname in de verbonden partij:	Behartigen van bovengemeentelijke belangen van de recreatie en de natuur.
Wijze bestuurlijk belang:	Vier stemmen in de algemene ledenvergadering
Wijze financieel belang:	Ledenrekening B € 20.000,-
Bijdrage Bunschoten:	€ 56.107 (2020) inclusief bijdrage maaien waterplanten
Meest recente financieel resultaat:	€ - 43.849,- resultaat voor bestemming 2019

Samenwerkingsverband sociale zaken Baarn, Bunschoten en Soest (BBS)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma Sociaal Domein
Belang van deelname in de verbonden partij:	Naast het uitvoeren van werkzaamheden op het gebied van Werk en Inkomen voert de organisatie de zorgadministratie uit van de gemeenten en is BBS werkgever van medewerkers van de Sociaal Teams, die ondersteuning leveren dicht bij de inwoners van de drie gemeenten. Ook is in 2020 de Tozo regeling in het kader van de coronacrisis uitgevoerd.
Wijze bestuurlijk belang:	Een wethouder is vertegenwoordigd in het bestuur.
Wijze financieel belang:	Jaarlijkse bijdrage in de uitvoeringskosten.
Bijdrage Bunschoten:	€ 2.661.000,- voor Inkomen, € 194.000,- voor Participatie, € 943.000,- voor Zorgadministratie en Sociaal Team en € 731.000 voor Overhead. Voor de Tozo regeling € 1.799.000,-.
Meest recente financieel resultaat:	€ 0,- (2020)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 0,- (2020)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 0,- (2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Negatieve financiële effecten hebben een directe invloed op de doorbelasting van kosten naar de gemeenten.

RWA / Amfors Holding B.V.

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma Sociaal Domein
Belang van deelname in de verbonden partij:	Het voorkomen van structurele uitsluiting van bepaalde groepen kansarme werklozen.
Wijze bestuurlijk belang:	Elke deelnemende gemeente is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Sociaal Domein
Wijze financieel belang:	De gemeente stelt de ontvangen rijksbijdrage Wsw volledig ter beschikking aan RWA. Daarnaast draagt elke gemeente naar rato bij in een eventueel negatief exploitatiesaldo.
Bijdrage Bunschoten:	€ 1.099.384,- (2020)
Meest recente financieel resultaat:	Het resultaat van RWA kwam in 2020 uit op € 4,8 miljoen negatief (raming € 5,8 miljoen negatief). Het positieve resultaat van Amfors (€ 2.046.000,-) wordt ingezet als dekking voor het resultaat van RWA. De bijdrage voor de deelnemende gemeenten komt hiermee uit op € 2.736.000,- (begroot € 3.719.000,-). Het aandeel van Bunschoten hierin is € 105.000,-, geraamd € 142.000,-.
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 1.800.000,- (ultimo 2020). Betreft nog te bestenden Rijksbijdrage coronasteun. RWA heeft normaal geen eigen vermogen.
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 11.640.000,- (ultimo 2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Het aantal SW-ers binnen RWA zal jaarlijks met zo'n 4% afnemen. In combinatie met een afnemende rijksbijdrage moeten de toenemende kosten worden opgevangen door een hoger nettoresultaat van Amfors. Zie hierna bij Amfors Holding.

Juridische rechtsvorm:	Besloten Vennootschap (met gemeentelijke deelneming)
Programma in begroting:	Programma Sociaal Domein
Belang van deelname in de verbonden partij:	Het in het kader van de bevordering van de arbeidsintegratie van gehandicapten en niet-gehandicapten in de regio Amersfoort, het oprichten van, deelnemen in, samenwerken met, beheren, besturen, exploiteren en financieren van andere vennootschappen en ondernemingen.
Wijze bestuurlijk belang:	De deelnemende gemeenten zijn aandeelhouder van Amfors Holding. Zij controleren begroting, jaarrekening en beleidsplannen. Daarnaast is er een Raad van Commissarissen bestaande uit personen zonder bestuurlijke binding met de gemeenten.
Wijze financieel belang:	De gemeente Bunschoten bezit 117 aandelen Amfors.
Bijdrage Bunschoten:	-
Meest recente financieel resultaat:	Over 2020: € 0,- (betreft resultaat na aanzuivering tekort aan RWA van € 2.045.984,-)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 2.500.000,- (ultimo 2020)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 2.334.226,- (ultimo 2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Door het dalende aantal SW-ers bij RWA en een afnemende rijksbijdrage moeten de toenemende kosten bij RWA worden opgevangen door een hoger netto resultaat van Amfors. De gemeente is erg afhankelijk van het behalen van de operationele resultaten van Amfors, die ter aanvulling van het negatief subsidieresultaat RWA nodig is om zodoende de gemeente niet meer te laten bijdragen.

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma Volksgezondheid en milieu
Belang van deelname in de verbonden partij:	Het behartigen van de belangen van de deelnemers tezamen en van iedere deelnemer afzonderlijk op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het zorgdragen van een goede, klantvriendelijke en efficiënte uitvoering van de opgedragen milieutaken, natuurbehoud en een veilige leefomgeving.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Bijdrage Bunschoten:	€ 431.553,- (2020)
Meest recente financieel resultaat:	€ 502.000,- (2020)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 1.659.000,- (ultimo 2020), inclusief resultaat
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 2.612.000,- (ultimo 2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Outputfinanciering (productie, achterblijvende vraag, onvoldoende productiviteit en kengetallen), ziekteverzuim, wet- en regelgeving.

Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht (GGDrU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke Regeling
Programma in begroting:	Programma Volksgezondheid en milieu
Belang van deelname in de verbonden partij:	Invulling geven aan de wettelijke rol bij crises en rampen. Bevorderen van een goede basisgezondheid en gelijke kansen op gezondheid voor de inwoners, onder meer door preventie.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	De kosten van de wettelijke basistaken worden bij alle deelnemers in rekening gebracht; keuzetaken/maatwerk alleen bij de gemeenten waarvoor de taken zijn uitgevoerd.
Bijdrage Bunschoten:	€ 825.337,- (2020)
Meest recente financieel resultaat:	€ 2.264.263,- (2020)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 5.142.740,- (ultimo 2020), inclusief resultaat
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 5.276.308,- (ultimo 2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	De verhouding tussen de vaste (inwoner)bijdrage en de maatwerk opbrengsten moet zodanig zijn, dat de GGDrU in de financieringsstructuur een eventuele daling van maatwerkinkomsten zelf kan opvangen.

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma Volksgezondheid en milieu
Belang van deelname in de verbonden partij:	Zorgen voor goede, reguliere en milieu verantwoord transport, overslag, be- en verwerking van huishoudelijk afval uit de deelnemende gemeenten. Tevens kennisuitwisseling en vergroting op het gebied van efficiënte afvalinzameling en verwerking.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	Baten en lasten worden 100% aan de deelnemers doorberekend. De GR heeft een minderheidsbelang in de NV Rova Holding (€ 4.538,-) en een 50%-belang in de BV Afvaloverslag (€ 9.000,-).
Bijdrage Bunschoten:	€ 424.230,- (2020)
Meest recente financieel resultaat:	€ 165.612,- (2020)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 696.111,- (ultimo 2020)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 22.327.385,- (ultimo 2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Normale bedrijfsrisico's zoals rente-, krediet-, debiteuren- en investeringsrisico's

N.V. ROVA Holding

Juridische rechtsvorm:	Naamloze Vennootschap
Programma in begroting:	Programma Volksgezondheid en milieu
Belang van deelname in de verbonden partij:	Dienstverleningsovereenkomst voor de inzameling en verwerking van afvalstoffen en grondstoffen. Ook het beheer van de inzamelmiddelen valt hieronder.
Wijze bestuurlijk belang:	Aandeelhouder (circa 2% van de uitstaande aandelen A, B en C)
Wijze financieel belang:	205 aandelen B (gewaardeerd tegen € 313.640,-)
Bijdrage Bunschoten:	€ 956.000,- (taken conform dienstverleningsovereenkomst)
Meest recente financieel resultaat:	€ 5.057.000,- (2020). Een deel van het resultaat wordt als dividend uitgekeerd. Het verwacht dividend over 2020 bedraagt circa € 80.000,-. Het dividend over 2019 (uitgekeerd in 2020) bedroeg € 447,- per aandeel, voor Bunschoten € 92.000,-
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 35.111.000,- (ultimo 2020)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 57.238.000,- (ultimo 2020), inclusief achtergestelde lening van € 9.590.000,-
Risico's voor financiële positie gemeente:	De financiële risico's zijn beperkt.

Vitens NV

Juridische rechtsvorm:	Naamloze Vennootschap
Programma in begroting:	Programma Volksgezondheid en milieu
Belang van deelname in de verbonden partij:	Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf in Nederland en verzorgt de drinkwatervoorziening in de gemeente Bunschoten. Vitens is in 2006 ontstaan uit fusies van lokale en regionale drinkwaterbedrijven.
Wijze bestuurlijk belang:	0,281% van het totaal aantal aandelen
Wijze financieel belang:	16.219 aandelen (gewaardeerd tegen € 16.219,-)
Meest recente financieel resultaat:	€ 23,9 mln. (2020) € 11,1 miljoen (2019). Het voorstel is om over 2020 geen dividend uit te keren gelet op de financiële ratio's. Ook voor de komende jaren is de verwachting dat geen dividend wordt uitgekeerd. Het dividend over 2018 (uitgekeerd in 2019) bedroeg ongeveer € 14.600,- (€ 0,90 per aandeel).
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 557,1 mln. (2020) € 533,3 miljoen (ultimo 2019)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 1.340,1 mln. (2020) € 1.293,0 miljoen (ultimo 2019)
Risico's voor financiële positie gemeente:	De financiële risico's zijn zeer beperkt. Er is geen verplichte afdekking van een eventueel tekort; aandeelhouders van een NV zijn niet aansprakelijk voor de schulden van een NV.

Stichting MooiSticht

Juridische rechtsvorm:	Stichting
Programma in begroting:	Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Belang van deelname in de verbonden partij:	Goede en onafhankelijke ruimtelijke advisering bij ruimtelijke plannen.
Wijze bestuurlijk belang:	De burgemeester is vertegenwoordigd in het algemeen én dagelijks bestuur.
Wijze financieel belang:	Facturering van de uitgebrachte welstands- en monumentenadviezen.
Bijdrage Bunschoten:	Circa € 35.000,-

2.7 Grondbeleid

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf grondbeleid is opgenomen in artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf grondbeleid geeft tenminste:

- *Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;*
- *Een aanduiding van de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk gemeente het grondbeleid uitvoert;*
- *Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;*
- *Een onderbouwing van de geraamde winstneming;*
- *De beleidsuitgangspunten omtrent reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.*

Grondbeleid is een activiteit van de gemeente waarbij op een uitvoeringsgerichte wijze, sturing wordt gegeven aan de ruimtelijke processen. Waarbij een goede en evenwichtige inrichting van de ruimte wordt verkregen. Daarbij worden dan voorzieningen gerealiseerd die niet door particuliere partijen zouden worden ontwikkeld. Er kan gedacht worden aan sociale woningbouw, sociaal-culturele voorzieningen en infrastructuur. Grondbeleid is geen doel op zich, maar vormt een instrument om andere gemeentelijke beleidsvelden te ondersteunen.

Per casus wordt gekeken welk gemeentelijk grondbeleid wordt gevolgd. Dit kan actief dan wel facilitair grondbeleid zijn. De herziening van de nota grondbeleid is 26 september 2019 door de raad vastgesteld. De grondexploitatie vormt een geheel met de totale financiële huishouding van de gemeente en heeft een financiële invloed op en gevolgen voor de algemene financiële positie van de gemeente. Een financieel uitgangspunt bij grondexploitaties is het realiseren van een sluitende exploitatie, waarin alle kosten voor het realiseren van het openbaar gebied worden vertaald in de grondopbrengst. Op de volgende pagina staat een totaaloverzicht grondexploitatie van alle complexen inclusief de prognose eindresultaat (na winstnemingen 2020).

In 2020 zijn er twee tussentijdse winstnemingen geweest, dit is voor het complex Noordelijke Kampen (eiland 3) en Zuiderland (eiland 4). Deze bedragen respectievelijk € 80.416,- en € 147.783,- en komen ten gunste van het rekeningresultaat 2020. Er worden ook twee complexen afgesloten, namelijk Haarbrug-Zuid en Nertsenfarm Groeneweg. Haarbrug-Zuid heeft een voordelig resultaat van € 1.038.494,- en Nertsenfarm Groeneweg heeft een negatief resultaat van € 298.956,-. Het resultaat van Haarbrug-Zuid zal het gunste komen van het rekeningresultaat 2020. Voor het nadeel van Nertsenfarm Groeneweg is in het verleden een voorziening gevormd, die nu ingezet wordt.
Tevens zijn er resultaten geboekt op ontwikkelingen/verkopen aan de Abel Tasmanstraat, Rembrandt van Rijnstraat, het Ensemble, de Garnalenweg en de Weteringschans van totaal € 1.065.000,-. In totaal komt het resultaat daardoor op € 2.331.000,-.

Daarnaast is een deel van de voorziening verlieslatende complexen vrijgevallen € 773.190,-. Dit bedrag komt volledig ten gunste van het rekeningresultaat 2020.

In totaal laten de grondexploitaties over 2020 een voordeel zien van € 3.104.000,- wat volledig ten gunste komt van het rekeningresultaat 2020.

Meerjaren Prognose Grondexploitatie 2020
Het MPG is geactualiseerd op basis van de ontwikkelingen in 2020. De werkelijke uitgaven en inkomsten van 2020 zijn verantwoord in de jaarrekening van 2020 en er is een actualisatie gemaakt van de nog te verwachten kosten en inkomsten van de lopende grondexploitaties.

Totaaloverzicht Grondexploitatie rekening 2020 inclusief prognose eindresultaat

	Complexen Bedragen x € 1.000	**Saldo Boek-waarde per 1-1-2020**	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	**Saldo Boek-waarde per 31-12-2020**	Prognose komende uitgaven	Prognose komende inkomsten	Prognose eind-resultaat (aandeel gemeente)	afgewikkeld in het jaar (prognose)
0	Algemeen beheer	**0**	337	337	**0**	0	0	0	
3	Haarbrug-Zuid	**1.782**	3.379	5.161	**0**	0	0	0	2020
4	De Kronkels-Zuid	**293**	950	5	**1.238**	19.406	20.666	-22	na 2024
21	Eemlandia	**10**	0	0	**10**	89	75	24	2021
33	Zuyderzee	**3.531**	157	3.370	**318**	56	281	93	2021
35	Rengerswetering (masterplan)	**0**	0	0	**0**	0	0	0	
41	Noordelijke Kampen	**-515**	582	4.389	**-4.322**	4.285		-37	2021
45	Zuiderland	**5.026**	419	0	**5.445**	8.082	15.659	-2.132	na 2024
46	Zuidelijke Hoven	**7.192**	75	0	**7.267**	502	7.763	6	na 2024
51	Nertsenfarm	**1.223**	110	1.333	**0**	0	0	0	2020
	TOTAAL COMPLEXEN	**18.542**	6.009	14.595	**9.956**	32.420	44.444	-2.068	
AF:	voorziening verlieslatend	**6.553**	**-2.472**	**0**	**4.081**	**-3.958**	**0**	**123**	
	Balanswaarde:	11.989			5.875				

Aansluiting programma's:

		Uitgaven	Inkomsten
	Totaal complexen	6.009	14.595
BIJ	Overige verrekeningen	1.267	1.254
BIJ	De Kronkels-Zuid kosten t/m 2019	293	
AF	Verlies Zuyderzee en Nertsenfarm		-1.699
AF	Mutatie voorziening verlieslatend	-773	1.699
AF	Mutatie winstnemingen	-2.331	
AF	Mutatie bovenplans en alg. reserve	-1.119	
BIJ	Mutatie boekwaarde (balans)	8.293	
	Totaal	11.639	15.849
1.3	Economie	3.141	5.166
1.8	VH, RO en SV	8.498	10.683
		11.639	15.849

DEEL 2: Jaarrekening

3. JAARREKENING

3.1 Balans

Activa	Bedragen x € 1.000,-	
	31-12-2020	31-12-2019
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	40	30
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	84	123
Subtotaal	**124**	**153**
Materiële vaste activa		
Economisch nut, overige investeringen	28.745	20.499
Economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	6.299	6.346
Maatschappelijk nut in openbare ruimte	7.395	6.602
Subtotaal	**42.439**	**33.447**
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	336	336
- overige verbonden partijen	20	20
Leningen aan:		
- woningbouwcorporaties	456	481
- deelnemingen	18	32
Overige langlopende leningen	2.363	2.521
Subtotaal	**3.193**	**3.390**
Totaal vaste activa	**45.756**	**36.990**
Vlottende activa		
Voorraden		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	5.875	11.696
Subtotaal	**5.875**	**11.696**
Uitzettingen < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	4.691	4.405
Rekening-courantverhouding met het Rijk	10.475	4.895
Overige vorderingen	2.340	565
Subtotaal	**17.506**	**9.865**
Liquide middelen		
Kassaldi	3	3
Banksaldi	136	63
Subtotaal	**138**	**66**
Overlopende activa		
Voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	25	25
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	1.791	1.818
Subtotaal	**1.816**	**1.843**
Totaal vlottende activa	**25.335**	**23.470**
Totaal generaal	**71.091**	**60.460**

Bedragen x € 1.000,-		Passiva
	31-12-2020	**31-12-2019**
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Reserves		
- algemene reserve	10.313	8.667
- bestemmingsreserves t.b.v. egalisatie	712	495
- overige bestemmingsreserves	6.017	6.722
Resultaat na bestemming	3.444	159
Subtotaal	**20.486**	**16.043**
Vreemd vermogen		
Voorzieningen		
- voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.439	1.458
- onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.251	3.690
- voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen	143	153
- van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel	305	185
Subtotaal	**5.138**	**5.486**
Vaste schulden > 1 jaar		
Binnenlandse banken	21.878	30.715
Subtotaal	**21.878**	**30.715**
Totaal vaste passiva	**47.502**	**52.244**
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden < 1 jaar		
Kasgeldleningen bij openbare lichamen	0	0
Overige kasgeldleningen	10.000	0
Overige schulden	2.733	3.747
Subtotaal	**12.733**	**3.747**
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen	8.737	3.688
Ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	1.781	739
Overige vooruit ontvangen bedragen	337	42
Subtotaal	**10.855**	**4.469**
Totaal vlottende passiva	**23.588**	**8.216**
Totaal generaal	**71.091**	**60.460**

Buiten balanstellingen:	**2020**	**2019**
Gewaarborgde leningen	38.432	33.792
Langlopende financiële verplichtingen	249	274

3.2 Programmarekening en resultaatbepaling

	Raming begrotingsjaar voor wijziging			Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
Omschrijving programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Bestuur en ondersteuning	31.495.884	7.578.149	23.917.735	32.993.392	7.826.726	25.166.666	33.982.662	9.603.032	24.379.630
Correctie financiering algemene dekking	*31.126.384*	*5.974.065*	*25.152.319*	*32.673.892*	*6.212.892*	*26.461.000*	*33.646.251*	*7.935.066*	*25.711.185*
Bestuur en ondersteuning exclusief financieel Bunschoten	369.500	1.604.084	-1.234.584	319.500	1.613.834	-1.294.334	336.411	1.667.966	-1.331.555
Veiligheid	0	1.668.851	-1.668.851	0	1.723.851	-1.723.851	3.054	1.698.137	-1.695.083
Verkeer, vervoer en waterstaat	531.250	3.038.718	-2.507.468	555.250	3.135.350	-2.580.100	659.494	3.059.023	-2.399.529
Economie	7.325.212	6.829.088	496.124	7.296.212	6.850.088	446.124	5.261.855	3.522.048	1.739.807
Onderwijs	548.200	2.278.283	-1.730.083	548.200	2.318.307	-1.770.107	528.049	2.224.709	-1.696.660
Sport, cultuur en recreatie	337.646	4.759.212	-4.421.566	367.646	4.918.594	-4.550.948	695.323	5.081.327	-4.386.004
Sociaal domein	2.448.000	14.282.891	-11.834.891	2.790.000	15.145.885	-12.355.885	4.787.765	17.212.104	-12.424.340
Volksgezondheid en milieu	4.166.327	5.859.728	-1.693.401	4.208.327	6.145.663	-1.937.336	4.207.694	6.103.775	-1.896.082
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	10.068.227	10.622.790	-554.563	10.068.227	10.762.790	-694.563	11.528.335	9.705.607	1.822.728
Subtotaal programma's	**25.794.362**	**50.943.645**	**-25.149.283**	**26.153.362**	**52.614.362**	**-26.461.000**	**28.007.979**	**50.274.696**	**-22.266.717**
Beheer overige gebouwen	0	58.082	-58.082	0	58.082	-58.082	417	59.864	-59.447
Overhead	35.085	4.490.815	-4.455.730	191.385	4.707.955	-4.516.570	549.522	5.204.337	-4.654.815
Treasury	404.845	-184.272	589.117	394.845	-184.272	579.117	668.805	354.830	313.975
Belastingen	4.921.500	317.182	4.604.318	4.999.500	317.182	4.682.318	5.050.909	299.193	4.751.716
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	24.860.000	0	24.860.000	25.957.000	0	25.957.000	25.883.957	0	25.883.957
Overige baten en lasten	343.000	88.853	254.147	356.000	-193.228	549.228	356.000	-118.487	474.487
Subtotaal alg. dekkingsmiddelen	**30.564.430**	**4.770.660**	**25.793.770**	**31.898.730**	**4.705.719**	**27.193.011**	**32.509.610**	**5.799.737**	**26.709.873**
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	56.358.792	55.714.305	644.487	58.052.092	57.320.081	732.011	60.517.590	56.074.434	4.443.156
Specificatie mutatie in reserves (last = storting ; bate = onttrekking)									
Veiligheid									
* Dekking kapitaallasten	3.237	0	3.237	3237	0	3.237	3.237	0	3.237
Verkeer, vervoer en waterstaat									
* Dekking kapitaallasten	8.375	27.000	-18.625	8.375	21.000	-12.625	7.978	0	7.978
Economie									
* Algemene dienst	0	0	0	0	0	0	0	1.000.000	-1.000.000
* Grondexploitatie	0	0	0	0	700.605	-700.605	0	0	0
* Marktgelden	792	0	792	0	1.162	-1.162	0	1.374	-1.374
* Dekking kapitaallasten	4.333	0	4.333	4.333	0	4.333	3.889	0	3.889
Onderwijs									
* Algemene dienst	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sport, cultuur en recreatie									
* Algemene dienst	0	0	0	15.000	0	15.000	15.000	0	15.000
* Bovenplanse voorzieningen	0	0	0	0	0	0	28.000	0	28.000
* Dekking kapitaallasten	14.460	0	14.460	14.460	0	14.460	13.462	0	13.462
Sociaal domein									
* Sociaal domein	0		0	0	0	0	0	0	0
Volksgezondheid en milieu									
* Rioolrechten	0	13.412	-13.412	0	61.657	-61.657	0	119.927	-119.927
* Reinigingsrechten	0	4.388	-4.388	0	4.388	-4.388	26.333	0	26.333
* Begraafrechten	30.372	0	30.372	30.372	0	30.372	0	122.085	-122.085
* Bovenplanse voorzieningen	34.000	0	34.000	34.000	0	34.000	0	0	0
* Dekking kapitaallasten	4.897	0	4.897	4.897	6.000	-1.103	215	0	215
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing									
* Algemene dienst	0	0	0	40.000		40.000	40.000	199.512	-159.512
* Toekomstvisie		0	0	0	0	0	0	0	0
* Grondexploitatie	411.765	700.605	-288.840	411.765	0	411.765	709.880	0	709.880
* Bovenplanse voorzieningen		0	0	0	0	0	0	118.560	-118.560
* Oostmaat	21.000	0	21.000	21.000	0	21.000	0	0	0
* Starterleningen	0	0	0	0	0	0	9.700	0	9.700
* Stimulerings- en vangnetleningen	12.473	0	12.473	12.473	0	12.473	35.700	0	35.700
* Dekking kapitaallasten	16.250	0	16.250	16.250	0	16.250	11.988	0	11.988
Bestuur en ondersteuning									
* Algemene dienst	0	458.000	-458.000	0	709.325	-709.325	30.713	532.354	-501.641
* Algemene dienst/resultaat	0	0	0	159.000	0	159.000	159.029	0	159.029
* Dekking kapitaallasten			0	0	0	0	0	41.516	-41.516
* Toekomstvisie	0	0	0		0	0	22.457	0	22.457
* Bovenplanse voorzieningen	0	0	0	0	0	0	10.344	0	10.344
* Oostmaat	0	0	0	0	0	0	8.715	0	8.715
Mutatie in de reserves	561.954	1.203.405	-641.451	775.162	1.504.137	-728.975	1.136.640	2.135.328	-998.688
Subtotaal	56.920.746	56.917.710	3.036	58.827.254	58.824.218	3.036	61.654.230	58.209.762	3.444.468
Gerealiseerde resultaat		3.036	-3.036		3.036	-3.036		3.444.468	-3.444.468
Totaal	**56.920.746**	**56.920.746**	**0**	**58.827.254**	**58.827.254**	**0**	**61.654.230**	**61.654.230**	**0**

3.3 Grondslagen waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het BBV provincies en gemeenten daarvoor geeft. Uitgangspunt hierbij is geweest de 'Financiële verordening gemeente Bunschoten 2018'.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa vindt plaats tegen verkrijgingsprijs en passiva tegen nominale waarde, tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Er bestaat een formeel verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voorbeelden hiervan zijn pensioen- en wachtgeldverplichtingen, verlofaanspraken en dergelijke. De voorziening 'pensioen en wachtgeld wethouders' is gevormd aangezien de omvang te berekenen is en niet jaarlijks van gelijke omvang is.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen volgens de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar.

De gevolgen van COVID-19 (Corona) raken de veronderstelling van continuïteit niet.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vier jaar afgeschreven.

Voor bijdragen aan activa van derden (bijvoorbeeld subsidies aan sportverenigingen op grond van de zogenaamde 1/3-regeling) wordt de afschrijvingstermijn per geval bepaald. Deze is meestal gelijk aan de aflossingstermijn van de tegelijkertijd verstrekte geldlening.

Materiële vaste activa
Overige investeringen met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs- c.q. vervaardigingsprijs en worden lineair afgeschreven. Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen op grond van de vastgestelde verordening ex. artikel 212 van de Gemeentewet zijn aangegeven in de hiernavolgende tabel.

Voor nieuwe investeringen worden de afschrijvingslasten in het jaar van investeren voor de helft opgenomen in de begroting (fictieve datum van investeren 1 juli), terwijl bij de realisatie uitgegaan wordt aan de werkelijke data van investeren.

	Soort investering	**Afschrijvingstermijn in jaren**
1.	Gronden en terreinen	n.v.t.
2.	Nieuwbouw kantoren, bedrijfsgebouwen en woonruimten; openbare verlichting lichtmasten	40
3.	Rioleringen	maximaal 60
4.	Schoolgebouwen en brandweerkazernes	60
5.	Havens, kades, sluizen en waterkeringen; waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiing; geluidswallen; parken, sportvelden en groenvoorzieningen	maximaal 40
6.	Wegen, pleinen en rotondes; tunnels, viaducten en bruggen	maximaal 30
7.	Renovatie, restauratie en aankoop woonruimten, schoolgebouwen, kantoren en bedrijfsgebouwen	25
8.	Openbare verlichting armaturen; motorvaartuigen	20
9.	Technische installaties in bedrijfsgebouwen	15
10.	Veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; kantoormeubilair en schoolmeubilair; straatmeubilair; aanleg tijdelijke terreinwerken; nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
11.	Zware transportmiddelen en schuiten; aanhangwagens; personenauto's; lichte motorvoertuigen; automatiseringsapparatuur (hardware); telefooninstallaties; * afschrijvingstermijn kan bij afwijkende technische levensduur worden verruimd tot maximaal tien jaar voor vervoermiddelen.	7*
12.	Automatiseringsapparatuur (software)	4

Activa met een verkrijgingsprijs van minder van € 7.500,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. De laatstgenoemden worden altijd geactiveerd.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
In overeenstemming met de verordening ex. artikel 212 Gemeentewet worden activa met een meerjarig maatschappelijk nut (bijvoorbeeld investeringen in aanleg en onderhoud van wegen, openbaar groen e.d.) geactiveerd en lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere door de raad aan te geven levensduur.

Financiële vaste activa
Leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is zo nodig een voorziening in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ('kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen' in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Als de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Vlottende Activa

Voorraden
De als 'onderhanden werken' opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden volgends de percentage of completion methode.

Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Voor exploitatieverliezen wordt een voorziening gevormd.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is zo nodig een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De voorzieningen voor onderhoud zijn gebaseerd op de daarvoor vastgestelde onderhouds- of beheersplannen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nader informatie opgenomen.

Verplichtingen voortvloeiende uit leasing

De waardering van verplichtingen uit hoofde van financial leasing vindt plaats tegen de nominale waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Exploitatie

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waar ze betrekking op hebben.

3.4 Toelichting op de balans

Algemeen

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de balans per 31 december 2020. De bedragen zijn allemaal x € 1.000,-, tenzij anders vermeld.

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa
De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in kosten van onderzoek en ontwikkeling.

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	40	30
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	84	123
Totaal	**124**	**153**

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2020.

	Boekwaarde 31-12-2019	Investe-ringen	Afschrijving regulier	Afschrijving t.l.v. reserve	Boekwaarde 31-12-2020
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	30	33	15	7	40
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	123	-	39	-	84
Totaal	**153**	**33**	**54**	**7**	**124**

De belangrijkste en ook enige investering van het boekjaar is in onderstaand overzicht genoemd.

Investering, bedragen x € 1,-	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed t/m 2019	Besteed in 2020	Bijdragen derden	Cumulatief besteed
Integraal huisvestingsplan	24.000	16.000	23.000	-	39.000
Integrale handhaving	50.000	37.725	9.613	-	47.338
Totaal	**74.000**	**53.725**	**32.913**	**-**	**86.338**

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa bestaat uit verschillende onderdelen die in de tabel hieronder zijn weergegeven.

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Overige investeringen met economisch nut	28.745	20.499
Economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	6.299	6.346
Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	7.395	6.602
Totaal	**42.439**	**33.447**

De overige investering met economisch nut worden in de volgende tabel onderverdeeld.

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Gronden en terreinen	6.191	2.573
Bedrijfsgebouwen	19.014	14.482
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.086	2.143
Vervoermiddelen	418	282
Machines, apparaten en installaties	585	562
Overige materiële activa	451	458
Totaal	**28.745**	**20.499**

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de overige investeringen met economisch nut gedurende het jaar 2020.

	Boekwaarde 31-12-2019	Investe -ringen	Des-Investe-ringen	Afsch-rijving	Herrub-ricering	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	2.573	3.619	-	-	-	6.191
Bedrijfsgebouwen	14.482	5.437	500	405	-	19.014
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.143	-	-	58	-	2.086
Vervoermiddelen	282	208	10	61	-	418
Machines, apparaten en installaties	562	119	-	96	-	585
Overige materiële activa	458	183	-	190	-	451
Totaal	**20.499**	**9.566**	**510**	**810**	**-**	**28.745**

Onder de post gronden en terreinen zijn ook gronden opgenomen die bestemd zijn voor gemeentelijke gebiedsontwikkeling. Het betreffen gronden in Rengerswetering en Eemdijk-Oost met een boekwaarde van respectievelijk € 291.000,- en € 80.000,-.
Tevens is in 2020 bij het afsluiten van de grondexploitatie Haarbrug-Zuid de verhuurde en gereserveerde grond overgedragen aan de algemene dienst (€ 3.619.000,-).

Onder de post desinvesteringen is de bijdrage voor extra investeringen in energiebesparingen en duurzaamheid van de Calvijnschool en het Sterrenlicht opgenomen à € 500.000,-. Daarnaast € 10.000,- in verband met verkoop van de oude veegmachine (boekwaarde, resterende hogere opbrengst is ten gunste van de exploitatie geboekt).

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

Investering, bedragen x € 1,-	**Beschikbaar gesteld krediet**	**Besteed t/m 2019**	**Besteed in 2020**	**Bijdragen derden**	**Cumulatief besteed**
IHP nieuwbouw scholen van Amerongen/Calvijn, voorbereiding	150.000	76.832	40.802	-	117.634
IHP nieuwbouw scholen van Amerongen/Calvijn, uitvoering	6.036.000	2.320.453	4.204.558	500.000	6.025.011
IHP nieuwbouw scholen Grondtoon/Gr. van Prinsterer, voorbereiding	450.000	194.008	184.771	-	378.779
IHP nieuwbouw scholen Grondtoon/Gr. van Prinsterer, uitvoering	5.445.000	-	962.472	-	962.472
Grond Haarbrug-Zuid	3.618.604	-	3.618.604	-	3.618.604
Gemeentewerf Haarbrug-Zuid	2.934.500	2.897.590	44.614	-	2.942.204
Woonvisie 2020-2025	50.000	38.070	28.669	-	66.739
Kerntakendiscussie	45.000	13.005	30.713	-	43.718
Software Basisregistraties	38.252	23.354	13.192	-	36.546
Zaaksysteem in de cloud	83.000	51.431	32.338	-	83.769
Migratie Centric en Nedgraphics Server	40.000	5.013	33.659	-	38.672
Softw. en impl. digitaal stelsel omgevingswet	58.000	-	27.492	-	27.492
Veegmachine RAVO	171.000	-	171.928	-	171.928
JCB Wiellader	40.000	-	35.670	-	35.670
Natzoutstrooier	26.500	-	24.800	-	24.800
Camerasysteem raadzaal	16.250	-	17.802	-	17.802
Wi-Fi binnen het gemeentehuis	42.000	-	46.395	-	46.395
Totaal	**19.244.106**	**5.619.756**	**9.518.479**	**500.000**	**14.638.235**

De investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven staan in onderstaand overzicht.

	Boekwaarde 31-12-2019	**Investeringen**	**Desinvesteringen**	**Afschrijving**	**Herrubricering**	**Boekwaarde 31-12-2020**
Bedrijfsgebouwen	27	-	-	5	-	22
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.914	325	-	320	-	5.919
Machines, apparaten en installaties	167	-9		26	-	132
Overige materiële activa	239	32		45	-	226
Totaal	**6.347**	**348**	**-**	**396**	**-**	**6.299**

De belangrijkste investeringen in 2020 staan in het overzicht hieronder.

Investering, bedragen x € 1,-	**Beschikbaar gesteld krediet**	**Besteed t/m 2019**	**Besteed in 2020**	**Bijdragen derden**	**Cumulatief besteed**
Vestigen zakelijk recht drukriolering	215.000	68.960	19.823	-	88.783
Actualisering gemeentelijk rioleringsplan	25.000	12.980	11.988	-	24.968
De Akker, ophogen en rechtzetten grafstenen	22.500	-	22.358	-	22.358
Aanpassing gemaalcapaciteiten	120.000	526	14.850	-	15.376
Renoveren oude ingang Memento Mori	19.500	-	17.081	-	17.081
Vervanging/aanpassing riool (2017 e.v.)	2.696.200	79.826	271.543	12.460	338.909
Vervanging/renovatie riolering 2020	564.486	-	16.078	-	16.078
Totaal	**3.662.686**	**162.292**	**373.721**	**12.460**	**523.553**

In het overzicht hieronder is het verloop van de boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut te zien.

Investering, bedragen x € 1,-	**Boekwaarde 31-12-2019**	**Investeringen**	**Afschrijving regulier**	**Afschrijving t.l.v. reserve**	**Bijdragen derden**	**Boekwaarde 31-12-2020**
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.057	1.622	265	21	354	7.039
Overige materiële activa	545	-17	40	12	120	356
Totaal	**6.602**	**1.605**	**305**	**33**	**474**	**7.395**

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de investering.

De belangrijkste investeringen van het boekjaar zijn in onderstaand overzicht genoemd.

Investering, bedragen x € 1,-	**Beschikbaar gesteld krediet**	**Besteed t/m 2019**	**Besteed in 2020**	**Bijdragen derden**	**Cumulatief besteed**
Reconstructie Frans Jacobsweg	541.000	357.442	10.373	-	367.815
Reconstructie Bloklandsweg	472.000	318.810	41.599	998	359.411
Reconstructie gebakken straatmateriaal t/m 2019	57.458	35.652	23.249	-	58.901
Reconstructie gebakken straatmateriaal 2020	100.000	-	104.949	-	104.949
Vervangen lichtmasten	373.005	324.271	60.067	-	384.338
Vervangen armaturen	922.264	605.629	79.768	-	685.397
Fietspad Zevenhuizen	465.000	437.916	19.046	-	456.962
Fietspad Oostelijke Randweg	218.000	-	221.667	-	221.667
Uitvoeren centrumvisie	71.810	56.733	12.844	-	69.577
Bouw- en woonrijp maken van Amerongen/Calvijn	680.000	190.831	540.706	-	731.537
Bouw- en woonrijp maken Grondtoon/Gr. van Prinsterer	250.000	-	33.475	-	33.475
Recreatieve ontwikkeling Laakzone	34.000	34.015	350.994	350.994	34.015
Evaluatie en toekomstplan openbare verlichting	30.000	-	16.487	-	16.487
Mobiliteitsplan	100.000	42.059	41.781	-	83.840
Kap gemeentelijke overlast bomen	95.546	37.345	47.667	-	85.012
De Kronkels-Zuid voorbereiding	345.000	291.057	- 291.057	-	-
Handhaven in gebruik genomen gronden	-	19.990	114.853	118.869	15.974
Duurzaamheid	259.000	51.483	32.324	-	83.807
Taluds Westpier	150.000	5.799	11.592	-	17.391
Openbare verlichtingen/ opwaarderen oudere wijken	88.000	24.824	62.664	-	87.488
Totaal	**5.252.083**	**2.833.856**	**1.535.048**	**470.861**	**3.898.043**

Financiële vaste activa
Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2020 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Boekwaarde 31-12-2019	**Investeringen**	**Afslossingen/ afschrijving**	**Mutatie vz. Oninbaar**	**Herrubricering**	**Boekwaarde 31-12-2020**
Kapitaalverstrekkingen aan:						
* Deelnemingen	336	-	-	-	-	336
* Overige verbonden partijen	20	-	-	-	-	20
Leningen aan:						
* Woningbouwcorporaties	481	-	25	-	-	456
* Deelnemingen	32	-	14	-	-	18
Overige langlopende leningen	2.910	231	411	-	-	2.730
Af: Voorziening oninbaarheid	-389	-	-	22	-	-367
Totaal	**3.389**	**231**	**450**	**22**	**-**	**3.193**

De post kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen betreft aandelen Vitens N.V. (€ 16.219,-), Amfors Holding B.V. (€ 5.265,-) en N.V. ROVA Holding (€ 313.640,-) en certificaten Dataland (€ 806,-).
Onder de post kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen is de bijdrage opgenomen in het ledenkapitaal van de coöperatie Gastvrije Randmeren.

De toename van de post overige langlopende leningen wordt voornamelijk veroorzaakt door verstrekte duurzaamheidsleningen en een stimuleringslening. De afname bestaat voornamelijk uit aflossingen op starterleningen, stimulerings- en vangnetleningen Nieuwe Schans en duurzaamheidsleningen.
Voor het risico wegens oninbaarheid is voor deze leningen een voorziening getroffen van € 195.000,- (ultimo 2019 € 240.000,-).

Onder de overige langlopende leningen is een bedrag van € 400.000,- opgenomen wegens leningen voor krediethypotheek en leenbijstand zelfstandigen (ultimo 2019 € 402.000,-). Hiertegenover staat een voorziening wegens oninbaarheid van circa € 172.000,- (gebaseerd op een percentage naar soort lening; ultimo 2019 € 149.000,-).

Vlottende activa

Voorraden
De uitsplitsing naar categorieën van de in de balans opgenomen voorraden zijn in onderstaan overzicht opgenomen.

	31-12-2020	31-12-2019
Onderhanden werk:		
* Boekwaarde bouwgronden in exploitatie	9.956	18.249
Af: Voorziening verlieslatend complex	4.081	6.553
Totaal	**5.875**	**11.696**

De verschillende complexen zijn gewaardeerd tegen kostprijs. Voor verwachte verliezen is een voorziening getroffen.

Het verloop in 2020 van de bouwgronden in exploitatie staat in het volgende overzicht.

	Boekwaarde 1-1-2020	Investeringen	Inkomsten	Winst uitname + / verlies -	Voorziening verlieslatend complex	Boekwaarde 31-12-2020
Grondexploitatie:	11.696					
Nieuw in exploitatie	293					
Totaal	11.989	3.678	14.595	2.331	2.472	5.875
Nog te maken kosten						32.420
Nog te verwachten opbrengsten						40.486
Verwacht exploitatieresultaat (=voordelig)						-2.191

Uitsplitsing per complex:

	Complexen Bedragen x € 1.000	**Saldo Boek-waarde per 1-1-2020**	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	**Saldo Boek-waarde per 31-12-2020**	Prognose komende uitgaven	Prognose komende inkomsten	Prognose eind-resultaat (aandeel gemeente)	afgewikkeld in het jaar (prognose)
0	Algemeen beheer	**0**	337	337	**0**	0	0	0	
3	Haarbrug-Zuid	**1.782**	3.379	5.161	**0**	0	0	0	2020
4	De Kronkels-Zuid	**293**	950	5	**1.238**	19.406	20.666	-22	na 2024
21	Eemlandia	**10**	0	0	**10**	89	75	24	2021
33	Zuyderzee	**3.531**	157	3.370	**318**	56	281	93	2021
35	Rengerswetering (masterplan)	**0**	0	0	**0**	0	0	0	
41	Noordelijke Kampen	**-515**	582	4.389	**-4.322**	4.285		-37	2021
45	Zuiderland	**5.026**	419	0	**5.445**	8.082	15.659	-2.132	na 2024
46	Zuidelijke Hoven	**7.192**	75	0	**7.267**	502	7.763	6	na 2024
51	Nertsenfarm	**1.223**	110	1.333	**0**	0	0	0	2020
	TOTAAL COMPLEXEN	**18.542**	6.009	14.595	**9.956**	32.420	44.444	-2.068	
AF:	voorziening verlieslatend	**6.553**	**-2.472**	**0**	**4.081**	**-3.958**	**0**	**123**	
	Balanswaarde:	11.989			5.875				

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden gespecifieerd in het volgende overzicht.

	Saldo	**Voorziening on-inbaarheid 2020**	**Balans per 31-12-2020**	**Saldo**	**Voorziening on-inbaarheid 2019**	**Balans per 31-12-2019**
Vorderingen op openbare lichamen	4.691	-	4.691	4.405	-	4.405
Rekening courant-verhouding met het Rijk	10.475	-	10.475	4.895	-	4.895
Overige vorderingen	2.925	585	2.340	1.181	616	565
Totaal	**18.091**	**585**	**17.506**	**10.481**	**616**	**9.865**

Het volgende overzicht geeft een specificatie van de post vorderingen op openbare lichamen.

	2020	2019
Belastingdienst inzake BTW-compensatiefonds	2.714	2.915
Belastingdienst inzake VPB	27	53
Belastingdienst overig	395	-
Ministerie SZW, diverse rijksvergoedingen	48	161
Ministerie BZK, inzake algemene uitkering	83	225
BBS	370	7
GBLT inzake nog op te leggen belastingen	183	186
GBLT inzake opgelegde aanslagen	386	331
Diversen	485	527
Totaal	**4.691**	**4.405**

De post GBLT “nog op te leggen” betreft de afvalstoffenheffing diftar (€ 178.000,-) en OZB (€ 1.000,-) en rioolheffing (€ 4.000,-). De post opgelegde aanslagen betreft nog te ontvangen termijnen van inwoners en bedrijven over al opgelegde aanslagen gemeentelijke belastingen.

Toelichting op de post rekening-courantverhouding met het Rijk
In het kader van de wet schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden verplicht hun overtollige middelen aan te houden in de schatkist. Hierbij geldt een drempelbedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Deze drempel bedraagt voor Bunschoten voor 2020 € 426.900,- (0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000,-).

Overzicht van gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist gehouden bedragen:

1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
165.008	245.489	159.339	261.974

Zie voor een nadere toelichting de paragraaf Financiering.

De post overige vorderingen wordt in onderstaand overzicht gespecificeerd.

	2020	2019
Debiteuren algemeen	2.091	478
Debiteuren sociale zaken	834	703
	2.925	1.181
Af: voorziening dubieuze debiteuren algemeen	66	49
Af: voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	519	567
Totaal	**2.340**	**565**

Liquide middelen
Het saldo van de liquide middelen bestaat uit verschillende componenten, te zien in onderstaand overzicht.

	2020	2019
Kassaldi	3	3
Banksaldi	136	63
Totaal	**138**	**66**

Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Overlopende activa
In onderstaand overzicht wordt de post overlopende activa onderscheiden.

	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
Voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	25	25
Vooruitbetaalde bedragen	121	274
Nog te ontvangen bedragen	1.669	1.544
Totaal	**1.816**	**1.843**

Het verloop van de post ‘voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel’ wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Bedragen x € 1,-	Saldo 01-01-2020	Toe-voegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2020
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Project 'Actieplan Fiets en Veiligheid'	24.847	-	-	24.847
Totaal	**24.847**	**-**	**-**	**24.847**

De post vooruitbetaalde bedragen bestaat hoofdzakelijk uit contracten en abonnementen die betrekking hebben op 2021 (2020) en betaald zijn in 2020 (2019).

Een specificatie van de post nog te ontvangen bedragen staat in onderstaand overzicht.

	2020	2019
Rekening-courant SVn	1.040	902
CAK/Eigen bijdrage	-	16
Inzamelvergoedingen	91	81
Getransporteerde gronden	314	314
RUD afrekening 2019	-	77
ROVA afrekening 2020	96	-
Doorberekening straatwerk	-	39
Stichting Sedico inzake energie/water	3	3
Overige vorderingen	125	112
Totaal	**1.669**	**1.544**

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen
In het overzicht hieronder staat een splitsing van de post ‘eigen vermogen’.

	2020	2019
Algemene reserve	10.313	8.667
Bestemmingsreserves:		
* egalisatie	712	495
* overige bestemmingsreserves	6.017	6.722
Resultaat na bestemming	3.444	159
Totaal	**20.486**	**16.043**

Onderdeel van de bestemmingsreserves is de reserve grondexploitatie (ultimo 2020 € 4.000,-).

In 2008 is bepaald dat deze reserve wordt aangemerkt als een zogenaamde “beklemde reserve”. Dit houdt in dat deze reserve uitsluitend bestemd is voor het opvangen van tekorten in de grondexploitatie en dat vanuit deze reserve geen bedragen naar een andere reserve kunnen worden overgeheveld.

Voor het verloop en de indeling naar categorie van de mutaties wordt verwezen naar het Overzicht reserves.

Voorzieningen
Een overzicht waaruit de post voorzieningen bestaat, is te vinden in onderstaand overzicht.

	2020	2019
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.439	1.458
Onderhouds egalisatie voorzieningen	3.251	3.690
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen	143	153
Van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel	305	185
Totaal	**5.138**	**5.486**

Voor het verloop en de indeling naar categorie van de mutaties wordt verwezen naar het Overzicht voorzieningen.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer
De onderverdeling van de in de balans opgenomen post langlopende schulden staat in het overzicht hieronder.

	2020	2019
Onderhandse leningen van:		
* Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	21.878	30.715
Totaal	**21.878**	**30.715**

Voor de financieringsbehoefte kan de gemeente gebruik maken van langlopende leningen. De hoogte en het gebruik zijn onderdeel van de treasuryfunctie, welke wordt toegelicht in de paragraaf Financiering.

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2020.

	Saldo 01-01-2020	Vermeer-deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2020
Onderhandse leningen	30.715	-	8.838	21.878
Totaal	**30.715**	**-**	**8.838**	**21.878**

De totale rentelast voor het jaar 2020 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 288.000,-.

Vlottende passiva

In onderstaand overzicht staat wat onder de post vlottende passiva is opgenomen.

	2020	2019
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	12.733	3.747
Overlopende passiva	10.855	4.469
Totaal	**23.588**	**8.216**

Netto vlottende schuld

De specificatie van de in de balans opgenomen post kortlopende schulden is te vinden in onderstaand overzicht.

	2020	2019
Kasgeldleningen bij openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-	-
Overige kasgeldleningen	10.000	-
Overige schulden	2.733	3.747
Totaal	**12.733**	**3.747**

De specificatie van de post overige schulden staat hieronder.

	2020	2019
Crediteuren	1.027	2.750
Af te dragen loonheffing, pensioenpremies etc.	679	614
Af te dragen omzetbelasting	1.024	379
Waarborgsommen korte termijn	4	3
Totaal	**2.733**	**3.747**

Overlopende passiva

De post overlopende passiva is in onderstaand schema gespecificeerd.

	2020	2019
Nog te betalen bedragen	8.737	3.688
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	1.781	739
Overige vooruit ontvangen bedragen	337	42
Totaal	**10.855**	**4.469**

Het verloop van de post ‘voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel’ wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Bedragen x € 1,-	Saldo 01-01-2020	Toe-voegingen	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2020
Rijk:				
Onderwijsachterstanden 2019-2022	20.503	46.341	-	66.844
Sanering verkeerslawaai	6.204	-	-	6.205
Nationaal restauratiefonds	17.287	4.321		21.608
SPUK sport	73.979	130.304	93.877	110.406
Sportakkoord	-	20.000	20.000	-
Hulp toeslagen	-	11.585	-	11.585
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Afronding Laakzone fase B en C	620.529	800.000	335.123	1.085.406
Realisatieplan Fiets	-	479.201	-	479.201
Totaal	**738.502**	**1.491.752**	**449.000**	**1.781.255**

Buiten balanstellingen

Verliescompensatie Vennootschapsbelasting

De over 2016 ingediende aangifte is door de belastingdienst definitief vastgesteld in oktober 2020. Het compensabel verlies is vastgesteld op € 882.620,-. Wel is er een bezwaarschrift ingediend in verband met de belastingplicht over reclame inkomsten.
De aangiften over 2017 en 2018 zijn ingediend, maar nog niet definitief vastgesteld. Er zou dan een compensabel verlies resteren van € 766.863,-. Over 2019 (uitstel tot 30-09-2021 in verband met lopend bezwaar 2016) en 2020 moeten de aangiften nog ingediend worden.

Waarborgen

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen wordt in het volgende overzicht naar aard van de geldlening gespecificeerd.

Bedragen x € 1,- Geldnemer	Aard/ omschrijving	Oor-spronkelijk bedrag	% borg-stelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
St. Bejaardencentrum 'De Haven'	Bouw dienstencentrum	450.000	100	129.375	106.875
Stichting Zwembad Bunschoten	Bouw zwembad	2.450.414	100	390.250	292.687
St. Ouderenvoorzieningen 'Op de Ree'	Bouw 18 aanleunwoningen	907.560	100	294.957	272.268
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Idem	5.000.000	50	5.000.000	5.000.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Idem	1.476.679	50	479.750	453.378
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Idem	10.000.000	50	10.000.000	10.000.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Herfinanciering	4.000.000	50	4.000.000	4.000.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Nieuwbouw De Haven	5.000.000	50	5.000.000	5.000.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Nieuwbouw De Haven	5.000.000	50	5.000.000	5.000.000
St. Woningcorp. 'Het Gooi en omstreken'	Nieuwbouw Rengerswetering	5.000.000	50	-	5.000.000
St. Eemland wonen	Bouw 16 sociale huurwoningen	3.000.000	50	3.000.000	3.000.000
Ruitersportcentrum	Uitbreiding manege	73.400	50	34.860	32.400
Stichting 4B (Boulamis)	Realisatie Boulodrome	63.725	50	31.863	-
Diverse particulieren	Woningbouw		50	431.000	274.000
Totaal				**€ 33.792.055**	**€ 38.431.608**

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is verbonden wegens leasetermijnen voor kopieer- en printapparatuur. Dit contract loopt t/m september 2021 met een verplichting à € 10.800,-. Daarnaast loopt de premie voor de brandpolis (nog twe jaar) à € 54.000,- per jaar (totaal € 108.000,-) en de aansprakelijkheidsverzekering (contract voor drie jaar) à €26.000,- per jaar (totaal 78.000,-). Tevens heeft de gemeente een verplichting inzake de pellet CV ketel van de gemeentewerf (warmte en onderhoud) à € 4.000,- per jaar (totaal € 52.000,-).

Daarnaast heeft de gemeente een doorlopend contract voor de kapitaallasten, inclusief onderhoud voor de lichtmasten en armaturen voor circa € 272.000,- per jaar (dit bedrag wordt jaarlijks minder aangezien met ingang van 2015 de gemeente nieuwe investeringen zelf financiert).

Ook is de gemeente in het kader van de grondexploitatie langlopende contracten aangegaan met ontwikkelcombinatie Zuyderzee vof (voorheen Oostmaat).

3.5 Toelichting op de programmarekening

Algemeen

In tegenstelling tot de beschrijvende toelichting in hoofdstuk één, is de toelichting op de programma's een cijfermatige toelichting. In het onderstaande overzicht zijn toevoegingen en beschikkingen over de reserves per programma weergegeven. In de programmaverantwoording zijn de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves getotaliseerd meegenomen onder het programma Bestuur en ondersteuning.

Indien er sprake is in de toelichting van een voordelig saldo ten opzichte van de begroting, staan de bedragen (lagere lasten/hogere inkomsten) positief. Bij een nadelig saldo (hogere lasten/lagere inkomsten) staat een – voor het bedrag.

Programma Bestuur en ondersteuning

Bedragen x € 1,-	**Raming na wijziging**			**Realisatie 2020**		
Omschrijving programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Bestuur en ondersteuning	32.218.230	6.322.589	25.895.641	32.846.022	7.467.704	25.378.318
Mutaties in de reserves	159.000	709.325	-550.325	231.258	573.870	-342.612
Totaal	**32.377.230**	**7.031.914**	**25.345.316**	**33.077.280**	**8.041.574**	**25.035.706**

De gerealiseerde lasten zijn € 1.010.000,- hoger dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 700.000,- hoger dan geraamd. Per saldo is dit € 310.000,- nadelig.

Het nadelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Hogere dotatie voorziening pensioen wethouders (renteaanpassing)	-82.000
- Per saldo lagere inkomsten leges	-19.000
- Hogere opbrengst belastingen	55.000
- Lagere algemene uitkering	-73.000
- Lagere lasten corona middelen verkiezingen	28.000
- Verschil toegerekende en werkelijk betaalde rente (voordeel op taakvelden € 83.000)	-117.000
- Saldo van de post onvoorzien	110.000
- Saldo overige baten en lasten	-29.000
- Saldo overhead	-138.000
- Per saldo hogere overige kosten	-45.000
Totaal per saldo	**-310.000**

Programma Veiligheid

Bedragen x € 1,-	**Raming na wijziging**			**Realisatie 2020**		
Omschrijving programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Veiligheid	-	1.723.851	-1.723.851	3.054	1.698.137	-1.695.083
Mutaties in de reserves	3.237	-	3.237	3.237	-	3.237
Totaal	**3.237**	**1.723.851**	**-1.720.614**	**6.291**	**1.698.137**	**-1.691.846**

De gerealiseerde lasten zijn rond de € 26.000,- lager dan begroot. De gerealiseerde baten zijn € 3.000,- hoger. Hiermee is het saldo € 29.000,- lager dan geraamd.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Lagere kapitaallasten	2.000
- Per saldo lager toegerekende salariskosten en kosten inhuur	34.000
- Per saldo hogere overige kosten	-7.000
Totaal per saldo	**29.000**

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Bedragen x € 1,-	Raming na wijziging			Realisatie 2020		
Omschrijving programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Verkeer, vervoer en waterstaat	555.250	3.135.350	-2.580.100	659.494	3.059.023	-2.399.529
Mutaties in de reserves	8.375	21.000	-12.625	7.978	-	7.978
Totaal	**563.625**	**3.156.350**	**-2.592.725**	**667.472**	**3.059.023**	**-2.391.551**

De gerealiseerde lasten zijn rond de € 97.000,- lager dan begroot. De baten zijn € 104.000,- hoger dan geraamd. Dit betekent een voordelig saldo van € 201.000,-.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Lagere salariskosten en inhuur	15.000
- Lagere kosten openbare verlichting	25.000
- Hogere inkomsten leges en degeneratievergoeding straatwerk	94.000
- Hogere inkomsten pachten/huren	6.000
- Lagere kapitaallasten	26.000
- Lagere kosten onderhoud (met name gladheidsbestrijding)	15.000
- Per saldo lagere overige kosten	20.000
Totaal per saldo	**201.000**

Programma Economie

Bedragen x € 1,-	Raming na wijziging			Realisatie 2020		
Omschrijving programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Economie	7.296.212	6.850.088	446.124	5.261.855	3.522.048	1.739.807
Mutaties in de reserves	4.333	701.767	-697.434	3.889	1.001.374	-997.485
Totaal	**7.300.545**	**7.551.855**	**-251.310**	**5.265.744**	**4.523.422**	**742.322**

De gerealiseerde lasten zijn rond de € 3.029.000,- lager dan begroot. De baten zijn € 2.035.000,- lager dan geraamd. Per saldo komt dit op € 994.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Winstneming Haarbrug-Zuid	1.038.000
- Per saldo lagere inhuur	10.000
- Lagere kapitaallasten	3.000
- Lagere kosten toerisme	6.000
- Lagere afdracht/geen inkomsten BIZ	-43.000
- Hogere overige kosten/lagere inkomsten (onder andere markten en elektra)	-20.000
Totaal per saldo	**994.000**

Programma Onderwijs

Bedragen x € 1,-	Raming na wijziging			Realisatie 2020		
Omschrijving programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Onderwijs	548.200	2.318.307	-1.770.107	528.049	2.224.709	-1.696.660
Mutaties in de reserves	-	-	-	-	-	-
Totaal	**548.200**	**2.318.307**	**-1.770.107**	**528.049**	**2.224.709**	**-1.696.660**

De gerealiseerde lasten zijn € 94.000,- lager dan geraamd. De baten zijn € 20.000,- lager dan geraamd. Per saldo komt dit op € 74.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Lagere subsidie peuterspeelzaalwerk	34.000
- Lagere kapitaallasten	38.000
- Lagere kosten noodopvang	39.000
- Hogere kosten leerlingenvervoer	-20.000
- Hogere overige kosten	-17.000
Totaal per saldo	**74.000**

Programma Sport, cultuur en recreatie

Bedragen x € 1,-	Raming na wijziging			Realisatie 2020		
Omschrijving programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Sport, cultuur en recreatie	367.646	4.918.594	-4.550.948	695.323	5.081.327	-4.386.004
Mutaties in de reserves	29.460	-	29.460	56.462	-	56.462
Totaal	**397.106**	**4.918.594**	**-4.521.488**	**751.785**	**5.081.327**	**-4.329.542**

De gerealiseerde lasten zijn rond de € 163.000,- hoger dan begroot. De baten zijn € 355.000,- hoger dan begroot. Dit betekent een voordelig saldo van € 192.000,-.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Lagere kapitaallasten	5.000
- Lagere kosten speelvoorzieningen	13.000
- Per saldo hogere uitgaven en hogere inkomsten sportaccommodaties	-98.000
- Per saldo lagere overige subsidies (muziek, erfgoed)	19.000
- Per saldo lagere salariskosten en inhuur	93.000
- Coronamiddelen cultureel erfgoed (via de algemene uitkering)	123.000
- Lagere kosten onderhoud (ziektebestrijding en parkdeel de Akker)	17.000
- Lagere overige kosten onderhoud sportvelden	9.000
- Lagere overige kosten/lagere inkomsten	11.000
Totaal per saldo	**192.000**

Programma Sociaal Domein

Bedragen x € 1,-	Raming na wijziging			Realisatie 2020		
Omschrijving programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Sociaal domein	2.790.000	15.145.885	-12.355.885	4.787.765	17.212.104	-12.424.340
Mutaties in de reserves	-	-	-	-	-	-
Totaal	**2.790.000**	**15.145.885**	**-12.355.885**	**4.787.765**	**17.212.104**	**-12.424.340**

De gerealiseerde lasten zijn € 2.066.000,- hoger dan geraamd. De gerealiseerde baten zijn € 1.998.000,- hoger dan begroot. Een nadelig saldo van € 68.000,-.

Het nadelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Saldo toegerekende salarissen en inhuur	-32.000
- Hogere kosten sociaal team	-18.000
- Lagere kosten jeugd	92.000
- Hogere kosten mantelzorg	-3.000
- Lagere kosten basisinfrastructuur	64.000
- Lagere lasten Werk en inkomen	159.000
- Hogere kosten Wmo, huishoudelijke hulp, wonen, rollen en vervoer en schuldhulp	-330.000
Totaal per saldo	**-68.000**

Programma Volksgezondheid en milieu

Bedragen x € 1,-	Raming na wijziging			Realisatie 2020		
Omschrijving programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Volksgezondheid en milieu	4.208.327	6.145.663	-1.937.336	4.207.694	6.103.775	-1.896.082
Mutaties in de reserves	69.269	72.045	-2.776	26.548	242.012	-215.464
Totaal	**4.277.596**	**6.217.708**	**-1.940.112**	**4.234.242**	**6.345.787**	**-2.111.546**

De gerealiseerde lasten zijn € 128.000,- hoger dan begroot. De gerealiseerde baten komen € 43.000,- lager uit dan begroot. Dit betekent een nadelig saldo van € 171.000,-.

Het nadelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Saldo toegerekende salarissen en inhuur	-21.000
- Hogere lasten afvalinzameling	-169.000
- Lagere bijdrage RUD (afrekening DVO)	9.000
- Afrekening huur 2019 en verrekening btw 2020 GGD	14.000
- Overige hogere kosten/lagere opbrengsten	-4.000
Totaal per saldo	**-171.000**

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Bedragen x € 1,-	Raming na wijziging			Realisatie 2020		
Omschrijving programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	10.068.227	10.762.790	-694.563	11.528.335	9.705.607	1.822.728
Mutaties in de reserves	501.488	-	501.488	807.269	318.072	489.197
Totaal	**10.569.715**	**10.762.790**	**-193.075**	**12.335.604**	**10.023.679**	**2.311.925**

De gerealiseerde lasten zijn € 739.000 lager dan begroot. De baten zijn € 1.766.000,- hoger dan begroot. Per saldo € 2.505.000,- voordelig.

Het voordelige saldo kan als volgt worden verklaard (- = nadeel):

- Saldo toegerekende salarissen en inhuur	20.000
- Lagere kosten bestemmingsplannen	69.000
- Lagere kapitaallasten	4.000
- Hogere inkomsten leges omgevingsvergunningen	76.000
- Vrijval reserve starter- en stimulerings- en vangnetleningen	33.000
- Nabetaling verkoop grond	112.000
- Vrijval voorziening verlieslatend overig	773.000
- Tussentijdse winstneming Noordelijke Kampen en Zuiderland	228.000
- Verkopen Ensemble, Rembrandt van Rijnstraat, Garnalenweg en Weteringschans	1.065.000
- Overige lagere kosten/hogere opbrengsten	125.000
Totaal per saldo	**2.505.000**

3.6 Publicatie op grond van de WNT

Op 1 januari 2013 is de WNT in werking getreden. De WNT is van toepassing op de gemeente Bunschoten. Het voor de gemeente Bunschoten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000,- (algemeen bezoldigingsmaximum).

Gegevens 2020 **Bedragen x € 1**	**E. Hoogstraten**	**J.F.H. Jennekens**
Functiegegevens	Raadsgriffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,889	1,000
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	72.383	118.387
Beloningen betaalbaar op termijn	12.571	20.386
Subtotaal	*84.955*	*138.772*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	178.667	201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**84.955**	**138.772**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019		
bedragen x € 1	**E. Hoogstraten**	**J.F.H. Jennekens**
Functiegegevens	Raadsgriffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,889	1,000
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	70.180	113.863
Beloningen betaalbaar op termijn	11.770	19.573
Subtotaal	*81.950*	*133.436*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	172.447	194.000
Bezoldiging	81.950	133.436

- **Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking**
  Niet van toepassing voor 2020.

- **Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT**
  Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.7 Overzicht incidentele baten en lasten

In dit overzicht worden de incidentele posten uitgesplitst

(Bedragen x € 1,-)

Omschrijving		Baten	Lasten	Saldo
Programma	Bestuur en ondersteuning * Onttrekkingen reserves (€ 1.095.000) * Boekwinst verkoop veegwagen en shovel (€ 19.000) * Toevoegingen reserves (€ 2.135.000) * Hogere dotatie pensioen wethouders (als gevolg van verlaging rekenrente € 82.000) en trajectbegeleiding oud wethouder (€ 14.000)	1.114.000	2.231.000	1.117.000
Programma	Veiligheid	0	0	0
Programma	Verkeer, vervoer en waterstaat * hogere leges en degeneratievergoeding nutsbedrijven (€ 94.000)	94.000	0	-94.000
Programma	Economie * BIZ regeling, terugbetalingen (€ -/- 2.000) * Winstneming Haarbrug-Zuid (€ -/- 1.038.000) * Haarbrug-Zuid bijdrage ontsluiting (€ -/- 1.000.000) * BIZ regeling, corr. voorgaande jaren (€ -/- 10.000)	-2.000	-2.048.000	-2.046.000
Programma	Onderwijs	0	0	0
Programma	Sport, cultuur en recreatie	0	0	0
Programma	Sociaal domein * Verrekeningen 2019 Wmo (€ 53.000) * Subsidieafrekeningen 2019 (€ -/- 19.000)	53.000	-19.000	-72.000
Programma	Volksgezondheid en milieu * Ontvangen afkoopsom waterschap (€ 16.000) * Nedvang afwikkelingen t/m 2019 (€ -/- 20.000) * AVU afrekeningen t/m 2019 (€ 41.000) * GGDrU afrekening huur 2019 (€ -/- 7.000)	-4.000	34.000	38.000
Programma	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing * Nabetaling grond Zevenhuizerstraat (€ 112.000) * Vrijval deel voorziening verlieslatend (€ -/- 773.000) * Resultaat exploitaties en verkopen (€ -/- 1.293.000) * Bijdrage fonds bovenplans (-/- € 119.000)	112.000	-2.185.000	-2.297.000
Totaal		**1.367.000**	**-1.987.000**	**-3.354.000**

3.8 Overzicht verloop post onvoorzien

In de primitieve begroting is onder het programma Bestuur en ondersteuning een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 110.000,-. Er zijn geen begrotingswijzigingen geweest ten laste van deze post.

3.9 Overzicht reserves

Programma	Omschrijving	Saldo 01-01-2020	Toevoeging	Onttrekking	Resultaat vorig jaar	Onttrekking ter dekking afschrijving	Saldo 31-12-2020
Bestuur en ondersteuning	Algemene reserve	8.666.866	1.572.837	85.713	159.029	-	10.313.020
Bestuur en ondersteuning	Resultaat boekjaar	159.029	3.444.468	-	-159.029	-	3.444.468
Bestuur en ondersteuning	Dekking kapitaallasten	459.219	41.516	-	-	40.769	459.966
Totaal Bestuur en ondersteuning		**9.285.114**	**5.058.821**	**85.713**	**-**	**40.769**	**14.217.453**
Economie	Marktgelden	2.412	1.374	-	-	-	3.786
Totaal Economie		**2.412**	**1.374**	**-**	**-**	**-**	**3.786**
Volksgezondheid en milieu	Rioolheffing	298.196	119.927	-	-	-	418.123
Volksgezondheid en milieu	Afvalstoffenheffing	29.000	-	26.333	-	-	2.667
Volksgezondheid en milieu	Begraven	165.404	122.086		-	-	287.490
Totaal Volksgezondheid en milieu		**492.600**	**242.012**	**26.333**	**-**	**-**	**708.279**
Volkshuisvesting, ruimt. ordening en sted. vernieuwing	Toekomstvisie	290.941	-	22.457	-	-	268.484
Volkshuisvesting, ruimt. ordening en sted. vernieuwing	Grondexploitatie	4.709.880	-	709.880	-	-	4.000.000
Volkshuisvesting, ruimt. ordening en sted. vernieuwing	Bovenplanse voorziening	908.340	118.560	38.344	-	-	988.556
Volkshuisvesting, ruimt. ordening en sted. vernieuwing	Oostmaat	187.715	-	8.715	-	-	179.000
Volkshuisvesting, ruimt. ordening en sted. vernieuwing	Startersleningen	42.000	-	9.700	-	-	32.300
Volkshuisvesting, ruimt. ordening en sted. vernieuwing	Stimulerings- en vangnetleningen Nieuwe Schans	124.000	-	35.700	-	-	88.300
Totaal Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		**6.262.877**	**118.560**	**824.796**	**-**	**-**	**5.556.640**
Eindtotaal		**16.043.002**	**5.420.767**	**936.843**	**-**	**40.769**	**20.486.158**

3.10 Overzicht aard en reden reserves

AR/ BRE/ BRO/BRG	Omschrijving reserve	Aard en reden	Toelichting
AR	Algemene reserve	Bufferfunctie voor het opvangen van algemene risico's. (minimaal € 4.000.000,-).	Komen tot uitdrukking bij de tussentijdse rapportage en jaarrekening. De inkomsten uit de heffing van precario op kabels en leidingen worden in deze reserve gestort.
BRE	Afvalstoffenheffing	Buffer voor de verschillen tussen de lasten en baten uitgaande van het gewenste dekkingspercentage.	Omvang is bepaald op max. 5% negatief en max. 5% van de geraamde opbrengst afvalstoffenheffing (is € 75.000,-). Reserve is in 2020 niet toereikend voor het opvangen van het tekort.
BRE	Rioolheffing	Buffer voor de verschillen tussen de lasten en baten uitgaande van het gewenste dekkingspercentage.	Omvang is bepaald op max. 5% negatief en max. 5% van de geraamde opbrengst rioolheffing (is € 71.000,-). Reserve zal geleidelijk afnemen.
BRE	Marktgelden	Buffer voor de verschillen tussen de lasten en baten uitgaande van het gewenste dekkingspercentage.	Omvang is bepaald op max. 5% negatief en max. 5% van de geraamde opbrengst marktgelden (is € 3.000,-).
BRE	Begraven	Buffer voor de verschillen tussen de lasten en baten uitgaande van het gewenste dekkingspercentage.	Omvang is bepaald op max. 5% negatief en max. 5% van de geraamde opbrengst begraafrechten (is € 19.000,-).
BRO	Toekomstvisie	Reserveren van gelden voor de in 2001 vastgestelde toekomstvisie Bunschoten 2015. Belangrijk element is de uitbreiding van de woningbouw.	Omvang is afhankelijk van het gewenste voorzieningenniveau. Veel andere ontwikkelingen worden hieraan gekoppeld.
BRO	Starterleningen	Reserveren van gelden voor het opvangen van beheer- en rentekosten gedurende de looptijd.	Is ontstaan vanuit de vrijval van de voorzieningen volkshuisvesting, funderingsherstel en vangnetregeling Nieuwe Schans.
BRO	Stimulerings- en vangnetleningen Nieuwe Schans	Reserveren van gelden voor het opvangen van beheer- en rentekosten gedurende de looptijd.	Is ontstaan vanuit de vrijval van de voorzieningen volkshuisvesting, funderingsherstel en vangnetregeling Nieuwe Schans.
BRO	Dekking kapitaallasten	Reserveren van gelden voor het dekken van de kapitaallasten van investeringen met een maatschappelijk nut.	Stortingen hebben plaatsgevonden vanuit de reserves bovenplans en toekomstvisie.
BRG	Algemene reserve	Opvangen van exploitatiesaldi (voor- en nadelig) van grondexploitatiecomplexen (minimaal € 1.000.000,- boven het benodigde weerstandsvermogen).	Buffer voor risico's binnen de gemeentelijke grondexploitaties.
BRG	Bovenplanse (bovenwijkse) voorzieningen	Het opvangen van kosten van bovenplanse voorzieningen. Dit zijn voorzieningen waarvan het belang uitgaat boven dat van een bepaald bestemmingsplan.	Bijdragen aan het fonds komen vanuit de grondexploitaties.
BRG	Oostmaat en omgeving	Bepaalde (extra) ontwikkelingen worden hieruit mede gefinancierd. De reserve is onderdeel van de transactie aan de Oostmaat.	Storting heeft plaatsgevonden door de gemeente en de VOF Oostmaat.

Betekenis afkortingen:
AR → algemene reserve
BRE → bestemmingsreserve voor egalisatie
BRO → bestemmingsreserve overig
BRG → bestemmingsreserve grondexploitatie

3.11 Overzicht voorzieningen

Programma	Omschrijving	Saldo 01-01-2020	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2020
Bestuur en ondersteuning	Appa Pensioen en uitkering wethouders	1.457.000	126.374	-	145.374	1.438.000
Bestuur en ondersteuning	Gemeentehuis	432.307	94.000	-	35.939	490.368
Bestuur en ondersteuning	Overige gebouwen	437.409	106.843	-	74.694	469.557
Totaal Bestuur en ondersteuning		**2.326.715**	**327.217**	**-**	**256.007**	**2.397.925**
Veiligheid	Brandweerkazerne	37.836	18.000	-	-	55.836
Totaal Veiligheid		**37.836**	**18.000**	**-**	**-**	**55.836**
Verkeer, vervoer en waterstaat	Wegen	660.305	545.000	-	531.483	673.822
Verkeer, vervoer en waterstaat	Park. Garage Spakenburg- oost	130.870	22.000	-	7.217	145.652
Verkeer, vervoer en waterstaat	Baggeren binnenwater/ havens	469.090	139.200	-	296.111	312.179
Verkeer, vervoer en waterstaat	Veerpont	36.273	9.250	-	18.958	26.566
Verkeer, vervoer en waterstaat	Oeververdedigingen en frontmuren	19.300	1.000	-	-	20.300
Verkeer, vervoer en waterstaat	Bruggen	47.056	35.145	-	17.951	64.250
Verkeer, vervoer en waterstaat	Onderhoud havens en laaksluis	-	35.000	-	7.096	27.904
Totaal Verkeer, vervoer en waterstaat		**1.362.894**	**786.595**	**-**	**878.816**	**1.270.673**
Sport, cultuur en recreatie	Sporthal	170.933	34.000	-	30.914	174.019
Sport, cultuur en recreatie	Zwembad	395.661	93.000	-	217.435	271.226
Sport, cultuur en recreatie	Sportvelden	491.088	318.877	-	558.636	251.329
Sport, cultuur en recreatie	Groenbeheer	126.847	44.500	-	28.195	143.151
Sport, cultuur en recreatie	Speelvoorzieningen	234.740	80.000	-	189.700	125.041
Totaal Sport, cultuur en recreatie		**1.419.269**	**570.377**	**-**	**1.024.881**	**964.765**
Volksgezondheid en milieu	Vervangingsinvesteringen riolering vGRP	153.179	142.500	-	153.179	142.500
Volksgezondheid en milieu	Achterstand/ vertraging vervanging riolering	184.659	120.245	-	-	304.904
Totaal Volksgezondheid en milieu		**337.837**	**262.745**	**-**	**153.179**	**447.404**
Volkshuisvesting, ruimt. ordening en sted. vernieuwing	Stads- en dorpsvernieuwing	1.426	-	-	-	1.426
Totaal Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		**1.426**	**-**	**-**	**-**	**1.426**
Eindtotaal		**5.485.979**	**1.964.934**	**-**	**2.312.883**	**5.138.029**

3.12 Overzicht aard en reden voorzieningen

VZV/VZP/ VZO/VTV	Omschrijving voorziening	Aard en reden	Toelichting
VZV	Stads- en dorpsvernieuwing	Reserveren van gelden voor het verbeteren, renoveren etc. van woningen.	
VZO	Groenbeheer	Dekking van de kosten die voortvloeien uit het opgestelde groenbeleidsplan.	
VZO	Oeververdediging en frontmuren	Groot onderhoud conform beheerplan.	
VZP	Appa pensioen en uitkering wethouders	Het in de toekomst kunnen voldoen aan de Appa pensioen- en uitkeringsverplichtingen van wethouders.	
VZO	Gemeentehuis	Bouwkundig onderhoud	
VZO	Gymlokalen/sporthal	Bouwkundig onderhoud van de betreffende gebouwen.	
VZO	Overige gemeentegebouwen	Bouwkundig onderhoud van de betreffende gebouwen.	
VZO	Brandweerkazerne	Bouwkundig onderhoud	
VZO	Zwembad	Bouwkundig onderhoud van het zwembad De Duker.	
VZO	Sportvelden	Onderhoud/renovaties van de sportvelden.	
VZO	Veerpont	Groot onderhoud van de veerpont.	
VZO	Wegen	Herstratingsprojecten en groot onderhoud asfalt wegen.	
VZO	Bruggen	Onderhoud van bruggen.	
VZO	Baggeren binnenwateren/havens	Onderhoud van binnenwateren en havens.	
VZO	Havens en laaksluis	Onderhoud van havens en de laaksluis.	
VZO	Parkeergarage Spakenburg-oost	Onderhoud van de parkeergarage.	
VTV	Riolering conform vGRP	Dotatie en onttrekking op basis van het opgestelde plan ten behoeve van vervangingsinvesteringen.	
VZO	Speelvoorzieningen	Onderhoud van de speelvoorzieningen	
VTV	Achterstand/vertraging vervanging riolering	Dotatie vanwege een groot deel van de geplande investeringen welke (nog) niet zijn uitgevoerd. Voorziening dient voor toekomstige vervangingsinvesteringen.	

Betekenis afkortingen:
VZV → voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's
VZP → voorziening voor personeel
VZO → voorziening voor onderhoud
VTV → voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen

Voor een overzicht naar soort voorziening wordt verwezen naar de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

DEEL 2:

4. OVERZICHT SPECIFIEKE UITKERINGEN

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	**B1**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen *Aard controle R* *Indicator: B1/01*	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/03*	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/06*
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*		
			€ 274.202	€ 131.684	€ 19.535	€ 20.503		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*		
		1						
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/12*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

SZW	G2A	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2019** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/02*	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/03*	Besteding (jaar T-1) **IOAW** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/04*	Baten (jaar T-1) **IOAW** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/05*	Besteding (jaar T-1) **IOAZ** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/06*
		Aard controle n.v.t. *Indicator: G2A/01*						
		1	060313 Gemeente Bunschoten	€ 2.328.057	€ 37.730	€ 119.565	€ 1.258	€ 20.554
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) **IOAZ** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/08*	Besteding (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/09*	Baten (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/10*	Baten (jaar T-1) **WWIK** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/11*	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/12*
		Aard controle n.v.t. *Indicator: G2A/07*						
		1	060313 Gemeente Bunschoten	€ 302	€ 19.136	€ 740	€ 0	€ 137.681
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/14*					
		Aard controle n.v.t. *Indicator: G2A/13*						
		1	060313 Gemeente Bunschoten	€ 1.139				

SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/07*					
			Nee					
SZW	**G3A**	**Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2019** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/01*	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/03*	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/04*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/05*	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/06*
		1 060313 Gemeente Bunschoten		€ 16.164	€ 85.500	€ 1.568	€ 40.279	€ 26.036
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/07*	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/08*	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/09*	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/10*		
		1 060313 Gemeente Bunschoten		€ 0	€ 0	€ 0		

SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020) *Aard controle R* *Indicator: G4/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	€ 0	Nee	
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0		Nee	
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	0	0		Nee	
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/12*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					

VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R.* *Indicator: H4/01*	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*					
			€ 130.304	€ 36.427					
			Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*	
		1	802851/Sportvelden	€ 93.877	€ 92.967	€ 105	€ 805		
		2	802851/Sportbedrijf SRO		€ 0	€ 0	€ 0	Sportbedrijf is winstbeogend, waardoor de sportvrijstelling niet van toepassing is op hun activiteiten.	
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/09*	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/10*	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/11*				
		1	802851/Sportvelden	€ 93.877	72%				
		2	802851/Sportbedrijf SRO						
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord**	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/01*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/02*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/03*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*		
			€ 0	€ 20.000	€ 0	€ 20.000	Nee		

DEEL 2:

5. CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

T: +31 (0)30 284 98 00
E: utrecht@bdo.nl
www.bdo.nl

BDO Audit & Assurance B.V.
Postbus 4053, 3502 HB Utrecht
Van Deventerlaan 101, 3528 AG Utrecht
Nederland

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van de gemeente Bunschoten

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de gemeente Bunschoten te Bunschoten-Spakenburg gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening bestaande uit: 1. het overzicht van baten en lasten over 2020 (pagina 121); 2. de balans per 31 december 2020 (pagina 118 tot en met pagina 119); 3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving (pagina 123 tot en met pagina 125) en andere toelichtingen (pagina 127 tot en met pagina 157); 4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (pagina 160 tot en met pagina 164); en 5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (pagina 178 tot en met pagina 179).	Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken op pagina 118 tot en met pagina 157 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van de gemeente Bunschoten op 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het Normenkader 2020 vastgesteld door de raad d.d. 19 januari 2021.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Normenkader 2020 dat is vastgesteld door de raad op 19 januari 2021 en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020 vallen.
Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Statutair gevestigd te Eindhoven en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 17171186.
BDO Audit & Assurance B.V. is lid van BDO International Ltd, een rechtspersoon naar Engels recht met beperkte aansprakelijkheid, en maakt deel uit van het wereldwijde netwerk van juridisch zelfstandige organisaties die onder de naam "BDO" optreden.
BDO is de merknaam die wordt gebruikt ter aanduiding van het BDO netwerk en van elk van de BDO Member Firms.

Wij zijn, met inachtneming van hetgeen is opgenomen in de navolgende paragraaf, onafhankelijk van de gemeente Bunschoten zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

BDO Audit & Assurance B.V. is met ingang van het jaar 2017 door de gemeenteraad van de gemeente Bunschoten benoemd als accountant van de gemeente Bunschoten. In april 2021 is geconstateerd dat een lid van de gemeenteraad van de gemeente Bunschoten per 1 januari 2021 bij BDO Advisory B.V. in dienst is getreden. BDO Audit & Assurance B.V. en BDO Advisory B.V. behoren beide tot BDO Holding B.V. en zijn daarmee onderdeel van het BDO netwerk. Hiermee is sprake van een nevenfunctie welke op grond van artikel 43 van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten ('ViO') verboden is.

Nadat de situatie is gebleken hebben wij deze gerapporteerd aan de gemeenteraad van de gemeente Bunschoten en hebben wij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) geïnformeerd. De gemeenteraad van de gemeente Bunschoten heeft ingestemd met de getroffen maatregelen en onze conclusie dat op basis van de feiten en omstandigheden, onze objectiviteit, integriteit, onpartijdigheid en professioneel kritische instelling niet in het geding zijn en derhalve de wettelijke controleopdracht voor de jaarrekening 2020 kan worden uitgevoerd. Wij verwijzen naar de paragraaf "Onafhankelijkheid van de accountant" in het jaarverslag van de gemeente Bunschoten waar zij rapporteert over de situatie.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 580.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 29.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Voorwoord, Samenvatting en besluitvorming en Resultaat 2020;
- Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- Overzicht specifieke uitkeringen;
- Bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het Normenkader 2020 dat is vastgesteld door de raad op 19 januari 2021.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Normenkader 2020 dat is vastgesteld door de raad op 19 januari 2021, het Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 29 juni 2021

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g.

drs. G.J. Verwoert RA

DEEL 2:

6. BIJLAGEN

6.1 Overhead

Sinds 2017 zijn er nieuwe begrotingsvoorschriften (BBV) ingevoerd. Eén van de veranderingen is de overhead, dit dient als apart overzicht opgenomen te worden in de jaarrekening.

Wat is overhead?
De definitie van overhead is: *'alle kosten die samenhangen met de sturingen ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'.* Door deze definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden.

Uitsplitsing taakveld 0.4 Overhead
De overhead is verantwoord op taakveld 0.4. Onderstaande verdeling geeft het saldo weer van de inkomsten en uitgaven op het taakveld. Voor diverse onderdelen is een uitzondering gemaakt. Dit geldt voor de reiniging, riolering, begraven, marktgelden en leges. Ook bij grondexploitatie en investeringen mag de overhead doorberekend worden. De doorberekening staat apart vermeld.

	Begroot 2020	**Werkelijk 2020**
Salaris overhead, inclusief inhuur	2.812.552	3.065.689
Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie	15.792	32.438
Personeel en organisatie	330.168	266.647
Interne en externe communicatie	66.760	46.605
Juridische zaken	53.288	28.598
Informatievoorziening en automatisering	808.560	779.591
Facilitaire zaken en huisvesting	1.080.661	1.026.019
Archief en postzaken	51.308	22.488
BLNP samenwerking	186.648	250.707
Doorberekening naar taakvelden	-613.429	-585.033
Doorberekening naar investeringen en/of grondexploitatie	-275.738	-278.932
	4.516.570,00	**4.654.815,47**

6.2 Kerngegevens

Algemene uitgangspunten	(gegevens per 31-12-2020)		
Sociale structuur	**Begroot**	**Werkelijk**	
Aantal inwoners	21.750	22.019	
waarvan			
< 18 jaar	5.056	5.102	
18 t/m 64 jaar	13.194	13.312	
65 t/m 74 jaar	2.148	2.127	
75 t/m 84 jaar	1.037	1.164	
> 85 jaar	315	314	
Fysieke structuur	**Begroot**	**Werkelijk**	
Oppervlakte gemeente	3.040	3.040	Hectare
Binnenwater	442	442	Hectare
Aantal woonruimten	8.515	8.536	
Financiële structuur			
Uitgedrukt in bedragen per inwoner (x € 1,-)	**Begroot**	**Werkelijk**	
Gewone uitgaven (excl. grondexploitatie)	1.889,21	2.115,00	
Opbrengst belastingen, incl. leges en andere rechten	432,28	436,42	
Alg. uitkering uit het gemeentefonds	1.142,99	1.175,53	
Vaste schuld	1.005,87	993,58	
Standen per	**1 januari 2020**	**31 december 2020**	
Reserves van de algemene dienst	485,55	695,70	
Voorzieningen van de algemene dienst	130,78	233,35	
Reserves grondexploitatie	217,70	234,69	
Voorzieningen grondexploitatie	368,21	185,34	
Weerstandsvermogen			
Reserve algemene dienst; reserve grondexploitatie, voorzieningen grondexploitatie en precario kabels/leidingen	698,67	768,56	

6.3 Totaaloverzicht per taakveld 2020

Op deze pagina staan alle lasten van de programma's verdeeld naar taakveld. Op de volgende pagina staan de baten en het saldo.

Taakveld	*Bedragen x € 1.000,-* Omschrijving	Salaris/ tractie	Leveringen en diensten van derden	Over-drachten	Reserve/ voorziening	Kapitaal-lasten	Overige verreke-ningen	Totaal lasten
0.1	Bestuur	926	163	106	126			1.321
0.2	Burgerzaken	251	24	70		1		346
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	49	9			2		60
0.4	Overhead	3.193	2.314	2	94	440	-839	5.204
0.5	Treasury		24				330	354
0.61	OZB woningen							0
0.62	OZB niet-woningen							0
0.64	Belastingen overig		11	279				290
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	9						9
0.8	Overige baten en lasten		15			-133		-118
0.10	Mutaties reserves				2.135			2.135
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten							0
Totaal programma Bestuur en ondersteuning		**4.428**	**2.560**	**457**	**2.355**	**310**	**-509**	**9.601**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	31	43	1.093	18	65		1.250
1.2	Openbare orde en veiligheid	308	123	18		1		450
Totaal programma Veiligheid		**339**	**166**	**1.111**	**18**	**66**	**0**	**1.700**
2.1	Verkeer en vervoer	702	843	1	720	383	80	2.729
2.2	Parkeren		115		22			137
2.3	Recreatieve havens	23	23		36	56		138
2.4	Economische havens en waterwegen		18					18
2.5	Openbaar vervoer	3	20	1	12	2		38
Totaal programma Verkeer, vervoer en waterstaat		**728**	**1.019**	**2**	**790**	**441**	**80**	**3.060**
3.1	Economische ontwikkeling	50	3	22				75
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur		2.219			32	890	3.141
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	23	35	63	5	6	27	159
3.4	Economische promotie		38	101	6			145
Totaal programma Economie		**73**	**2.295**	**186**	**11**	**38**	**917**	**3.520**
4.1	Openbaar basisonderwijs			39				39
4.2	Onderwijshuisvesting	4	115			325		444
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	152	753	809	23	4		1.741
Totaal programma Onderwijs		**156**	**868**	**848**	**23**	**329**	**0**	**2.224**
5.1	Sportbeleid en activering	38	7	234		44		323
5.2	Sportaccommodaties		192	1.042	446	87		1.767
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	33	23	74		2		132
5.4	Musea		28	176	28	24		256
5.5	Cultureel erfgoed	60	65	186	22	45		378
5.6	Media	9		374				383
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	609	818	88	125	44	159	1.843
Totaal programma Sport, cultuur en recreatie		**749**	**1.133**	**2.174**	**621**	**246**	**159**	**5.082**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	555	110	1.083		3		1.751
6.2	Wijkteams		4	776			60	840
6.3	Inkomensregelingen		91	5.242				5.333
6.4	Begeleide participatie			1.099				1.099
6.5	Arbeidsparticipatie		136	110				246
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)			558				558
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+		147	2.732				2.879
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-			4.504				4.504
6.81	Geëscaleerde zorg 18+			3				3
Totaal programma Sociaal domein		**555**	**488**	**16.107**	**0**	**3**	**60**	**17.213**
7.1	Volksgezondheid	47	73	749				869
7.2	Riolering	156	325		263	352	321	1.417
7.3	Afval	188	1.903		1	43	385	2.520
7.4	Milieubeheer	145	317	432		26		920
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	89	129		9	77	75	379
Totaal programma Volksgezondheid en milieu		**625**	**2.747**	**1.181**	**273**	**498**	**781**	**6.105**
8.1	Ruimtelijke ordening	152	150					302
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	278	-147			228	8.138	8.497
8.3	Wonen en bouwen	617	185	35	8	61		906
Totaal programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		**1.047**	**188**	**35**	**8**	**289**	**8.138**	**9.705**
Totaal programma's		**8.700**	**11.464**	**22.101**	**4.099**	**2.220**	**9.626**	**58.210**

Taakveld	*Bedragen x € 1.000,-* Omschrijving	Heffingen en tarieven	Doeluit-keringen	Reserve/ voorziening	Verreke-ningen	Totaal baten	Saldo
0.1	Bestuur	46			59	105	1.216
0.2	Burgerzaken	232				232	114
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden					0	60
0.4	Overhead	518			25	543	4.661
0.5	Treasury	40			629	669	-315
0.61	OZB woningen	2.423				2.423	-2.423
0.62	OZB niet-woningen	1.775				1.775	-1.775
0.64	Belastingen overig	853				853	-563
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds		25.884			25.884	-25.875
0.8	Overige baten en lasten				356	356	-474
0.10	Mutaties reserves			978		978	1.157
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten			159		159	-159
Totaal programma Bestuur en ondersteuning		**5.887**	**25.884**	**1.137**	**1.069**	**33.978**	**-24.377**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer					0	1.250
1.2	Openbare orde en veiligheid	3				3	447
Totaal programma Veiligheid		**3**	**0**	**0**	**0**	**3**	**1.697**
2.1	Verkeer en vervoer	280			90	370	2.359
2.2	Parkeren	35				35	102
2.3	Recreatieve havens	240				240	-102
2.4	Economische havens en waterwegen					0	18
2.5	Openbaar vervoer		15			15	23
Totaal programma Verkeer, vervoer en waterstaat		**555**	**15**	**0**	**90**	**660**	**2.400**
3.1	Economische ontwikkeling					0	75
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.166				5.166	-2.025
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	60				60	99
3.4	Economische promotie	36				36	109
Totaal programma Economie		**5.262**	**0**	**0**	**0**	**5.262**	**-1.742**
4.1	Openbaar basisonderwijs					0	39
4.2	Onderwijshuisvesting					0	444
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	79	449			528	1.213
Totaal programma Onderwijs		**79**	**449**	**0**	**0**	**528**	**1.696**
5.1	Sportbeleid en activering		20			20	303
5.2	Sportaccommodaties	426	121			547	1.220
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	5	10			15	117
5.4	Musea	61				61	195
5.5	Cultureel erfgoed	8				8	370
5.6	Media					0	383
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	10			35	45	1.798
Totaal programma Sport, cultuur en recreatie		**510**	**151**	**0**	**35**	**697**	**4.385**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		25			25	1.726
6.2	Wijkteams					0	840
6.3	Inkomensregelingen		4.599			4.599	734
6.4	Begeleide participatie					0	1.099
6.5	Arbeidsparticipatie					0	246
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	125				125	433
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+					0	2.879
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-		38			38	4.466
6.81	Geëscaleerde zorg 18+					0	3
Totaal programma Sociaal domein		**125**	**4.662**	**0**	**0**	**4.788**	**12.425**
7.1	Volksgezondheid	4				4	865
7.2	Riolering	1.515	16			1.531	-114
7.3	Afval	1.530	492		132	2.154	366
7.4	Milieubeheer	17			2	19	901
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	499				499	-120
Totaal programma Volksgezondheid en milieu		**3.566**	**508**	**0**	**134**	**4.209**	**1.896**
8.1	Ruimtelijke ordening	140				140	162
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	8.946	1.400		337	10.683	-2.186
8.3	Wonen en bouwen	681			24	705	201
Totaal programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		**9.768**	**1.400**	**0**	**361**	**11.529**	**-1.824**
Totaal programma's		**25.755**	**33.069**	**1.137**	**1.689**	**61.654**	**-3.444**

6.4 Afkortingen & definities

In deze lijst staan de betekenissen van alle afkortingen, op alfabetische volgorde, die in deze programmarekening zijn opgenomen. De afkortingen in de tekst bevatten een hyperlink, als daarop gedrukt wordt ziet men deze afkortingenlijst.

Afkortingen

AOW → Algemene ouderdomswet
APPA → Algemene Pensioenwet politieke ambtsdragers
AVU → Afvalverwijdering Utrecht, gemeenschappelijke regeling
BAG → Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBS → Uitvoeringsorganisatie Baarn, Bunschoten en Soest
BBV → Besluit begroting en verantwoording
BES → de Bilt, Eemland en Soest (onder 'Eemland' worden de gemeenten Baarn, Bunschoten en Eemnes verstaan)
BGT → Basisregistratie Grootschalige Topografie
BIO → Baseline Informatiebeveiliging Overheid. Het normenkader voor informatieveiligheid waar de gehele overheid (Rijk, Provincies, Gemeenten en Waterschappen) zich aan heeft geconformeerd.
BIZ → Bedrijven investeringszone
BLNP → Samenwerkingsverband tussen de gemeenten Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten
BOA → Buitengewoon opsporingsambtenaar
BRO → Basisregistratie Ondergrond
BRP → Basisregistratie Personen
BSA → Breed Spectrum Aanbieders
BTW → Belasting toegevoegde waarde
BV → Besloten Vennootschap
BVC → Boomveiligheidscontrole (voorheen VTA Visual tree assessment)
BZK → Ministerie van Binnenlandse zaken en koninkrijkrelaties
CAK → Centraal Administratie Kantoor, de organisatie die in de zorg financiële regelingen uitvoert en burgers informeert
CAP → Christelijke Arbeiders Partij
CBS → Centraal Bureau voor de Statistiek
CDA → Christen Democratisch Appèl
CMV → Christelijke Middenstands Vereniging
COELO → Centrum van de Economie van de Lagere Overheden
Diftar → Gedifferentieerde afvaltarieven per huishouden
DigiD→ Digitale Identiteit
DS → Dynamisch Spakenburg
DVO → Dienstverleningsovereenkomst
EBU → Economic Board Utrecht
EMU → Europese Economische en Monetaire Unie
ENSIA → Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EZ → Economische zaken
GAP →
GBA → Gemeentelijke basisadministratie
GBLT → Gemeenschappelijk belastingkantoor Lococensus Tricijn
GGDrU → Gemeenschappelijke gezondheidsdienst regio Utrecht
GGZ → Geestelijke gezondheidszorg
GISVG → Programma dat gebruikt wordt voor vergunningverlening, toezicht en handhaving
GR → Gemeenschappelijke regeling
HRM → Human Resource Management
ICT → Informatie en communicatietechnologie
IHP → Integraal Huisvestingsplan
IVP → Integraal Veiligheidsplan
JOBS → Jonge ondernemers Bunschoten-Spakenburg
JOGG → Jongeren op Gezond Gewicht
KCC → Klantcontactcentrum
KOB → Koopkrachttegemoetkoming Oudere Belastingplichtigen (65+)
KPI's → Kritische Prestatie Indicatoren
LVB → Licht verstandelijke beperking
MBO → Middelbaar Beroeps Onderwijs
MKB → Midden- klein bedrijf
MPG → Meerjaren prognose Grondexploitatie
NAH → Niet aangeboren hersenletsel
NBSS → Nationaal Bureau Sport Stimulering (buurtsportcoach)
NCNP → **N**o cure no pay
NHG → Nationale Hypotheek Garantie
NOW → Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid
NV → Naamloze Vennootschap
OAB → Onderwijsachterstanden beleid
OMS → Openbaar Meldkamer Systeem
OOGO → Op overeenstemming gericht overleg
OZB → Onroerendezaakbelasting
PFAS → Poly- en perfluoralkylstoffen, verzamelnaam polycyclische koolwaterstoffen
PGA → Persoonsgerichte aanpak
PGB → Persoonsgebonden budget
PMD → Plastic verpakkingen, Metaalverpakkingen en Drankenkartons
PUN → Paspoortuitvoeringsregeling Nederland
RES → Regionale energiestrategie
RISB → Regionaal inkoop- en subsidiebureau

RIVM → Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
RMC → Regionaal Meld- en Coördinatiepunt
ROM → regionale ontwikkelingsmaatschappij
ROVA → (Afvalinzameling) Regionaal Orgaan Verwijdering Afvalstoffen
RRE → Regeling reductie Energieverbruik
RUD → Regionale Uitvoeringsdienst
RWA → Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort
SBO → Speciaal basisonderwijs
SGP → Staatkundig Gereformeerde Partij
SPUK → Specifieke Uitkering
SUWI → Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
SVB → Sociale verzekeringsbank
SVn → Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
SVV → Spakenburgse Vishandels vereniging
SW → Sociale werkvoorziening, medewerkers in de sociale werkvoorziening
SZW → Ministerie van Sociale zaken en werkgelegenheid
TGG → Thermisch Gereinigde Grond
Tozo → Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
UWV → Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
vGRP → Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan
VNG → Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO → Voortgezet onderwijs
VPB → Vennootschapsbelasting
VRU → Veiligheidsregio Utrecht
VTH → Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VVD → Volkspartij voor Vrijheid en Democratie
VVE → Voor- en Vroegschoolse educatie
Wet Fido → Wet Financiering decentrale overheden
Wet WOZ → Wet Waardering Onroerende Zaken
WEW → Waarborgfonds Eigen Woningbezit
Wmo → Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT → Wet normering topinkomens
Wsw → Wet sociale werkvoorziening
WW → Werkloosheidswet